

Analiza financijskog rezultata poslovanja poduzeća za vodoopskrbu i odvodnju u Baranji

Hrvojević, Eden

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:219660>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-08**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Eden Hrvojevi

ANALIZA FINANCIJSKOG REZULTATA POSLOVANJA
PODUZE A ZA VODOOPSKRBU I ODVODNJU U BARANJI

Završni rad

Veleučilište u Karlovcu

Poslovni odjel

Specijalistički diplomski stručni studij Poslovno upravljanje

Kolegij: Menadžersko računovodstvo

Mentor: Mr.sc. Dubravka Krivačić, viši pred.

Matični broj studenta: 0619408019

Karlovac, rujan 2016.

SAŽETAK

Predmet rada je analiza i procjena poslovanja poduzeća putem horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja te pomoću pokazatelja. Istraživanjem će biti obuhvaćena poduzeća čije su osnovne djelatnosti vodoopskrba i odvodnja, a koja posluju na području Baranje. Analizirat će se njihove financijske izvještaje, odnosno utvrditi odnose između pojedinih elemenata izvještaja i izračunati određene pokazatelje. Cilj istraživanja je provesti analizu financijskog rezultata poslovanja odabranih poduzeća, usporediti dobivene rezultate te doći do zaključaka o stanju i uspješnosti njihova poslovanja kao i perspektive za budućnost.

Ključne riječi: financijski izvještaji, horizontalna i vertikalna analiza, analiza putem financijskih pokazatelja, statistička analiza.

ABSTRACT

The subject of this paper is the analysis and assessment of the company management by implementation of horizontal and vertical analysis of the financial reports and oversome specific indicators. Companies with fundamental activities of water supply and sewerage and which operate in the area of Baranja, will be included. Their financial reports will be analyzed and relations between certain elements of the report will be determined and specific indicators will be calculated. The goal of the research is to conduct an analysis of the selected companies, compare obtained results and to reach a conclusion about their status and managing efficiency as well as their future perspective.

Keywords: financial report, horizontal and vertical analysis, analysis by financial indicators, statistical analysis

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj istraživanja	1
1.2. Izvori podataka i metode istraživanja	3
Financijski izvještaji za razdoblje od 2009. do 2014. godine preuzeti su iz registra godišnjih financijskih izvještaja. Za ostale izvore podataka korištena je literatura i internetske stranice, kao i časopisi navedeni u popisu literature.....	3
1.3. Sadržaj i struktura završnog rada	3
2. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI– TEMELJ ZA ANALIZU	5
2.1. Pojam, vrste i značajke temeljnih financijskih izvještaja.....	5
2.1.1. Bilanca	5
2.1.2. Račun dobiti i gubitka.....	6
2.1.3. Izvještaj o novčanom tijeku	7
2.1.4. Izvještaj o promjenama kapitala	8
2.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje	9
3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	10
3.1. Pojam i vrste analize financijskih izvještaja	10
3.2. Pokazatelji analize financijskih izvještaja.....	14
3.2.1. Pokazatelji likvidnosti.....	16
3.2.2. Pokazatelji zaduženosti (financijske poluge).....	17
3.2.3. Pokazatelji profitabilnosti	18
3.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti	20
3.2.5. Pokazatelji investiranja	20
3.2.6. Pokazatelji aktivnosti	21
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA VODOOPSKRBE d.o.o. DARDA	23
4.1. Vodoopskrba d.o.o. Darda	23
4.1.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda	24
4.1.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Vodoopskrba d.o.o. Darda.....	31
4.1.3. Analiza osnovnih pokazatelja poslovanja Vodoopskrbe d.o.o. Darda za 2010. - 2014.....	40
4.2. Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir	48
4.2.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o.	48
4.2.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir	56
4.2.3. Analiza osnovnih pokazatelja poslovanja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za	64

5. ME USOBNA USPOREDBA ANALIZIRANIH PODATAKA NAVEDENIH PODUZE A	72
5.1. Usporedba podataka dobivenih horizontalnom analizom Vodoopskrbe d.o.o. Darda i Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.....	72
5.2. Usporedba podataka dobivenih vertikalnom analizom Vodoopskrbe d.o.o. Darda i Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.....	73
5.3. Usporedba izračunatih osnovnih pokazatelja Vodoopskrbe d.o.o. Darda i Baranjskog vodovoda d.o.o.	74
6. ZAKLJU AK.....	81
LITERATURA:	84
POPIS TABLICA	85
POPIS GRAFIKONA	87

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj istraživanja

Predmet rada je analiza i procjena poslovanja poduzeća u okviru horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja te pomoću pokazatelja. Istraživanjem su obuhvaćena dva poduzeća koje su osnovne djelatnosti vodoopskrba i odvodnja, a koja posluju na području Baranje. Analizirani su njihovi financijski izvještaji i utvrđeni odnosi između pojedinih elemenata izvještaja te izraženi određeni pokazatelji.

Glavni izvor informacija o poslovanju poduzeća su financijski izvještaji. Sadržaj izvještaja su informacije o prošlim aktivnostima i njihovi rezultati. Dobri ili loši povijesni poslovni rezultati ne znače da će se u budućnosti nastaviti istim trendom, jer je poslovanje podložno svakodnevnim promjenama iz raznih izvora. Važnost i značaj analize financijskih izvještaja ponajprije se ogleda u upravljanju poslovanjem i razvojem poduzeća. Dobar financijski plan mora uvažavati snage i slabosti, kao i prilike i prijetnje poduzeća. Zakonom o raunovodstvu¹ regulirani su temeljni financijski izvještaji, obveza njihovog sastavljanja, revidiranja i objavljivanja ovisno o veličini poduzeća, kao i kriteriji za razvrstavanje poduzeća po veličini. Zadatak analize financijskih izvještaja je utvrditi stanje i uspješnost poslovanja poduzeća. Na temelju analize dobivenih informacija i utvrđeni dobrih strana planiraju se buduće aktivnosti za poboljšanje, održanje ili poboljšanje poslovanja poduzeća. Također u slučaju utvrđeni slabosti planiraju se mjere i aktivnosti za otklanjanje istih. Za osiguranje financijske stabilnosti poduzeća, financijski menadžer mora planirati svoje buduće financijske uvjete, isti počinju analizom financijskih izvještaja. Analiza osigurava financijske informacije na temelju kojih se prosuđuje i promišlja poslovanje poduzeća u cilju kvalitetnog i prosperitetnog upravljanja. Za informacije koje nastaju analizom financijskih izvještaja zainteresirani su različiti korisnici od menadžmenta do vjerovnika, revizora, dioničara, investitora, poreznih službi i ostalih.

U ovom se radu pokušalo analizom financijskih izvještaja metodom horizontalne i vertikalne analize, kao i financijskih pokazatelja odabranih poduzeća u promatranom razdoblju od

¹Zakon o raunovodstvu, Narodne novine br. 78/15. i 134/15., pristupljeno 15.11.2015.

2010. do 2014. godine vrednovati rezultat poslovanja i stanje poduzeća te procijeniti njegove perspektive za budućnost.

Poduzeća koja su odabrana kao praktični primjeri bave se crpljenjem vode i odvodnjom. Njihovi su vlasnici i suosnivači su jedinice lokalne samouprave (općine i grad), radi zadovoljenja potreba stanovnika i gospodarstva za pitkom vodom i odvodnjom na području Baranje. Osim toga, ona imaju veliki značaj i doprinos u zaštiti okoliša, kao i zdravlja ljudi i životinja. Oba poduzeća su registrirana kao društva s ograničenom odgovornošću. Jedno društvo se razvrstava i vodi kao mali poduzetnik, a drugo društvo kao srednje veliki poduzetnik. Mali poduzetnici sastavljaju bilancu, računa dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje propisane čl. 19., st. 3. Zakona o raunovodstvu te nisu obvezni provoditi reviziju na godišnjoj razini. Srednje veliki poduzetnik uz bilancu, računa dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje dodatno mora sastaviti i izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o promjenama kapitala i godišnje izvješće propisano čl. 19., st. 2. Zakona o raunovodstvu. Također Zakonom o raunovodstvu čl. 20., st.1. propisano je, sukladno klasifikaciji, srednje velikom poduzetniku svake godine obaviti reviziju, a istu obavljaju ovlaštene revizorske kuće. Analizirano se poslovanje odabranih poduzeća u razdoblju od 2010. do 2014. godine. Koristi se metode financijske analize i izračunati pokazatelji kako bi se utvrdila i ocijenila učinkovitost i uspješnost njihovog poslovanja.

U cilju provedbe navedenih analiza koristi se objavljeni godišnji financijski izvještaji. Financijski izvještaji omogućuju procjenu, praćenje i predviđanje poslovanja poduzeća na osnovu njihovih povijesnih podataka, iako ti podaci ne moraju biti garancija da će se takav trend poslovanja nastaviti i u budućnosti. U ovom radu promatra se poslovanje poduzeća za crpljenje vode i odvodnju Vodoopskrba d.o.o. Darda koje svojim uslugama pokriva južni dio Baranje na području općina Bilje, Darda i Jagodnjak, koje su ujedno i suvlasnici. Poduzeće Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir svojim uslugama pokriva sjeverni dio Baranje na području općina Čeminac, Kneževi Vinogradi, Draž, Popovac, Petlovac i grad Beli Manastir, koji su ujedno i suvlasnici.

Glavni cilj istraživanja jest uz pomoć informacija iz analize financijskih izvještaja uvidjeti stanje i uspješnost poslovanja navedenih poduzeća u svakoj od pet godina poslovanja.

1.2. Izvori podataka i metode istraživanja

Financijski izvještaji za razdoblje od 2009. do 2014. godine preuzeti su iz registra godišnjih financijskih izvještaja. Za ostale izvore podataka korištena je literatura i internetske stranice, kao i časopisi navedeni u popisu literature.

U radu su korištene sljedeće metode: metoda analize i metoda sinteze, metoda konkretizacije, metoda deskripcije, komparativna metoda te statistička metoda. Analizirani su dostupni financijski izvještaji pomoću statističkih analiza i analiza financijskih pokazatelja. Analizom financijskih izvještaja promatrane su važne stavke financijskih izvještaja, trend njihovog kretanja kroz godine, ocjenjivani stanje i uspješnost poslovanja poduzeća te sintezom analiziranih financijskih kategorijacjelokupno poslovanje poduzeća. Pomoću metode konkretizacije doneseni su zaključci o poslovanju poduzeća. Metoda deskripcije korištena je pri opisivanju i objašnjavanju tablica i grafikona. Ovom metodom ostvaren je detaljniji, potpuniji i svestraniji uvid u samo istraživanje kroz pojašnjavanje analiza, rezultata i pojmova koji su korišteni. Komparativna metoda korištena je pri uspoređivanju uspješnosti poslovanja navedenih poduzeća pomoću statističkih analiza financijskih pokazatelja s ciljem uoči ostvarenih rezultata i trenda u poslovanju. Statistička metoda korištena je u izradi grafikona i izračunu pokazatelja pri čemu su utvrđena određena obilježja i zakonitosti između pojava koje se istražuju. Navedeno je korišteno za usporedbu informacija. Također je korišten tablični kalkulator pri izračunavanju financijskih i statističkih pokazatelja.

1.3. Sadržaj i struktura završnog rada

Rad se sastoji od teorijskih i empirijskih aspekata u kojima se obrađuje poslovanje odabranih poduzeća za crpljenje vode i odvodnju te njihova uspješnost. U prvom poglavlju definirani su predmet i cilj istraživanja te metode koje će se koristiti prilikom istraživanja. U drugom poglavlju obrađeni su teorijski aspekti teme završnog rada korištenjem dostupne literature te iz saznanja autora. U trećem poglavlju obrađeni su pojmovi, metode i postupci analize financijskih izvještaja. Konkretno je u ovom radu objašnjena horizontalna analiza, vertikalna analiza te analiza pomoću pokazatelja. U četvrtom poglavlju provedena je horizontalna i vertikalna analiza te analiza pomoću pokazatelja financijskih izvještaja odabranih poduzeća, tj. provedena je statistička i financijska analiza. U petom poglavlju informacije proistekle iz

analize izvještaja odabranih poduzeća međusobno su uspoređene. U zaključku su sintetizirane i izložene činjenice i spoznaje koje su potekle iz provedenog istraživanja.

2. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI– TEMELJ ZA ANALIZU

2.1. Pojam, vrste i značajke temeljnih financijskih izvještaja

2.1.1. Bilanca

Bilanca je sustavni pregled imovine, obveza i kapitala na određeni datum, najčešće na datum završetka fiskalne godine.² Bilanca je osnovna podloga za analizu financijskog položaja, za utvrđivanje slabosti i nedostataka u poslovanju, kao i za predviđanje budućeg poslovanja.³ S jedne strane bilanca prikazuje imovinu s kojom poduzeće raspolaže (aktiva), a s druge strane prikazuje izvore iz kojih je ta imovina financirana (pasiva), koji moraju biti uravnoteženi.

U aktivi bilance iskazuje se imovina. Prema funkciji i roku trajanja imovina se dijeli na:⁴

1. Dugotrajnu imovinu (stalnu) – nematerijalna, materijalna, financijska, potraživanja, odnosno sva sredstva koja trajno služe poslovnom procesu u poduzeću i unovavana su u rokovima dužim od godine dana. Svrha ovog oblika imovine nije preprodaja;
2. Kratkotrajnu imovinu (tekuću) – zalihe, potraživanja, financijska imovina, novac na računu i blagajni, oblik je imovine poduzeća s rokom unovavenosti do godine dana. Ulaganja u tu vrstu imovine neprekidno mijenjaju svoj oblik.

U pasivi bilance iskazuju se kapital i obveze (dugoročne i kratkoročne):

1. Kapital je ekonomska vrijednost koja se ulaže u proizvodnju ili neku drugu ekonomsku djelatnost s osnovnom svrhom da se uveća, dakle da donese neku dobit. Glavnica je ostatak sredstava (imovine) poduzeća nakon odbitka svih njegovih obveza;⁵
2. Dugoročne obveze su one obveze poduzeća čiji je rok plaćanja duži od jedne godine. Najčešće dugoročne obveze (dugovi) jesu npr. hipotekarni zajmovi, obveze po osnovi emitiranih obveznica, obveze s osnove prikupljenih dugoročnih bankarskih kredita i razni drugi dugoročni zajmovi;⁶

² Vidu i , Lj.: Financijski menadžment, V. izdanje, RRIF, Zagreb, 2006., str. 366

³ Žager, K. i dr.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 34

⁴ Vidu i , Lj.: op. cit., str. 366

⁵ Para , B.: Poduzetni korak unovodstvo i financijsko izvještavanje, Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti "Baltazar Adam Krელი", Zapešči, 2013., str. 236

⁶ Para , B.: op. cit. str. 249

3. Kratkoročne obveze su obveze poduzeća čiji je rok dospijanja kraći od jedne godine. U tekuće obveze ubrajaju se: obveze po osnovi emitiranja vrijednosnih papira s rokom dospijanja do jedne godine, obveze prema dobavljačima, obveze za primljene avanse, kratkoročne obveze za primljene depozite i kaucije, obveze po kratkoročnim kreditima, obveze prema radnicima i sl.⁷

Bilanca na ravnotežu se može zapisati pomoću sljedećih formula:

$$\text{Imovina} = \text{Izvori imovine}$$

Formula se može se zapisati i na ovaj način:

$$\text{Imovina} = \text{Kapital} + \text{Obveze}$$

Bilanca je podloga za financijsku analizu, analizu likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti i profitabilnosti. Kao jedan od temeljnih financijskih izvještaja predmet je revizije. Sadržaj odnosno obrazac bilance nije propisan Zakonom o raunovodstvu, te su poduzeća dužna sama oblikovati isti vode i pri tome računati prema međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) i međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS).

2.1.2. Raun dobiti i gubitka

Raun dobiti i gubitka (RDG) je financijski izvještaj koji prikazuje prihode, rashode i financijski rezultat poslovanja ostvaren u određenom razdoblju.⁸ Raun dobiti i gubitka sastavlja se na kraju obračunskog razdoblja, a najčešće se odnosi na jednu godinu. Pokazuje profitabilnost poslovanja tvrtke tijekom nekog vremenskog razdoblja.⁹ Sadržaj minimalnih pozicija račun dobiti i gubitka nije propisan Zakonom o raunovodstvu, te su poduzeća dužna sama oblikovati isti vode i pri tome računati prema MSFI-ima i MRS-ima.

Raun dobiti i gubitka sadrži najvažnije pojedinačne informacije o poslovanju, kao što je npr. neto dobit, izražena kao razlika prihoda i rashoda. Ako su u izvještajnom razdoblju rashodive i od prihoda, rezultat je gubitak tog razdoblja.

⁷Ibidem, str. 253

⁸Videti, Lj.: op. cit., str. 368

⁹Ibidem

Prihodi su pove anja gospodarstvenih koristi u obliku priljeva (pove anja imovine) ili smanjenja obveza koja imaju za posljedicu pove anje kapitala.¹⁰ Ulaganja dioničara ili članova društva u kapital društva ne smatraju se prihodima. Vrste prihoda ovisno od kojih aktivnosti su ostvareni, može se podijeliti na poslovne, financijske te ostale i izvanredne.

Rashodi su smanjenja gospodarstvene koristi u obliku odljeva (iscrpljenja imovine) ili stvaranja obveza koja imaju za posljedicu smanjenje kapitala.¹¹ Smanjenja kapitala po osnovi povrata i raspodjele ulaga ima ne smatraju se rashodima. Rashodi se dijele ovisno od kojih aktivnosti su ostvareni, stoga ih se može razlikovati kao poslovne, financijske te ostale i izvanredne.

Dobit je financijski rezultat odnosno razlika između uvećanja prihoda i manjih rashoda, gubitak je razlika između uvećanja rashoda i manjih prihoda.

2.1.3. Izvještaj o novčanom tijeku

Izvještaj o novčanom tijeku predstavlja analizu likvidnosti kojom se pokazuju priljevi i odljevi novca i novčanih ekvivalenata tijekom izvještajnog razdoblja, ali predstavlja i bazu za planiranje budućih gotovinskih tijekova i potreba za financiranjem.¹²

Svrha ovog izvješća je osigurati informacije o tokovima novca vezanim uz poslovanje određenog subjekta, kao i informacije o poslovnim, investicijskim i financijskim aktivnostima subjekta tijekom tog razdoblja.¹³ Zakonom o raunovodstvu nije propisan sadržaj ovog izvještaja te zbog toga njegov sadržaj određuje MRS 7 – Izvještaj o novčanom tijeku. Prema tome ovaj izvještaj se sastoji od:¹⁴

1. novčanijeh tijekova od poslovnih aktivnosti, a to su one koje stvaraju prihod poduzeća i druge aktivnosti, izuzev investicijskih i financijskih (novčani primici od prodaje i usluga; novčani primici od tantijema; naknada provizija i drugih aktivnosti; novčani izdaci prema dobavljačima za zaprimljenu robu i usluge; novčane izdatke prema zaposlenima; novčane izdatke za poreze ili povrat poreza, itd.);

¹⁰ Žager, K. i dr.: op. cit., str. 68

¹¹ Ibidem

¹² Ibidem, str. 81

¹³ Ibidem

¹⁴ Videti, Lj.: op. cit., str. 371

2. nov anih tijekomova iz investicijskih aktivnosti koje obuhvaćaju primitke i izdatke koji su povezani s dugotrajnom imovinom, vrijednosnim papirima (rezultat su investiranja i dezinvestiranja u realnu imovinu, te dugoročnog investiranja i dezinvestiranja u financijsku imovinu). MRS - 7 točka 16 ističe da su nov anih tijekomovi iz ulagačkih aktivnosti važni jer predstavljaju izdatke nastale zbog kupnje resursa namijenjenih stvaranju budućih dobitaka i nov anih tijekomova;
3. nov anih tijekomova od financijskih aktivnosti, a to su aktivnosti pribavljanja izvora financiranja poduzeća i podmirenja obveza po ovim izvorima (vlasničko i dužničko financiranje poduzeća). Ukupni je nov anih tijekom zbroj nov anih tijekomova iz poslovne, investicijske i financijske aktivnosti. Kad se ta veličina korigira za iznos novca i nov anih ekvivalenata na početku razdoblja, dobiva se vrijednost nov anog tjeka na kraju određenog razdoblja.

Postoje dvije metode sastavljanja izvještaja o nov anom tijeku, a to su direktna i indirektna metoda. Prema direktnoj metodi objavljuju se ukupni primici i ukupni izdaci novca razvrstani po osnovnim aktivnostima - poslovnim, investicijskim i financijskim, dok se kod indirektno metode poslovne aktivnosti ne iskazuju kao bruto primici i bruto izdaci novca, već se neto dobit ili gubitak usklađuje za učinke transakcija nenovane prirode. Širi krug korisnika preferira izvještaj izrađen prema direktnoj metodi jer im je razumljiviji.

2.1.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala jedan je od temeljnih standardnih financijskih izvještaja i njegovo je sastavljanje obvezno (MRS 1) za srednja i velika poduzeća. Svrha ovog izvještaja je dati prikaz promjene neto vrijednosti tvrtke, tj. bogatstva dioničara, pri čemu se u bilješci navodi uzrok pada/rasta glavnice.¹⁵ Njime se prikazuju sve promjene glavnice koje su se dogodile u obračunskom razdoblju. Ovim se izvještajem prikazuju ne samo promjene glavnice nastale ulogom vlasnika, zaradom (gubitkom) i povlačenjem, već i rezultati gospodarskih aktivnosti koji povećavaju ili smanjuju glavnice. Glavnica je ostatak sredstava (imovine) poduzeća nakon odbitka svih njegovih obveza.

Prema MRS-u 1 u ovom se izvještaju posebno moraju iskazati sljedeće pozicije:¹⁶

¹⁵ Videti, Lj.: op. cit., str. 375

¹⁶ Žager, K. i dr.: op. cit., str. 87

- a) dobit ili gubitak razdoblja,
- b) sve stavke prihoda ili rashoda, dobitaka ili gubitaka koje prema zahtjevima drugih standarda treba direktno priznati u kapital te njihov ukupni iznos,
- c) u inak promjena ra unovodstvenih politika i ispravke temeljnih pogrešaka,
- d) dodatna ulaganja vlasnika i visina izglasanih dividendi,
- e) iznos zadržane dobiti (ili gubitka) na po etku i na krraju razdoblja te promjene unutar tog razdoblja,
- f) uskla enje (promjene) svake druge pozicije kapitala, kao npr. premije na dionice i rezerve na po etku i na kraju razdoblja uz posebno, pojedina no prikazivanje takvih promjena.

2.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje podrobnije opisuju informacije prezentirane u financijskim izvještajima, odnosno predstavljaju detaljniju dopunu i razradu informacija iz bilance, ra una dobiti i gubitka, izvještaja o nov anom tijekom i izvještaja o promjenama kapitala. Prikazuju primijenjene ra unovodstvene politike na sve zna ajnije poslovne transakcije i doga aje.¹⁷ Zakonom o ra unovodstvu nije propisan oblik niti sadržaj ovog izvještaja. Prema tomu, svako poduze e samo odlu uje na koji e na in oblikovati ovaj izvještaj.

¹⁷ Vidu i , Lj.: op. cit., str. 375

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

3.1. Pojam i vrste analize financijskih izvještaja

Svako trgovačko društvo u Republici Hrvatskoj dužno je sastavljati financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na inu propisanom Zakonom o računovodstvu.¹⁸ Svrha financijskih izvještaja je pružanje informacija o poduzeću i to o njegovoj imovini, obvezama, glavnici, prihodima i rashodima, uključujući i dobitke i gubitke, ostalim promjenama glavnice te novanim tokovima poduzeća.¹⁹ Isto tako se od poduzeća zahtijeva financijsko izvještavanje prema definiranim obračunskim razdobljima.

Računovodstvene informacije predstavljaju rezultat poslovanja poduzeća izražen u novcu. Glavni izvor informacija o poslovanju poduzeća su financijski izvještaji. Informacije koje sadrže izvještaji su informacije o prošlim aktivnostima i njihovim rezultatima što analitičar/korisnik informacija treba imati na umu. Dobri povijesni rezultati ne znače da će poduzeće i u buduću tako poslovati, kao što ni loši rezultati ne znače da će se takav trend nastaviti i u buduću.²⁰

Analiza poslovanja pomaže u strategijskom i operativnom prosudivanju potencijala poduzeća tako što daje odgovore na pitanja: Gdje se poduzeće nalazi?; Kamo se želi kretati?; Koji su razlozi za, a koji protiv da se krene nekim putem?

Za odgovor na prvo pitanje potrebno je provesti analizu i vrednovanje snaga i slabosti poduzeća, tj. internih činitelja, te analizu i vrednovanje prilika i opasnosti okoline, tj. eksternih činitelja. Odgovor na drugo pitanje proizlazi iz rezultata obiju navedenih analiza, poduzeće se često nalazi pred nekoliko mogućnosti razvoja iz kojih proizlaze šanse i rizici.²¹ Pomoću trećeg pitanja povećava se transparentnost i uspoređuju mogućnosti te se biraju i oblikuju odgovori o izvorima.

Važnost analize financijskih izvještaja razmatra se prvenstveno s aspekta upravljanja poslovanjem i razvojem poduzeća. Ona prethodi procesu upravljanja ili, preciznije rečeno,

¹⁸Parać, B.: op. cit., str. 49

¹⁹Ibidem, str. 44

²⁰Vidović, Lj.: op. cit., str. 364

²¹www.poslovni-info.eu/sadrzaj/menadzment/swot-analiza/, pristupljeno 03.05.2016.

prethodi procesu planiranja koji ini sastavni dio upravljanja. Zadatak analize financijskih izvještaja upravo je u tome da prepozna dobre osobine poduze a da bi se te prednosti mogle iskoristiti, ali i da prepozna slabosti poduze a kako bi se mogla poduzeti korektivna akcija.²² Zakonom o ra unovodstvu odre eni su temeljni financijski izvještaji, obveze sastavljanja, revidiranja i objavljivanja izvještaja ovisno o veli ini poduze a, kao i kriteriji za odre ivanje veli ine poduze a - mikro, mala, srednja i velika.

Objavljeni izvještaji velikih, srednjih poduze a i poduze a ije dionice su uvrštene ili se obavlja priprema za njihovo uvrštavanje na organizirano tržište vrijednosnih papira trebaju biti revidirani od neovisnog revizora koji jam i da su informacije iz izvještaja prezentirane s razumnom objektivnoš u i u skladu s važe im ra unovodstvenim principima.²³ Svrha analize financijskih izvještaja je procjena trenda, veli ine, dinamike i rizi nosti budu ih gotovinskih tijekomova poduze a. Radi stjecanja cjelovite i što objektivnije slike o perspektivi tvrtke ija izvješ a su predmet analize, potrebno je dobivene rezultate procijeniti u svijetlu vremenske dinamike, rezultata konkurencije i korporacijske strategije, uz pravilan izbor pokazatelja.²⁴

Analiza financijskih izvješ a može se provoditi metodama koje se me usobno nadopunjuju i isprepli u:²⁵

-) analizom putem pokazatelja
-) komparativnom analizom
-) analizom trenda

Financijski pokazatelji nastaju stavljanjem u odnos podataka iz jednog izvještaja ili više njih ili nekom od kombinacija tržišnih podataka iz financijskih izvještaja.²⁶ Komparativna analiza provodi se usporedbom izabranih financijskih pokazatelja tvrtke s povijesnim pokazateljima, pokazateljima konkurencije (djelatnosti) i planiranim veli inama.²⁷ Prva metoda usporedbe predstavlja jednu od metoda analize trenda, a provodi se usporedbom pokazatelja u dva ili više uzastopnih izvještajnih razdoblja. Druga metoda usporedbe jest usporedba s podacima djelatnosti radi procjene izgleda poduze a koje ono može imati u budu nosti. Usporedba s konkurentima može se provesti analizom veli ina u ra unu dobiti i gubitka primjerene

²²Zager, K., op. cit., str. 33

²³Vidu i , Lj.: op. cit., str. 376

²⁴Para , B.: op. cit., str. 279

²⁵Vidu i , Lj.: op. cit., str. 376

²⁶Ibidem, str. 377

²⁷Ibidem

velike za promatrano poduzeće i njegovog konkurenta.²⁸ Treća metoda usporedbe s planiranim veličinama koristi se kako bi se ocijenile performanse poduzeća i menadžmenta, a provodi se tako da se usporede pokazatelji iz izvještaja s veličinama izraženim na bazi planskih izvještaja.

Analiza trenda daje uvid u kretanje financijskog stanja poduzeća kroz vrijeme. Pored usporedbe financijskih pokazatelja izraženih za više sukcesivnih izvještaja, ova analiza se može provesti izraženoj unom trendnih - indeksiranih izvještaja (horizontalna analiza) i izvještaja primjerene veličine - strukturnih izvještaja (vertikalna analiza), a često se koristi u kombinaciji s komparativnom analizom.²⁹ Bazni indeksi se izražavaju pomoću sljedećih formule:

$$\text{BAZNI INDEKS} = \frac{\text{Iznos tekuće godine} - \text{Iznos bazne godine}}{\text{Iznos bazne godine}} * 100$$

Horizontalna analiza podrazumijeva usporedni prikaz glavnih stavki iz bilance, računa dobiti i gubitka, te ostalih izvještaja za više uzastopnih godina, uz izraženoj apsolutnih i relativnih promjena. Kad se poredaju financijski odnosi za određene godine, može se proučavati veličina i oblik promjene te odrediti da li je bilo poboljšanja ili pogoršanja u financijskom stanju i uspješnosti poduzeća tijekom vremena.³⁰

$$\text{PROMJENA (\%)} = \frac{\text{Iznos tekuće godine} - \text{iznos prethodne godine}}{\text{Iznos prethodne godine}} * 100$$

Vertikalna analiza prikazuje postotni udjel svake stavke financijskih izvještaja u odnosu na ukupan zbroj. Vertikalna analiza se također može obavljati usporedno za više godina, što omogućuje usporedbe kroz vrijeme. Osim analize financijskih odnosa tijekom vremena horizontalno, često je korisno izraziti stavke bilance stanja i izvještaja o dobiti u postocima

²⁸ Videti, Lj.: op. cit., str. 377

²⁹ Ibidem, str. 377, 378

³⁰ Vukčević, M. i dr.: Financijski menadžment u MS Excelu, Golden marketing-Tehnički knjiga, Zagreb, 2010, str. 242

vertikalno, koji mogu biti u odnosu na ukupne sume, kao što je ukupna imovina ili ukupni neto prihod od prodaje ili u odnosu na neku baznu godinu.³¹

$$\% \text{ UDJEL} = \frac{\text{Vrijednost pojedine stavke izvješća}}{\text{Ukupna vrijednost (ukupan zbroj)}} * 100$$

Analiza pomoću indeksa spada u relativne pokazatelje dinamike. Indeksima se uspoređuje stanje jedne pojave ili skupine pojava u različitim vremenskim intervalima ili na različitim mjestima.³² Individualnim indeksima mjeri se dinamiku svake pojave, dok se skupnim indeksima mjeri dinamika skupine pojava koje obično imaju neko zajedničko obilježje koje ih povezuje u skupinu. Razdoblje kojime se iskazuje dinamika skupine pojava naziva se tekućem ili izvještajno razdoblje, a najčešće se računaju ukupni indeks cijena, ukupni indeks količina i ukupni indeks vrijednosti. Individualne indekse se dijeli na verižne i bazne indekse.

Verižni indeksi pokazuju relativne promjene pojave u tekućem razdoblju u odnosu na prethodno razdoblje, odnosno pokazuju za koliko posto se vrijednost pojave u jednom razdoblju promijenila u odnosu na prethodno razdoblje.³³ Računaju se tako da se stavi u odnos vrijednost pojave iz tekućeg razdoblja sa vrijednošću pojave iz prethodnog razdoblja i sve se pomnoži sa sto. Kako vrijednost vremenskog niza za razdoblje koje prethodi prvom nije poznata, ne može se izračunati prvi verižni indeks u jednom nizu. Verižni indeksi nazivaju se još i lančani indeksi, jer pokazuju pojave u uzastopnim vremenskim razdobljima i nadovezuju se jedan na drugog. Tumače se u postocima preko stope promjene, tako da se od njih oduzme broj sto.

$$St = Vt - 100$$

Bazni indeksi pokazuju relativne promjene pojave u tekućem razdoblju u odnosu na neko odabrano bazno razdoblje, odnosno pokazuju za koliko posto se vrijednost pojave u jednom razdoblju promijenila u odnosu na odabrano bazno razdoblje.³⁴ Računaju se tako da se stavi u

³¹Vukelić, M. i dr.: op. cit., str. 242

³²Biljan-August, M.; Pivac, S.; Štambuk, A.: Uporaba statistike u ekonomiji, Rijeka, 2009., www.oliver.efri.hr/statist/biljan-pivac-stambuk-u2-3vremenski.pdf, pristupljeno 02.02.2016.

³³Ibidem

³⁴Ibidem.

odnos vrijednost pojave iz tekućeg razdoblja s vrijednošću u pojave iz odabranog razdoblja i sve se pomnoži sa sto. Kod baznih indeksa uobičajen je zapis za bazno razdoblje da je jednako sto ($b=100$). Bazni indeksi se tumače u postotcima, tako da se od njih oduzme broj sto.

$$St = It - 100$$

Pri provođenju statističke analize u praksi treba pažljivo birati bazno razdoblje, jer se pogrešnim izborom mogu dobiti iskrivljene predodžbe o dinamici pojave. Ako se, na primjer, za bazno razdoblje odabere takvo razdoblje u kojemu je vrijednost pojave najmanja u nizu, izračunati bazni indeksi će pokazivati porast u odnosu na bazu. U suprotnome, ako se za bazno razdoblje odabere ono razdoblje u kojemu je vrijednost pojave najveća u nizu, bazni indeksi će pokazivati stalan pad u odnosu na izabranu bazu. Na taj način se u praksi može manipulirati podacima.

3.2. Pokazatelji analize financijskih izvještaja

Analiza putem pokazatelja je postupak utvrđivanja veza između različitih pozicija bilance, prihoda, dobiti i gubitka u izvještaju o novčanom tijeku. Njegov je zadatak stvoriti informacijsku podlogu potrebnu za donošenje različitih racionalnih odluka, među kojima je i odluka o ulaganju. U financijskoj analizi i financijskom planiranju postoji mnoštvo pokazatelja i relativno ih je lako koncipirati stavljanjem u odnose dvije ili više ekonomskih ili financijskih veličina. Zbog lakšeg korištenja grupirani su po skupinama analitičko-planskih područja, pa se tako razlikuje pokazatelje solventnosti, likvidnosti, profitabilnosti i slični. Oni su zapravo, statički pokazatelji, ako se odnose na neki dan, ali ako se utvrđuju trendovi kretanja financijskog stanja i poslovanja, onda se već radi o dinamičkim pokazateljima.³⁵

Pokazatelj je racionalni ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos s drugom ekonomskom veličinom. Sasvim je jasno da nema smisla dovoditi u vezu bilo koje dvije ekonomske veličine, pa se u tom kontekstu može govoriti o preduvjetima ispravnosti pokazatelja.³⁶ Pokazatelj kao racionalan broj mjeri kvalitetu određene pojave koja je opisuje brojnikom i nazivnikom pokazatelja. Ako odnosom brojnika i nazivnika nije

³⁵Vukelić, M.: *Financije poduzeća*, Golden marketing-Tehnički knjiga, Zagreb, 2006., str. 77

³⁶Zager, K., i dr., op. cit. str. 243

moгу e opisati neku pojavu, tada to nije pokazatelj iako je takve brojeve mogu e podijeliti. Analiza putem pokazatelja uklju uje ispitivanje i procesiranje financijskih informacija kako bi se dobile nove, specifi ne informacije, dok interpretacija ima za cilj determinirati uzroke i posljedice rezultata dobivenih analizom.

Naj eš e se za uspore ivanje i interpretaciju pokazatelja koriste:³⁷

1. Planirani pokazatelji za razdoblje koje se analizira,
2. Kretanje veli ine odre enog pokazatelja tijekom odre enog vremena u istom poduze u,
3. Veli ina tog pokazatelja u sli nom poduze u koje pripada istoj grupaciji.
4. Prosje na vrijednost odre enog pokazatelja ostalih poduze a koja pripadaju istoj grupaciji.

Zavisno od toga koje se odluke žele donositi, naglašava se važnost pojedinih tipova pokazatelja. Bankar primjerice prilikom odobrenja kratkoro nog kredita nekom poduze u naglasak stavlja na financijsku situaciju poduze a i njegovu blisku budu nost, odnosno pokazatelje koje mjere likvidnost. Sa stajališta dugoro nih investitora više se naglašava mo stvaranja prihoda i efikasnost poslovanja nego likvidnost, jer poduze a koja ne stvaraju prihode i nemaju efikasnost poslovanja i pored dobre likvidnosti ne e mo i podmiriti dugoro ne obveze. Menadžment poduze a je zainteresiran za sve aspekte financijske analize jer se mora osigurati kratkoro na i dugoro na financijska stabilnost poduze a.³⁸

Razlikuje se nekoliko skupina financijskih pokazatelja:³⁹

- pokazatelji likvidnosti,
- pokazatelji zaduženosti ili financijske poluge,
- pokazatelji profitabilnosti,
- pokazatelji ekonomi nosti.
- pokazatelji investiranja,
- pokazatelji aktivnosti,

Pokazatelji likvidnosti i zaduženosti mogu se smatrati pokazateljima sigurnosti poslovanja, dok se pokazatelji profitabilnosti, ekonomi nosti i investiranja smatraju pokazateljima

³⁷Zager, K., i dr.: op. cit., str. 247

³⁸Ibidem, str. 243

³⁹Ibidem, str. 243 i 244

uspješnosti poslovanja. Pokazatelji aktivnosti mogu se smatrati i pokazateljima sigurnosti i pokazateljima uspješnosti.⁴⁰ Da bi se mogao dobiti kvalitetni sud o tome jesu li veli i nekih pokazatelja zadovoljavaju e ili ne, potrebno je usporediti te pokazatelje s odre enim standardnim veli inama.

3.2.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti se koriste za procjenu sposobnosti poduze a da udovolji kratkoro nim obavezama kratkotrajnom imovinom (gotovinom ili imovinom koja se može na kratak rok konvertirati u gotovinu)⁴¹ a govore o tekum financijskom zdravlju poduze a. Naj eš i pokazatelji likvidnosti su koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent tekue likvidnosti i koeficijent ubrzane likvidnosti. Navedeni pokazatelji ra unaju se na temelju podataka iz bilance.

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje kolika je pokrivenost kratkoro nih obveza likvidnom kratkotrajnom imovinom, odnosno nov anim sredstvima. Smatra se da ovaj koeficijent ne bi trebao biti manji od 0.1., odnosno 10%. Ovaj pokazatelj vrlo lako može dovesti u zabludu. Primjerice, ako je na dan utvr ivanja koeficijenta trenutne likvidnosti na žirora un poduze a pristigla zna ajna uplata.⁴²

Koeficijent ubrzane likvidnosti ili brzi odnos, odnosno sporija unov enost zaliha u odnosu na ostatak kratkotrajne imovine, sugerira njihovo isklju ivanje u izra unu pokazatelja likvidnosti, te ukazuje na sposobnost tvrtke da iz brze kratkotrajne imovine podmiri kratkotrajne obveze. Izra unava se tako da se kratkotrajna imovina umanjuje za vrijednost zaliha te se stavlja u odnos s kratkotrajnim obvezama. Za koeficijent ubrzane likvidnosti isti e se da njegova vrijednost treba biti minimalno jedan, što zna i da bi poduze e koje želi održati normalnu likvidnost moralo imati brzo unov ive imovine minimalno koliko i kratkoro nih obveza odnosno omjer 1:1.⁴³

Koeficijent tekue likvidnosti ili tekui odnos ukazuje na sposobnost poduze a da iz kratkotrajne imovine podmiri kratkotrajne obveze. On bi trebao biti ve i od dva, što zna i da

⁴⁰Zager, K., i dr.: op. cit., str. 245

⁴¹Vidu i , Lj.: op. cit., str. 383

⁴²Zager, K., i dr.: op. cit., str. 248

⁴³Ibidem, str. 248, 249

kratkotrajna imovina mora biti bar dvostruko veća od kratkoročnih obveza, kako poduzeće ne bi zapalo u probleme nelikvidnosti. To je važno zato što postoje rizici unovavanja kratkotrajne imovine, dio kratkotrajne imovine mora biti financiran iz kvalitetnih dugoročnih izvora. Taj dio kvalitetnih dugoročnih izvora naziva se radni kapital i utvrđuje se kao razlika kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza.⁴⁴ Niska vrijednost pokazatelja sugerira potrebu povećanja nekog od oblika kratkotrajne imovine ili reduciranja nekog od oblika kratkoročnih obveza. Ako pokazatelj ima tendenciju silaznog trenda, to upućuje na smanjenje kratkotrajne imovine i /ili povećanje kratkoročnih obveza, i to brže od kratkotrajne imovine.⁴⁵ Koeficijent financijske stabilnosti definiran je na način da uvijek mora biti manji od jedan jer se iz dijela dugoročnih izvora mora financirati kratkotrajna imovina.⁴⁶ Radno (obrotno) raspoloživi kapital pokazuje koliko je kratkotrajne imovine financirano iz kvalitetnih dugoročnih izvora i utvrđuje se kao razlika kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Ako poduzeće ima više radnog kapitala, tada to znači da je njegova likvidnost i financijska stabilnost veća. Zbog toga se često radni kapital naziva rezervom likvidnosti.⁴⁷

Tablica 1. Pokazatelji likvidnosti

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik	Iskustveni pokazatelj
Koeficijent trenutne likvidnosti	Novac	Kratkoročne obveze	0,1 - 0,3
Koeficijent ubrzane likvidnosti	Novac + potraživanja	Kratkoročne obveze	1, ili > 1
Koeficijent tekuće likvidnosti	Kratkotrajna imovina	Kratkoročne obveze	> 2
Koeficijent financijske stabilnosti	Dugotrajna imovina	Kapital i dugoročne obveze	< 1

Izvor: Žager, K. i dr.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 248 (obradio autor)

3.2.2. Pokazatelji zaduženosti (financijske poluge)

Pokazatelji zaduženosti koriste se za procjenu financijskog rizika poduzeća. Najčešći pokazatelji su koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja. Sva tri pokazatelja formiraju se na temelju bilance i često se isti čine da oni odražavaju status zaduženost.

⁴⁴ Žager, K., i dr.: op. cit., str. 249

⁴⁵ Ibidem, str. 249

⁴⁶ Ibidem, str. 250

⁴⁷ Ibidem, str. 249

Navedeni pokazatelji su odraz strukture pasive i govore koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavnice) te koliko je imovine financirano iz tuđega kapitala (obveze).⁴⁸

Tablica 2. Pokazatelji zaduženosti

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik	Iskustveni pokazatelj
Koeficijent zaduženosti	Ukupne obveze	Ukupna imovina	< 0,5
Koeficijent vlastitog financiranja	Glavnica	Ukupna imovina	> 0,5
Koeficijent financiranja	Ukupne obveze	glavnica	< 1
Pokriće troškova kamata	Dobit prije poreza i kamata	Kamate	Što veća
Faktor zaduženosti	Ukupne obveze	Zadržana dobit + amortizacija	< 3 - 5
Stupanj pokrića I	Glavnica	Dugotrajna imovina	<1
Stupanj pokrića II	Glavnica + dugoročne obveze	Dugotrajna imovina	> 1

Izvor: Žager, K. i dr.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 251 (obradio autor)

Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti ukazuju na dinamiku zaduženost jer dug razmatraju s aspekta mogućnosti podmirenja. Izražavaju se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Kod utvrđivanja pokrića kamata razmatra se koliko su puta kamate pokrivenne ostvarenim iznosom bruto dobiti. Što je pokriće veće zaduženost je manja i obrnuto. Kod faktora zaduženosti manji faktor znači manju zaduženost, te pokazuje koliko je godina potrebno da se iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju podmire ukupne obveze. U ovom slučaju se radi o indikatoru zaduženosti.⁴⁹ Imovine glavnicom, odnosno glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. Kod stupnja pokrića II može se Stupanj pokrića I i II izraziti na temelju podataka iz bilance. Kod njih se razmatra pokriće dugotrajne istaknute da njegova vrijednost uvijek mora biti veća od 1 jer je poznato da dio dugoročnih obveza, zbog održanja likvidnosti, mora biti iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine. Zbog toga je pokazatelj stupnja pokrića istodobno moguće razmatrati kao i pokazatelj likvidnosti.⁵⁰

3.2.3. Pokazatelji profitabilnosti

⁴⁸Vidjeti, Lj.: op. cit., str. 389

⁴⁹Žager, K. i dr.: op. cit., str. 251 i 252

⁵⁰Ibidem, str. 251

Pokazatelji profitabilnosti pokazuju ukupni efekt likvidnosti, odnosno oni objašnjavaju kako je tvrtka upravljala svojom imovinom i dugom, kako bi ostvarila profit. Ovu analizu provest e se pomo u izra una povrata na ukupnu imovinu, te povrata na vlastiti kapital.⁵¹

Marža profita izra unava se na temelju podataka iz ra una dobiti i gubitka. Razlikuju se neto od bruto marže profita, a razlika je u obuhvatu poreza u brojniku pokazatelja. Usporedba ova dva pokazatelja govori o tome koliko relativno u odnosu na ostvareni ukupni prihod iznosi porezno optere enje. Ako se marža profita pomnoži koeficijentom obrta ukupne imovine, kao rezultat e se dobiti pokazatelj rentabilnosti imovine (neto ili bruto). Rentabilnost se može pove ati pove anjem koeficijenta obrta i/ili pove anjem marže profita.⁵²

Tablica 3. Pokazatelji profitabilnosti

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik	Iskustveni pokazatelj
Neto marža profita	Neto dobit + kamate	Ukupni prihod	Što>
Bruto marža profita	Dobit prije poreza + kamate	Ukupni prihod	Što >
Neto rentabilnost imovine	Neto dobit + kamate	Ukupna imovina	Što >
Bruto rentabilnost imovine	Dobit prije poreza + kamate	Ukupna imovina	Što >
Rentabilnost vlastitog kapitala	Neto dobit	Vlastiti kapital	>1

Izvor: Žager, K. i dr.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 251 (obradio autor)

Pokazatelji rentabilnosti ra unaju se na temelju podataka iz bilance i ra una dobiti i gubitka. Kod utvr ivanja rentabilnosti imovine razlikuju se neto i bruto rentabilnost, a razlika je u obuhvatu poreza u brojniku pokazatelja. Razlika izme u ova dva pokazatelja ukazuje na relativno porezno optere enje u odnosu na ukupnu imovinu. Osim navedenih pokazatelja uobi ajeno se ra una i rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice). Na temelju usporedbe rentabilnosti vlastitog kapitala i rentabilnosti ukupne imovine i kamatne stope koja odražava cijenu korištenja tu ega kapitala mogu e je do i do zanimljivih zaklju aka o stupnju korištenja financijske poluge. Indeks financijske poluge ve i od jedan, sugerira povoljan efekt poluge, to zna i da se isplati poslovati posu enim novcem.⁵³

⁵¹ Vidu i , Lj.: op. cit., str. 391

⁵² Žager, K i dr.: op. cit., str.253

⁵³ Ibidem, str. 253

3.2.4. Pokazatelji ekonomski nasti

Pokazatelji ekonomski nasti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Iz toga proizlazi da se ti pokazatelji računaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. U pravilu pokazatelji bi trebali biti veći od jedan, odnosno, što su veći, to se više jedinica prihoda ostvaruje u odnosu na jedinice rashoda. Za kompleksnije sagledavanje poslovanja, potrebno je računati i druge pokazatelje ekonomski nasti. Na taj je način moguće sagledati utjecaj parcijalnih ekonomski nasti na ukupnu ekonomski nast.⁵⁴

Tablica 4. Pokazatelji ekonomski nasti

Pokazatelj ekonomski nasti	Brojnik	Nazivnik	Poželjne vrijednosti
Ekonomski nast ukupnog poslovanja	Ukupni prihod	Ukupni rashod	>1
Ekonomski nast poslovanja - prodaje	Poslovni prihod	Poslovni rashod	>1
Ekonomski nast financiranja	Financijski prihod	Financijski rashod	>1
Ekonomski nast izvanred. aktivnosti	Izvanredni prihodi	Izvanredni rashodi	>1

Izvor: Žager, K. i dr.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 252 (obradio autor)

3.2.5. Pokazatelji investiranja

Pomoću pokazatelja investiranja mjeri se uspješnost ulaganja u dionice poduzeća. Iako se u pravilu ne naglašava eksplicitno, podrazumijeva se da se radi o običnim dionicama. Osim podataka iz financijskih izvještaja, za izračunavanje tih pokazatelja potrebni su i podaci o dionicama, posebice o broju dionica i njihovoj tržišnoj vrijednosti.⁵⁵

⁵⁴Žager, K. i dr.: op. cit., str. 252

⁵⁵Ibidem, str. 254

3.2.6. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti poznati su pod nazivom koeficijenti obrtaja, a raunaju se na temelju prometa i prosje nog stanja. Upru uju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Naj eš e se koeficijent obrta izra unava za ukupnu imovinu, kratkotrajnu imovinu, potraživanja. Pokazatelji aktivnosti izražavaju efikasnost pojedinih oblika imovine odnosno u inkovitost upravljanja imovinom.⁵⁶

Pokazatelj obrta ukupne imovine stavlja u odnos financijske u inke te imovine s njezinom ukupnom vrijednoš u, tj. pokazuje koliko prihoda od prodaje stvara jedna kuna ukupne imovine. Koeficijent obrta ukupne imovine govori koliko puta se ukupna imovina poduze aobrne u tijeku jedne godine, odnosno koliko poduze e uspješno koristi imovinu s ciljem stvaranja prihoda. Poželjno je da vrijednost ovog pokazatelja bude što ve a.⁵⁷

Tablica 5. Pokazatelji aktivnosti

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik	Iskustveni pokazatelj
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	Ukupni prihod	Ukupna imovina	> 1
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	Ukupni prihod	Kratkotrajna imovina	> 2
Koeficijent obrtaja potraživanja	Prihod od prodaje	potraživanja	Što ve i
Trajanje naplate potraživanja	Broj dana u godini 365	Koeficijent obrtaja potraživanja	Što manje

Izvor: Žager, K. i dr.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 252 (obradio autor)

Pokazatelj obrta kratkotrajne imovine prikazuje u inkovitost upotrebe kratkotrajne imovine u ostvarivanju prihoda. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine govori koliko puta se kratkotrajna imovina poduze a obrne u tijeku jedne godine. Poželjno je da bude što ve i. Pokazatelj obrta potraživanja pokazuje koliko se nov anih jedinica prodaje može ostvariti s jednom kunom uloženom u potraživanja. Što je ve i pokazatelj obrtaja potraživanja, to je kra e trajanje naplate potraživanja, tj. brže se napla uje.

⁵⁶Žager, K. i dr.: op. cit., str. 251

⁵⁷Vidui , Lj.: op. cit., str. 385-389

Na osnovi koeficijenta obrta potraživanja mogu e je i izra unati i prosje no trajanje naplate potraživanja na slijede i na in: Porast prosje nog vremena naplate potraživanja (pad pokazatelja obrtaja potraživanja) može zna iti da poduze e ima problema s naplatom potraživanja ili da su potraživanja sumnjive kvalitete. Proizlazi da je poželjno što manje trajanje naplate potraživanja.⁵⁸

⁵⁸Zager, K. i dr.: op. cit., str.251, 252

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA VODOOPSKRBE d.o.o. DARDA

4.1. Vodoopskrba d.o.o. Darda

Vodoopskrba d.o.o. iz Darde je komunalno poduzeće sa osnovnom djelatnošću u vodoopskrbi i odvodnji na području južne Baranje. Osnovano je 1989. godine kao javno poduzeće sa sjedištem u Dardi, gdje je i danas. Nakon mirne reintegracije 1997. godine poduzeće je preustrojeno prema Zakonu o trgovačkim društvima, 2002. godine u komunalno poduzeće d.o.o. u vlasništvu tri općine: Darda 63%, Bilje 35% i Jagodnjak 2%.⁵⁹ Poduzeće upošljava 20 djelatnika na nekoliko lokacija:⁶⁰

1. na poslovima crpljenja sirove vode i u pogonu za proizvodnju vode za piće, te kontroli kvalitete vode za piće na području općine Bilje vodocrpilište Konkološ,
2. uprava - u sjedištu tvrtke u Dardi i
3. na poslovima distribucije vode za piće i održavanju vodopskrbne mreže, te izgradnje nove na području južne Baranje

Vodopskrbna mreža duga je 102 kilometra, sa 4300 priključaka opskrbljuje se vodom oko 13000 stanovnika i gospodarstvo u 9 naselja.⁶¹ Poduzeće upravlja direktor kao jedini član uprave, a nadzire rad nadzorni odbor od 5 članova. Konačne odluke donosi skupština. Gradonačelnik i načelnici imenuju predstavnike jedinice lokalne samouprave u skupštinu poduzeća, u kojem ta jedinica ima udjel u vlasništvu, te mogu i oni osobno biti predstavnici iste. Gradonačelnik i načelnici kao predstavnici suvlasnika i suosnivača imenuju članove uprave i nadzornog odbora sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima i odredbama temeljnog akta kojim se osnovalo trgovačko društvo. Vizija poduzeća je biti najbolji pružatelj usluga vodoopskrbe i odvodnje na području južne Baranje i šire. Sustavnim usavršavanjem i primjenom tehnologije te konstantnom edukacijom djelatnika razvijati kvalitetu poslovnih procesa na ekološki i društveno prihvatljiv način.⁶²

Integrirani sustav upravljanja, uspostavljen je i održavan prema zahtjevima normi ISO 9001 i HACCP na temelju načina rada zaposlenici na svim razinama imaju obveze:⁶³

⁵⁹ www.vodoopskrba-darda.hr, pristupljeno 24.11.2015.

⁶⁰Ibidem

⁶¹Ibidem

⁶²Ibidem

⁶³Ibidem

1. Zadovoljavati zakone i druge obvezuju e propise u pružanju komunalnih usluga vodopskrbe, odvodnje i dr.
2. Zadovoljavati zahtjeve i potrebe korisnika potroša a, naru itelja, zaposlenika i vlasnika.
3. Sprje avati nepovoljne utjecaje na okoliš, ugrožavanje zdravlja i sigurnosti ljudi te odgovorno gospodariti prirodnim resursima.
4. Postupati u skladu sa utvr enim postupcima i dodijeljenim odgovornostima
5. Neprestano poboljšavati djelotvornost svojih postupaka i poslovnih procese.

Uprava društva redovito utvr uje godišnje ciljeve tako da omogu i ostvarenje vizije, misije, politike kvalitete.

4.1.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o.Darda

Rezultati provedene horizontalne analize bilance Vodoopskrbe d.o.o. Darda prikazani su u tablici 6. i 6. (nastavak), a u nastavku su dana objašnjenja.

Dugotrajna imovina je u promatranom razdoblju od pet godina bilježila stalan rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježila je porast od 7,07% u odnosu na prethodnu, baznu, 2009. godinu. U sljede oj, 2011. godini zabilježila je rast vrijednosti od ak 105,52%. Tijekom 2012. godine, rast je bio nešto blaži, 61,64%, dok je 2013. godine bio ak 296,77% u odnosu na baznu godinu. Rast vrijednosti dugotrajne imovine zabilježen je i u 2014. godini i to od 290,19% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje ni porast dugotrajne imovine iznosio je 154,18 % u promatranom razdoblju.

Tablica 6. Horizontalna analiza bilance Vodoopskrba d.o.o. Darda,2010.-2014.

Pozicija	AOP	31.12.2009.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	2010.AP	2011.AP
AKTIVA									
A) Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital	1								
B) Dugotrajna imovina	2	19.352.894	20.720.958	39.774.154	50.450.170	76.785.689	77.254.223	1.368.064	20.421.260
Nematerijalna imovina	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Materijalna imovina	4	19.352.894	20.720.958	39.774.154	50.450.170	76.761.941	77.230.475	1.368.064	20.421.260
Financijska imovina	5	0	0	0	0	23.748	23.748	0	0
Potraživanja	6	0	0	0	0	0	0	0	0
C)Kratkotrajna imovina	7	3.793.979	4.988.884	7.658.893	11.047.427	9.434.018	8.480.988	1.194.905	3.864.914
Zalihe	8	49.853	85.454	63.170	240.237	106.505	219.776	35.601	13.317
Potraživanja	9	1.290.216	1.702.669	3.636.989	6.268.849	5.777.121	6.144.808	412.453	2.346.773
Kratkotrajna financijska imovina	10	0	500.000	2.795.354	3.099.248	1.599.249	850.080	500.000	2.795.354
Novac na računu i blagajni	11	2.453.910	2.700.761	1.163.380	1.439.093	1.951.143	1.266.324	246.851	-1.290.530
D) Plać. trošk. bud. razdoblja i nedospjeli plać. prihodi	12	24.452	15.369	10.935	701.697	95.268	59.692	-9.083	-13.517
UKUPNO AKTIVA	13	23.171.325	25.725.211	47.443.982	62.199.294	86.314.975	85.794.903	2.553.886	24.272.657
PASIVA									
A)Kapital i rezerve	14	2.762.964	2.796.686	2.822.004	3.094.000	3.153.967	3.174.392	33.722	59.040
Upisani kapital	15	934.000	934.000	934.000	934.000	934.000	934.000	0	0
Rezerve iz dobiti	16	341.982	341.982	341.982	341.982	341.982	341.982	0	0
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	17	1.486.685	1.486.982	1.520.704	1.546.022	1.818.033	1.877.985	297	34.019
Dobit ili gubitak poslovne godine	18	297	33.722	25.318	272.011	59.952	20.425	33.425	25.021
B) Rezeviranja	19	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Dugoročne obveze	20	185.263	101.589	17.614.177	10.211.710	2.978.200	2.437.593	-83.674	17.428.914
D) Kratkoročne obveze	21	2.353.875	4.342.863	8.233.182	16.173.568	10.680.141	7.195.089	1.988.988	8.233.182
E) Odgođeno plaćanje troškova i prihod bud. razdoblja	22	17.869.223	18.484.073	18.774.619	37.720.001	69.502.667	72.987.829	614.850	905.396
UKUPNA PASIVA	23	23.171.325	25.725.211	47.443.982	62.199.294	86.314.975	85.794.903	2.553.886	24.272.657

Tablica 6. (nastavak)

Pozicija	AOP	2012.AP	2013.AP	2014.AP	2010.RP	2011.RP	2012.RP	2013.RP	2014.RP
AKTIVA									
A) Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital	1								
B) Dugotrajna imovina	2	31.097.276	57.432.795	57.901.329	7,07%	105,52%	61,64%	296,77%	299,19%
Nematerijalna imovina	3	0	0	0					
Materijalna imovina	4	31.097.276	57.409.047	57.877.581	7,07%	105,52%	61,64%	296,64%	299,06%
Financijska imovina	5	0	23.748	23.748	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Potraživanja	6	0	0	0					
C)Kratkotrajna imovina	7	7.253.448	5.640.039	4.687.009	31,49%	101,87%	65,66%	148,66%	123,54%
Zalihe	8	190.384	56.652	169.923	71,41%	26,71%	79,25%	113,64%	340,85%
Potraživanja	9	4.978.633	4.486.905	4.854.592	31,97%	181,89%	385,88%	347,76%	376,26%
Kratkotrajna financijska imovina	10	3.099.248	1.599.249	850.080	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Novac na računu i blagajni	11	-1.014.817	-502.767	-1.187.586	10,06%	-52,59%	-70,52%	-20,49%	-48,40%
D) Plać. trošk. bud. razdoblja i nedospjeli plać. prihodi	12	677.245	70.816	35.240	-37,15%	-55,28%	96,52%	289,61%	144,12%
UKUPNO AKTIVA	13	39.027.969	63.143.650	62.623.578	11,02%	104,75%	168,43%	272,51%	270,26%
PASIVA									
A)Kapital i rezerve	14	331.036	391.003	411.428	1,22%	2,14%	10,70%	14,15%	14,89%
Upisani kapital	15	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Rezerve iz dobiti	16	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	17	59.337	331.348	391.300	0,02%	2,29%	3,84%	22,29%	26,32%
Dobit ili gubitak poslovne godine	18	271.714	59.655	20.128	11254,21%	8424,58%	99,89%	20085,86%	6777,10%
B) Rezeviranja	19	0	0	0					
C) Dugoročne obveze	20	10.026.447	2.792.937	2.252.330	-45,16%	9407,66%	98,19%	1507,55%	1215,75%
D) Kratkoročne obveze	21	13.819.693	8.326.266	4.841.214	84,50%	-237,33%	85,45%	353,73%	205,67%
E) Odgođeno plać. troškova i prihod bud. razdoblja	22	19.850.778	55.118.606	51633444	3,44%	5,07%	52,63%	308,46%	-96,56%
UKUPNA PASIVA	23	39.027.969	63.143.650	62.623.578	11,02%	104,75%	168,43%	272,51%	270,26%

Izvor: autor na temelju financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010.-2014.

Kratkotrajna imovina je u promatranom razdoblju od pet godina bilježila stalan rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježila je rast od 3,49% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježila je rast vrijednosti od ak 101,87%. Tijekom 2012. godine, rast je nešto blaži, 65,66%, dok je 2013. godine bio 105,52% u u odnosu na baznu godinu. Rast vrijednosti kratkotrajne imovine zabilježen je i u 2014. godini, i to od 128,54% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje ni porast kratkotrajne imovine iznosio je 81,02% u promatranom razdoblju.

Kapital i rezerve u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su manji, ali stalni rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježili su rast od 1,22% u odnosu na 2009. baznu godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježili su blagi rast vrijednosti od 2,14%. Tijekom 2012. godine, rast je bio zna ajniji 10,7%, dok je 2013. godine bio 14,15% u odnosu na baznu godinu. Rast vrijednosti zabilježen je i 2014. godine i to 14,89 % u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje an porast kapitala i rezervi iznosio je 8,62% u promatranom razdoblju.

Dugoro ne obveze u promatranom razdoblju od pet godina bilježile su pad i rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine bio je zabilježen pad vrijednosti od -45,16% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježile su ogroman rast od 9407,66%. Tijekom 2012. godine zabilježile su manji rast od 98,19%, dok su u 2013. godini ponovo zabilježile veliki rast od 1507,55% u odnosu na baznu 2009. godinu. Rast vrijednosti dugoro nih obveza zabilježen je i u 2014. godini i to od 1215,75% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje ni porast dugoro nih obveza iznosio je 2436,79% u promatranom razdoblju.

Kratkoro ne obveze u promatranom razdoblju od pet godina tako er su bilježile pad, ali i rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine bio je zabilježen rast vrijednosti od 84,5% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježile su veliki pad vrijednosti od -237,33%. Tijekom 2012. godine zabilježile su rast od 84,45%, dok su u 2013. godini zabilježile još ve i rast i to od 353,73% u odnosu na baznu godinu. Rast vrijednosti kratkoro nih obveza nastavio se i u 2014. godini, te je bio 205,67% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje ni porast kratkoro nih obveza iznosio je 91% u promatranom razdoblju.

Tablica 7. Horizontalna analiza ra una dobiti i gubitka Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010.-2014.

Pozicija	31.12.2009.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	31.12.2010.	31.12.2011.
							AP	AP
PRIHODI								
A) Prihodi	5.043.146	4.823.146	8.098.002	9.318.264	7.711.003	7.857.777	-220.000	3.054.856
Prihodi od prodaje	2.877.050	2.136.674	5.669.810	7.293.335	5508881	4.014.348	-740.376	2.792.760
Ostali poslovni prihodi	2.166.096	1.910.026	2.428.192	2.024.929	2202122	3.843.429	-256.070	262.096
B) FINANCIJSKI PRIHODI	97.475	117.448	115.138	8.409	100.767	75.306	19.973	17.663
C) IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0	0	0	0	0	0	0
PRIHODI UKUPNO	5.140.621	4.941.148	8.213.140	9.494.782	7.811.770	7.933.083	-199.473	3.072.519
D) RASHODI	5.124.875	4.896.700	8.183.228	9.188.195	7.731.003	7.834.945	-228.175	3.058.353
Materijalni troškovi	1.206.305	958.116	33.255.857	4.339.731	2.500.914	1.456.774	-248.189	32.049.552
Troškovi osoblja	2.042.095	2.086.587	2.455.018	2.508.923	2.508.923	2.511.063	44.492	412.923
Amortizacija	1.507.725	1.476.888	1.843.825	1.938.086	3.826.200	3.826.200	-30.837	336.100
Vrijednosno usklađenje	36.448	47.428	7.979	136.659	29.723	29.723	10.980	-28.469
Ostali troškovi	153.132	175.360	550.549	546.421	688.409	551.185	22.228	397.417
E) FINANCIJSKI RASHODI	15.449	10.854	4.594	8.409	12.838	75.306	-4.595	-10.855
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi	15.449	10.854	4.594	8.409	12.838	75.306	-4.595	-10.855
F) IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0	0	0	0	0	0	0
RASHODI UKUPNO	5.140.324	4.907.426	8.187.822	9.196.604	7.744.093	7.909.428	-232.898	3.047.498
G) DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	297	33.722	25.318	298.178	67.677	23.655		25.021
Dobit prije oporezivanja	297	33.722	25.318	298.178	67.677	23.655	33.425	25.021
Porez na dobit	0	0	0	26.167	7.725	3.230	0	0
Gubitak prije oporezivanja	0	0	0	0	0	0	0	0
H) DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	297	33.722	25.318	272.011	59.952	20.425	33.425	25.021
Dobit razdoblja	297	33.722	25.318	272.011	59.952	20.425	33.425	25.021

Tablica 7. (nastavak)

Pozicija	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
	AP	AP	AP	RP	RP	RP	RP	RP
PRIHODI								
A) Prihodi	4.275.118	2.667.857	2.814.631	-4,36%	60,57%	100,00%	52,90%	55,81%
Prihodi od prodaje	4.416.285	2.631.831	1.137.298	-25,73%	97,07%	153,50%	91,48%	39,53%
Ostali poslovni prihodi	-141.167	36.026	1.677.333	-11,82%	12,10%	-6,52%	1,66%	77,44%
B) FINANCIJSKI PRIHODI	-89.066	3.292	-22.169	20,49%	18,12%	-2,08%	3,38%	-22,74%
C) IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
PRIHODI UKUPNO	4.354.161	2.671.149	2.792.462	-3,88%	59,77%	101,85%	51,96%	54,32%
D) RASHODI	4.063.320	2.606.128	2.710.070	-4,45%	59,68%	79,29%	50,85%	52,88%
Materijalni troškovi	3.133.426	1.294.609	250.469	-20,57%	2656,84%	259,75%	107,32%	20,76%
Troškovi osoblja	466.828	466.828	468.968	2,18%	20,22%	22,86%	22,86%	22,97%
Amortizacija	430.361	2.318.475	2.318.475	-2,05%	22,29%	28,54%	153,77%	153,77%
Vrijednosno usklađenje	100.211	-6.725	-6.725	30,13%	-78,11%	274,94%	-18,45%	-18,45%
Ostali troškovi	393.289	535.277	398.053	14,52%	259,53%	256,83%	349,55%	259,94%
E) FINANCIJSKI RASHODI	-7.040	-2.611	59.857	-29,74%	-70,26%	-45,47%	-16,90%	387,45%
Kamate, teč. razlike, dividende i slični rashodi	-7.040	-2.611	59.857	-29,74%	-70,26%	-45,57%	-16,90%	387,45%
F) IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
RASHODI UKUPNO	4.056.280	2.603.769	2.769.104	-4,53%	59,29%	94,88%	50,65%	53,87%
G) DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	297.881	67.380	23.358	11254,21%	8424,58%	%	0,00%	0,00%
Dobit prije oporezivanja	297.881	67.380	23.358	11254,21%	8424,58%	102296,13%	22686,87%	7864,65%
Porez na dobit	26.167	7.725	3.230	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Gubitak prije oporezivanja	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
H) DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	271.714	59.655	20.128	11254,21%	8424,58%	91486,2%	20085,86%	6777,10%
Dobit razdoblja	271.714	59.655	20.128	11254,21%	8424,58%	91486,2%	20085,86%	6777,10%

Izvor: autor na temelju financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Rezultati provedene horizontalne analize ra una dobiti i gubitka Vodoopskrbe d.o.o. Darda prikazani su u tablici 7. i 7 (nastavak), a u nastavku su dana objašnjenja.

Poslovni prihodi u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su pad i rast vrijednosti u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježen je pad vrijednosti od -4,36% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježen je rast od 60,57%. Tijekom 2012. godine bio je zabilježen rast od 84,77, dok je u 2013. godini zabilježen rast vrijednosti od 52,9% u odnosu na 2009. baznu godinu. Rast vrijednosti poslovnih prihoda zabilježen je i 2014. godine i to od 55,81% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje ni porast poslovnih prihoda iznosio je 49,94% u promatranom razdoblju.

Poslovni rashodi u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su pad i rast vrijednosti u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježen pad vrijednosti od -4,45% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježen je rast od 59,68%. Tijekom 2012. godine zabilježen je rast od 72,99%, dok je u 2013. godini zabilježen rast od 50,85% u odnosu na baznu 2009. godinu. Rast vrijednosti poslovnih rashoda nastavljen je i u 2014. godini i to od 52,88% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje ni porast poslovnih rashoda iznosio je 48,17% u promatranom razdoblju.

Financijski prihodi u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su pad i rast vrijednosti u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježen je rast vrijednosti od 20,49% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježen je rast od 18,12%. Tijekom 2012. godine zabilježen je pad od -2,08%, dok je u 2013. godini zabilježen rast od 3,38% u odnosu na baznu 2009. godinu. Pad vrijednosti poslovnih rashoda nastavljen je i u 2014. godini i to od -22,74% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje ni rast financijskih prihoda iznosio je 3,43% u promatranom razdoblju.

Financijski rashodi u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su pad i rast vrijednosti u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježen je pad vrijednosti od -29,74% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježen je pad od -70,26%. Tijekom 2012. godine zabilježen je pad od -45,57%, dok je u 2013. godini zabilježen pad od -16,90% u odnosu na baznu 2009. godinu. Rast vrijednosti poslovnih rashoda zabilježen je i 2014. godine i to ak 387,45% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje ni rast financijskih rashoda iznosio je 45% u promatranom razdoblju.

Izvanrednih prihoda i rashoda nije bilo u promatranom razdoblju.

Dobit se ostvarivala kroz cijelo promatrano razdoblje. Zbog malog apsolutnog iznosa u baznoj godini u promatranom razdoblju uvećavao se indeks dobiti na 6777,1% u 2014. do najviše 91486,2% u 2012. godini.

4.1.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Vodoopskrba d.o.o. Darda

Rezultati provedene vertikalne analize bilance Vodoopskrbe d.o.o.Darda prikazani su u tablici 8., a u nastavku su dana objašnjenja.

Dugotrajna imovina je u promatranom razdoblju bilježila stalan rast u razdoblju od pet godina. Tijekom 2010. godine zabilježila je porast od 80,55%. U sljedećoj 2011. godini zabilježila je rast vrijednosti od 83,33%. Tijekom 2012. godine rast je bio nešto manji i iznosio je 81,11%, dok je u 2013 bio 88,96%. Rast vrijednosti dugotrajne imovine zabilježen je i 2014. godine i to od 90,05%. Prosječan porast iznosio je 85,11% u promatranom razdoblju.

Kratkotrajna imovina je u promatranom razdoblju bilježila stalan rast u razdoblju od pet godina. Tijekom 2010. godine zabilježila je porast od 19,39%. U sljedećoj 2011. godini zabilježila je rast od 16,04%. Tijekom 2012. godine rast je bio 17,76%, dok je 2013. godine bio 10,93%. Rast vrijednosti kratkotrajne imovine zabilježen je i 2014. godine i to od 9,89%. Prosječan porast iznosio je 14,80% u promatranom razdoblju.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjeli plaćeni prihodi u promatranom razdoblju od pet godina imali su stalan rast. Tijekom 2010. godine zabilježen je najveći rast vrijednosti od 71,85%. U sljedećoj 2011. godini bio je zabilježen rast vrijednosti od 39,57%. Tijekom 2012. godine rast je bio 52,6%, dok je 2013.godine bio 80,52%. Tijekom 2014. godine zabilježen je rast od 85,07%. Prosječan rast iznosio je 67,53% u promatranom razdoblju.

Kapital i rezerve u promatranom razdoblju od pet godina imaju stalan rast s tendencijom opadanja. Tijekom 2010. godine zabilježen je najveći rast vrijednosti od 10,87% u odnosu na prethodnu godinu. U sljedećoj 2011. godini bio je zabilježen porast od 5,95%. Tijekom

2012.godine rast je bio 4,97% , dok je 2013. godine bio 3,65%. Tijekom 2014. godine zabilježen je rast od 3,7%. Prosječan porast iznosio je 5,82% u promatranom razdoblju.

Dugoročne obveze su u promatranom razdoblju bilježile stalan rast u razdoblju od pet godina. Tijekom 2010. godine zabilježile su minimalan porast od 0,39%. U sljedećoj 2011. godini bio je zabilježen rast vrijednosti od 37,13%. Tijekom 2012. godine bio je zabilježen rast od 16,42%, dok je u 2013., godini bio zabilježen rast vrijednosti od 3,45% u odnosu na baznu godinu. Tijekom 2014. godine bio je zabilježen rast dugoročnih obveza od 3,75%. Prosječan porast iznosio je 12,05% u promatranom razdoblju.

Kratkoročne obveze su u promatranom razdoblju od pet godina bilježile stalan rast. Tijekom 2010. godine zabilježile su porast od 16,88%. U sljedećoj 2011. godini zabilježile su rast od 17,35%. Tijekom 2012. godine zabilježile su rast od 26% , dok je 2013. bio zabilježen rast od 12,37%. Tijekom 2014. godine bio je zabilježen rast kratkoročnih obveza od 8,39%. Prosječan porast iznosio je 16,20% u promatranom razdoblju.

Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja su u promatranom razdoblju od pet godina bilježili stalan rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine bio je zabilježen porast od 71,85%. U sljedećoj 2011. godini bio je zabilježen rast od 39,57%. Tijekom 2012. godine bio je zabilježen rast od 60,64%, dok je 2013. godine bio zabilježen još veći rast od 80,52%. Tijekom 2014. godine bio je zabilježen rast od 85,07%. Prosječan porast iznosio je 67,53% u promatranom razdoblju.

Tablica 8. Vertikalna analiza bilance Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

AKTIVA	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	Udjel u ukupnoj aktivi/pasivi 2010.	Udjel u ukupnoj aktivi/pasivi 2011.	Udjel u ukupnoj aktivi/pasivi 2012.	Udjel u ukupnoj aktivi/pasivi 2013.	Udjel u ukupnoj aktivi/pasivi 2014.
A) Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital										
B) Dugotrajna imovina	20.720.958	39.774.154	50.450.170	76.785.689	77.254.223	80,55%	83,83%	81,11%	88,96%	90,05%
Nematerijalna imovina	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Materijalna imovina	20.720.958	39.774.154	50.450.170	76.761.941	77.230.475	80,55%	83,83%	81,11%	88,93%	90,02%
Financijska imovina	0	0		23.748	23.748	0,00%	0,00%	0,00%	0,03%	0,03%
Potraživanja	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
C)Kratkotrajna imovina	4.988.884	7.658.893	11.047.427	9.434.018	8.480.988	19,39%	16,14%	17,76%	10,93%	9,89%
Zalihe	85.454	63.170	240.237	106.505	219.776	0,33%	0,13%	0,39%	0,12%	0,26%
Potraživanja	1.702.669	3.636.989	6.268.849	5.777.121	6.144.808	6,62%	7,67%	10,08%	6,69%	7,16%
K. financijska imovina	500.000	2.795.354	3.099.248	1.599.249	850.080	1,94%	5,89%	4,98%	1,85%	0,99%
Novac na računu i blagajni	2.700.761	1.163.380	1.439.093	1.951.143	1.266.324	10,50%	2,45%	2,31%	2,26%	1,48%
D) Plać. trošk. bud. razdoblja i nedospjeli plać. prihodi	15.369	10.935	701.697	95.268	59.692	0,06%	0,02%	1,13%	0,11%	0,07%
E) Ukupno aktiva	25.725.211	47.443.982	62.199.294	86.314.975	85.794.903	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
PASIVA										
A)Kapital i rezerve	2.796.686	2.822.004	3.094.000	3.153.967	3.174.392	10,87%	5,95%	4,97%	3,65%	3,70%
Upisani kapital	934.000	934.000	934.000	934.000	934.000	3,63%	1,97%	1,50%	1,08%	1,09%
Rezerve iz dobiti	341.982	341.982	341.982	341.982	341.982	1,33%	0,72%	0,55%	0,40%	0,40%
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	1.486.982	1.520.704	1.546.022	1.818.033	1.877.985	5,78%	3,21%	2,49%	2,11%	2,19%
Dobit ili gubitak poslovne godine	33.722	25.318	272.011	59.952	20.425	0,13%	0,05%	0,44%	0,07%	0,02%
B) Rezeviranja	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
C) Dugoročne obveze	101.589	17.614.177	10.211.710	2.978.200	2.437.593	0,39%	37,13%	16,42%	3,45%	2,84%
D) Kratkoročne obveze	4.342.863	8.233.182	16.173.568	10.680.141	7.195.089	16,88%	17,35%	26,00%	12,37%	8,39%
E) Odgođeno plaćanje troškova i prihod bud. razdoblja	18.484.073	18.774.619	32.720.001	69.502.667	72.987.829	71,85%	39,57%	52,60%	80,52%	85,07%
UKUPNA PASIVA	25.725.211	47.443.982	62.199.294	86.314.975	85.794.903	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

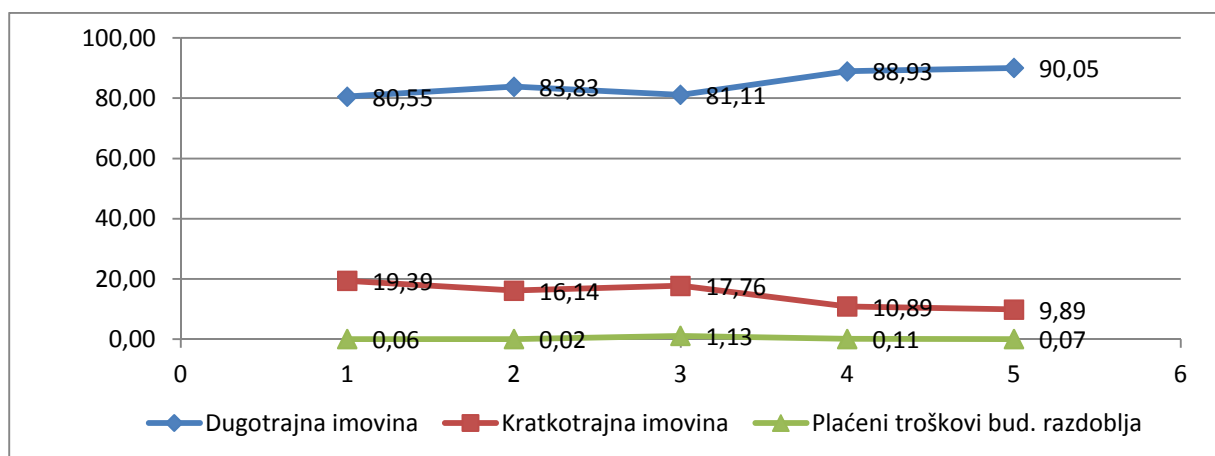
Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. – 2014.

Tablica 9. Struktura imovine Vodopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Struktura aktive	% 31.12.10.	% 31.12.11.	% 31.12.12.	% 31.12.13.	% 31.12.14.
Dugotrajna imovina	80,54	83,84	81,11	88,99	90,04
Kratkotrajna imovina	19,39	16,14	17,76	10,9	9,89
Plaćeni troškovi bud. razdoblja	0,06	0,02	1,13	0,11	0,07
Ukupna imovina - struktura	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodopskrbe d.o.o. Darda, 2010. – 2014.

Grafikon1. Struktura imovine Vodopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

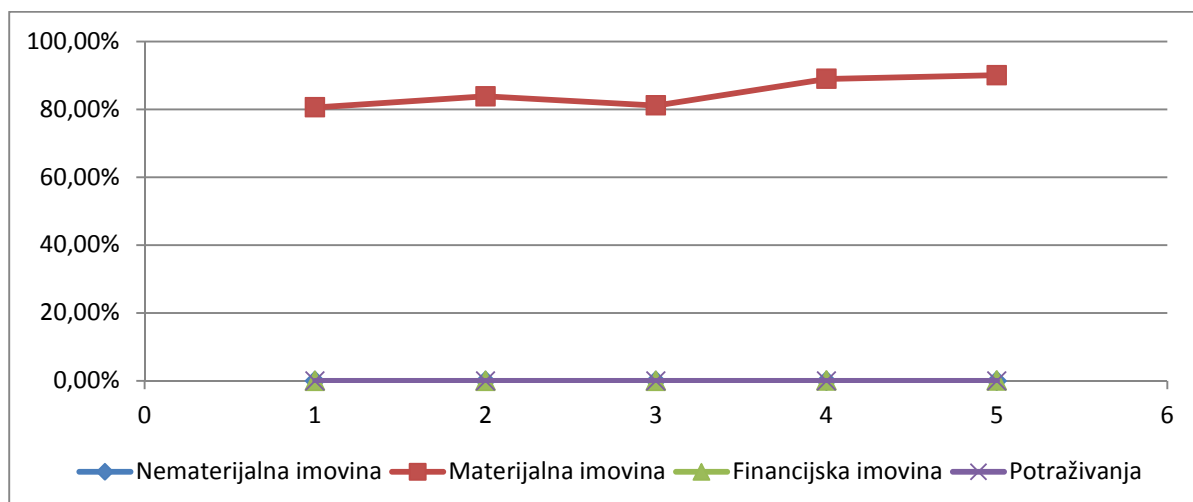
Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 9.

Tablica 10. Razrada strukture imovine Vodopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Struktura aktive	% 31.12.10.	% 31.12.11.	% 31.12.12.	% 31.12.13.	% 31.12.14.
Nematerijalna imovina	0,00	00,00	0,00	0,00	0,00
Materijalna imovina	80,55	83,83	81,11	88,93	90,02
Financijska imovina	0,00	0,00	0,00	0,03	0,03
Potraživanja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno dugotrajna imovina	80,55	83,83	81,11	88,96	90,05
Zalihe	0,33	0,13	0,39	0,12	0,26
Potraživanja	6,62	7,67	10,08	6,69	7,16
Kratkotrajna financijska imovina	1,94	5,89	4,98	1,85	0,99
Novac na računu i blagajni	10,50	2,45	2,31	2,26	1,48
Ukupno kratkotrajna imovina	19,39	16,14	17,76	10,93	9,89
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	0,06	0,02	1,13	0,11	0,07
SVEUKUPNO IMOVINA	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

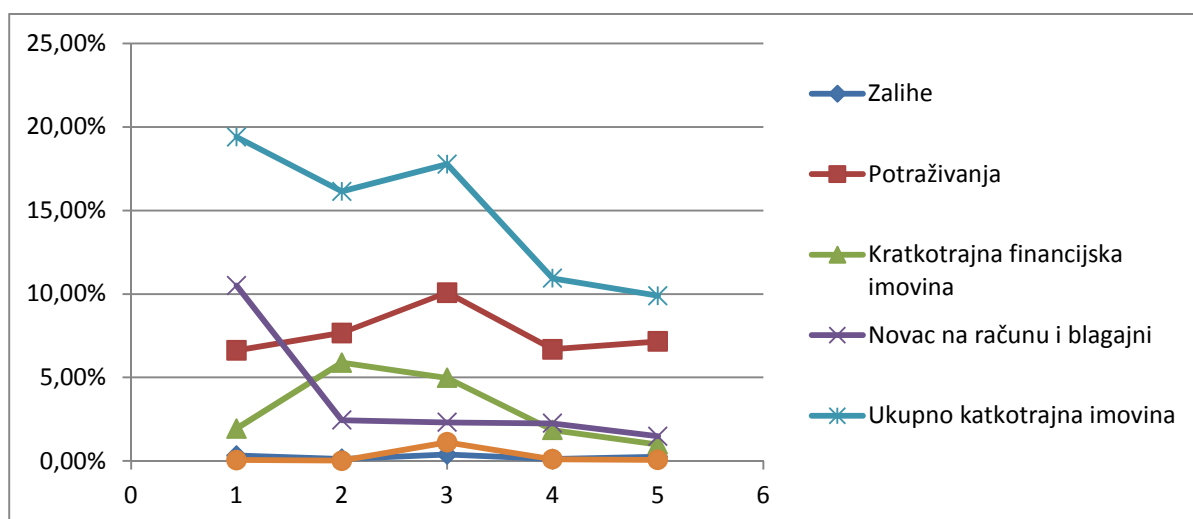
Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodopskrbe d.o.o. Darda, 2010. – 2014.

Grafikon 2. Udjel dugotrajne imovine u ukupnoj imovini Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 10.

Grafikon 3. Udjel kratkotrajne imovine u ukupnoj imovini Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.

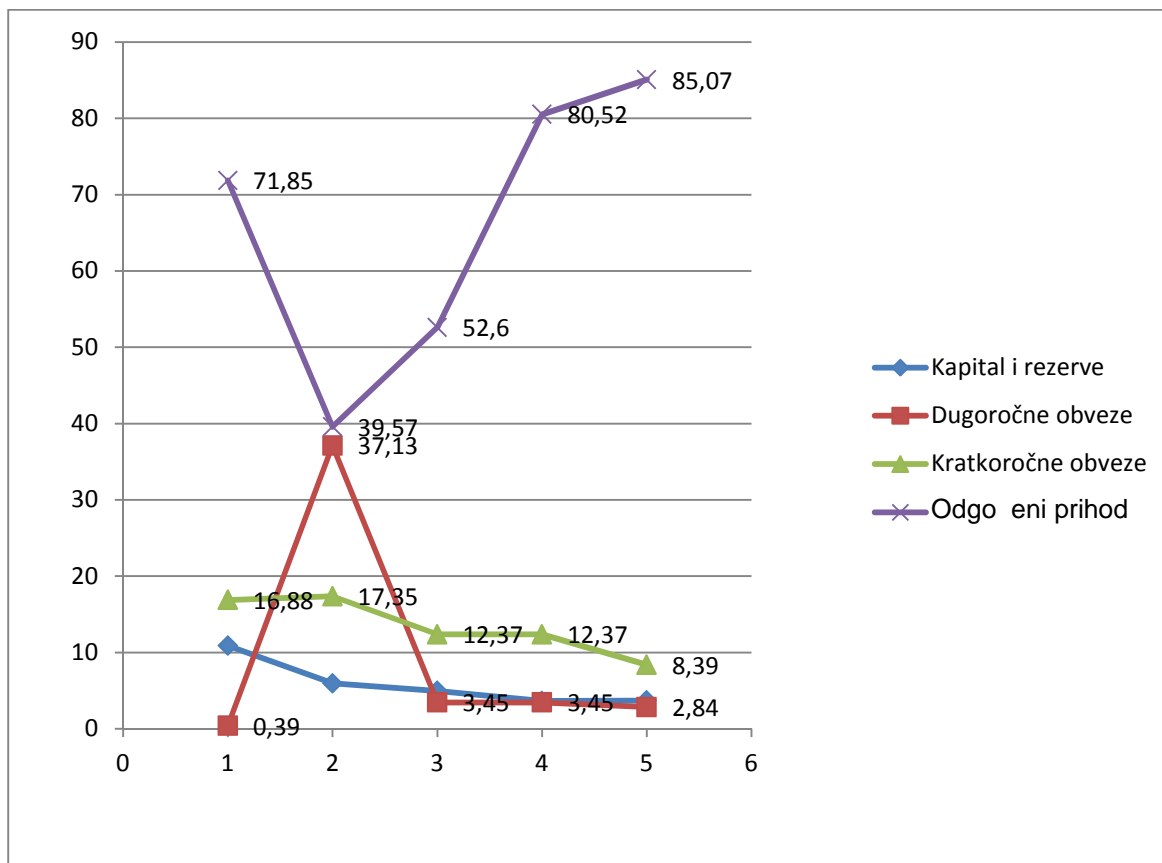
Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 10.

Tablica 11. Struktura pasive poduzeća Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Struktura pasive	% 31.12.10.	% 31.12.11.	% 31.12.12.	% 31.12.13.	% 31.12.14.
Kapital i rezerve	10,87	5,95	4,97	3,65	3,70
Dugoro ne obveze	0,39	37,13	16,42	3,45	2,84
Kratkoro ne obveze	16,88	17,35	26	12,37	8,39
Odgođeni prihod	71,85	39,57	52,6	80,52	85,07
Ukupna pasiva-struktura	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Grafikon 4. Struktura pasive poduze a Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 11.

Rezultat provedene vertikalne analize ra una dobiti i gubitka Vodoopskrbe Darda. d.o.o. prikazan je u tablici 12., a u nastavku su dana objašnjenja.

Prihodi su bilježili rast vrijednosti u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine prihodi od prodaje zabilježili su rast od 60,4% i ostali prihodi od 39,6%. Sljede e 2011. godine prihodi od prodaje zabilježili su rast od 70,01% i ostali prihodi rast od 29,99%. Tijekom 2012. godine prihodi od prodaje zabilježili su rast od 78,27% i ostali prihodi rast od 21,73%, dok su 2013. godine prihodi od prodaje zabilježili rast od 71,44% i ostali prihodi rast od 28,56%. Tijekom 2014. godine prihodi od prodaje zabilježili su rast od 51,09% i ostali prihodi rast od 48,91%.

Financijski prihodi su bilježeni u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine financijski prihodi su zabilježili rast od 2,43%. U sljede oj 2011. godini su zabilježili rast od 1,42%. Tijekom 2012. godine zabilježili su rast od 1,89%, dok su 2013. godine zabilježili rast od

1,31%. Tijekom 2014. godine financijski prihodi su zabilježili rast od 0,96%. Isti su u prosjeku iznosili 1,06% u promatranom razdoblju.

Izvanredni prihodi nisu bilježeni - U promatranom razdoblju nije bilo istih.

Rashodi su bilježili rast vrijednosti u promatranom razdoblju. Najveći rashodi su zabilježeni kod materijalnih troškova, troškova osoblja i amortizacije u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine navedeni rashodi su zabilježili rast od 92,34%. U sljedećoj 2011. godini su zabilježili rast od 93,17%. Tijekom 2012. godine zabilježili su rast od 92,57%, dok su u 2013. godini zabilježili rast od 89,87%. Tijekom 2014. godine zabilježili su rast od 92,58%. Rashodi su u prosjeku iznosili 92,1% u promatranom razdoblju.

Financijski rashodi su bilježeni u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine zabilježili su rast od 0,22%. U sljedećoj 2011. godini nisu zabilježeni tj. istih nema. Tijekom 2012. godine zabilježili su rast od 0,09%, dok su u 2013. godini zabilježili rast od 0,17%. Tijekom 2014. godine zabilježili su rast od 0,94%. Isti su u prosjeku iznosili 0,28% u promatranom razdoblju.

Izvanredni rashodi nisu bilježeni - U promatranom razdoblju nije bilo istih.

Dobit prije oporezivanja se bilježi, tj. ostvaruje u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine zabilježila se rast dobiti od 0,70%. U sljedećoj 2011. godini zabilježila se rast dobiti od 0,31%. Tijekom 2012. zabilježila se rast dobiti od 3,20%, dok se 2013. godine zabilježila rast dobiti od 0,88%. Tijekom 2014. godine zabilježila se rast dobiti od 0,30%. Dobit prije oporezivanja iznosila je u prosjeku 1,08% u promatranom razdoblju.

Dobit razdoblja se bilježi tj. ostvaruje u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine zabilježila se rast dobiti od 0,70%. U sljedećoj 2011. godini zabilježila se rast dobiti od 0,31%. Tijekom 2012. zabilježila se rast dobiti od 2,92%, dok se 2013. godine zabilježila rast dobiti od 0,78%. Tijekom 2014. godine zabilježila se rast dobiti od 0,26%. Dobit razdoblja iznosila je u prosjeku 1% u promatranom razdoblju.

Tablica 12. Vertikalna analiza ra una dobiti i gubitka Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Pozicija	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
	AP	AP	AP	AP	AP	RP	RP	RP	RP	RP
PRIHODI										
A) Prihodi	4.823.700	8.098.002	9.318.264	7.711.003	7.857.777	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Prihodi od prodaje	2.913.674	5.669.810	7.293.335	5.508.881	4.014.348	60,40%	70,01%	78,27%	71,44%	51,09%
Ostali poslovni prihodi	1.910.026	2.428.192	2.024.929	2.202.122	3.843.429	39,60%	29,99%	21,73%	28,56%	48,91%
B) FINANCIJSKI PRIHODI	117.448	115.138	176.518	100.767	75.306	2,43%	1,42%	1,89%	1,31%	0,96%
C) IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0	0	0	0					
PRIHODI UKUPNO	4.941.148	8.213.140	9.494.782	7.811.770	7.933.083	102,43%	101,42%	101,89%	101,31%	100,96%
RASHODI										
D) RASHODI	4.896.572	8.183.228	9.188.195	7.731.255	7.834.945	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Materijalni troškovi	958.116	3.325.857	4.339.731	2.500.914	1.456.774	19,57%	40,64%	47,23%	32,35%	18,59%
Troškovi osoblja	2.086.587	2.455.018	2.305.190	2.508.923	2.511.063	42,61%	30,00%	25,09%	32,45%	32,05%
Amortizacija	1.476.888	1.843.825	1.860.194	1.938.086	3.286.200	30,16%	22,53%	20,25%	25,07%	41,94%
Vrijednosno usklađenje	47.428	7.979	136.659	94.923	29.723	0,97%	0,10%	1,49%	1,23%	0,38%
Ostali troškovi	152.193	550.549	546.421	688.409	551.185	3,11%	6,73%	5,95%	8,90%	7,03%
Ostali poslovni rashodi	175.360	0	0	0	0	3,58%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
E) FINANCIJSKI RASHODI	10.854	4.594	8.409	12.838	74.483	0,22%	0,22%	0,09%	0,17%	0,94%
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi	10.854	4.594	8409	12.838	74.483	0,22%	0,00005%	0,09%	0,17%	0,94%
F) IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0	0	0	0					
RASHODI UKUPNO	4.907.426	8.187.822	9.196.604	7.744.093	7.909.428	100,22%	100,22%	100,09%	100,17%	100,94%
G) DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	33.722	25.318	298.178	67.677	23.655	0,70%	0,31%	3,20%	0,88%	0,30%
Dobit prije oporezivanja	33.722	25318	298.178	67.677	23.655	0,70%	0,31%	3,20%	0,88%	0,30%
Porez na dobit	0	0	26.167	7.725	3.230	0,00%	0,00%	0,28%	0,10%	0,04%
Gubitak prije oporezivanja	0	0	0	0	0					
H) DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	33.722	25.318	272.011	59.952	20.425	0,70%	0,31%	2,92%	0,78%	0,26%
Dobit razdoblja	33.722	25.318	272.011	59.952	20.425	0,70%	0,31%	2,92%	0,78%	0,26%
Gubitak razdoblja										

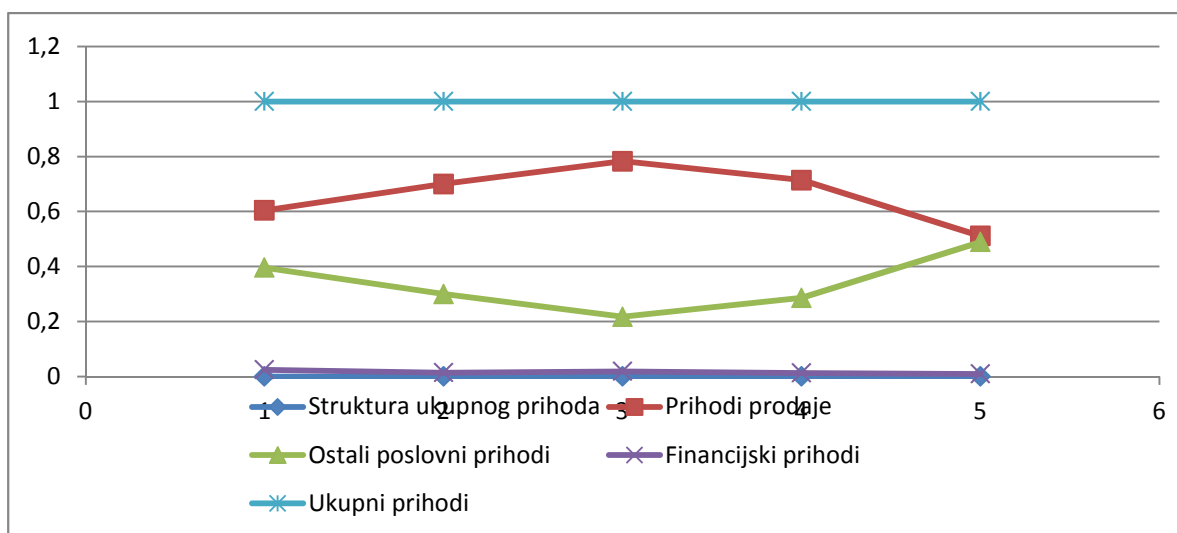
Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. – 2014.

Tablica 13. Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Struktura ukupnog prihoda	% 2010.	% 2011.	% 2012.	% 2013.	% 2014.
Prihodi prodaje	60,40	70,01	78,27	71,44	51,09
Ostali poslovni prihodi	39,60	29,99	21,73	28,56	48,91
Financijski prihodi	2,43	1,42	1,89	1,31	0,96
Ukupni prihodi	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. – 2014.

Grafikon 5. Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja poduzeća Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

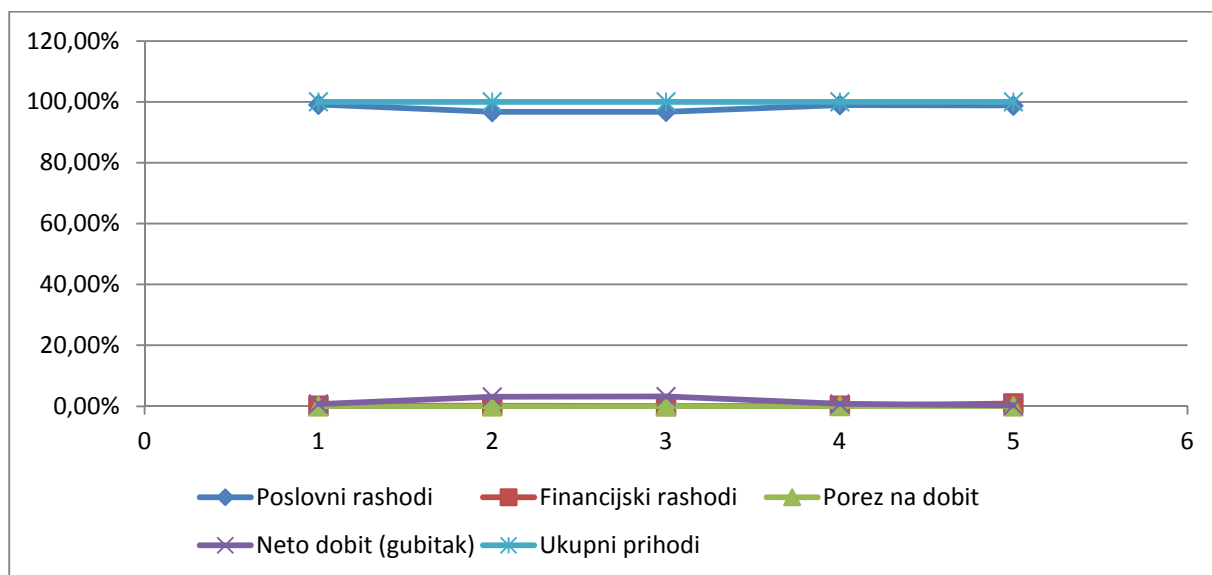
Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 13.

Tablica 14. Struktura ukupnog prihoda s gledišta raspodjele, te utvrđenog rezultata Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Struktura ukupnog rashoda	% 2010	% 2011	% 2012	% 2013	% 2014
Poslovni rashodi	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Financijski rashodi	0,22	0,22	0,09	0,17	0,94
Porez na dobit	0	0	0,28	0,10	0,04
Neto dobit (gubitak)	0,70	0,31	2,92	0,78	0,26
Ukupni rashodi	100,22	100,22	100,09	100,17	100,94

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. – 2014.

Grafikon 6. Struktura ukupnog prihoda s gledišta raspodjele poduzeća, te utvrđenog rezultata Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 14.

4.1.3. Analiza osnovnih pokazatelja poslovanja Vodoopskrbe d.o.o. Darda za 2010. - 2014.

Rezultati provedene analize pokazatelja likvidnosti prikazani su u tablici 15., a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 15. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Vodoopskrba d.o.o. za razdoblje 2010. - 2014.

LIKVIDNOST	2010	2011	2012	2013	2014
Trenutna likvidnost = novac / kratkoročne obveze	0,62	0,14	0,09	0,18	0,17
Tekuća likvidnost = kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze	1,15	0,93	0,68	0,88	1,18
Ubrzana likvidnost = tekuća imovina -zalihe /tekuće obveze	1,98	0,92	0,69	0,87	1,15
Financijska stabilnost =dugotrajna imovina / kapital + dugoročne obveze	8,1	1,97	3,89	12,23	14,66

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010.-2014.

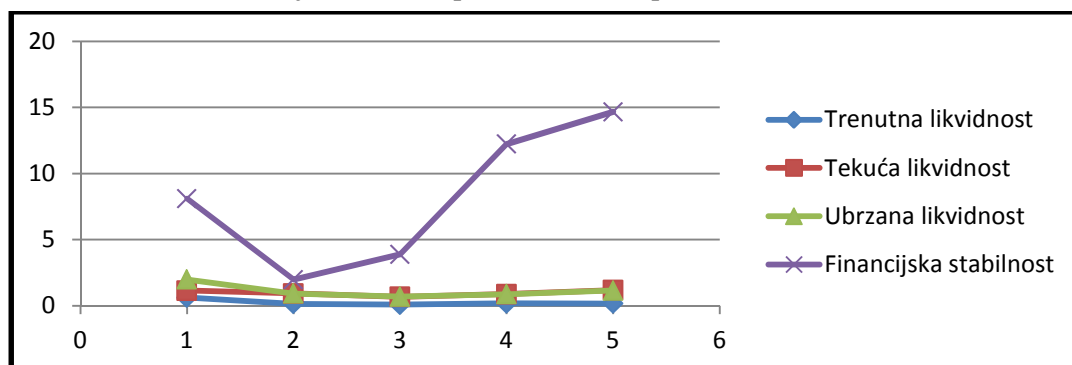
Koeficijent trenutne likvidnosti trebao bi biti veći od 0,1 ili 10%, te se zbog svoje nestabilnosti uvijek koristi kao dodatni pokazatelj. Isti je u stalnom padu od 2010. -2014. godine, a samo je 2012. zabilježeno 0,09, što i ne predstavlja neki problem. Prosječno ostvarenje je 0,24% u promatranom razdoblju.

Koeficijent teku e likvidnosti ukazuje na to da bi kratkotrajna imovina trebala biti barem dvostruko ve a od kratkoro nih obveza kako bi poduze e moglo održati normalnu likvidnost. Koeficijent teku e likvidnosti trebao bi biti 2 i ve i.⁶⁴Vidljivo je da je isti jedva polovi no zadovoljavao poželjne vrijednosti. Zabilježena je 2010. vrijednost koeficijenta 1,15, te njegovo smanjenje na 0,93 2011. godine. Sljede e 2012. koeficijent je iznosio 0,68, da bi se pove ao 2013. na 0,88. Tijekom 2014. godine zabilježena je vrijednost koeficijenta od 1,18, što predstavlja najve u vrijednost u promatranom razdoblju. Prosje no ostvarenje bilo je 0,96% u promatranom razdoblju.

Koeficijent ubrzane likvidnosti jedini je zadovoljavao standardnu vrijednost od minimalno 1 i to 2010. godine. Ispod standardne vrijednosti zabilježen je 2011. s 0,92, sljede e 2012. je zabilježen s 0,69. Tijekom 2013. godine zabilježen s 0,87, da bi sljede e 2014. godine ponovo blago premašio predvi enu vrijednost. Prosje no ostvarenje bilo je 1,12% u promatranom razdoblju.

Koeficijent financijske stabilnosti morao bi biti manji od 1 jer poduze e dio svoje kratkotrajne imovine mora financirati iz kvalitetnih dugoro nih izvora, odnosno iz radnog kapitala. Što je vrijednost ovog pokazatelja manja to je i financijska stabilnost ve a. Iz tablice 15. vidi se da je pokazatelj 2010. godine bio višestruko ve i i iznosio je 8,1, a sljede e 2011. Zabilježio je pad na 1,97. Tijekom 2012. godine je zabilježena vrijednost od 3,89, dok je sljede e 2013. zabilježena vrijednost od 12,23. Tijekom 2014. godine zabilježena je najve a vrijednost od 14,66 u promatranom periodu. Prosje no ostvarenje bilo je 8,17% u promatranom razdoblju.

Grafikon 7. Pokazatelji likvidnosti poduze a Vodooskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 15.

⁶⁴ Žager, K. i dr.: op. cit., str. 249

Rezultati provedene analize pokazatelja zaduženosti prikazani su u tablici 16., a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 16. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

ZADUŽENOST	2010	2011	2012	2013	2014
Koeficijent zaduženosti = ukupne obveze/ukupnu imovinu	1,12	0,54	0,42	0,16	0,11
Koeficijent vlastitog financiranja = kapital / ukupna imovina	0,1	0,05	0,04	0,03	0,33
koeficijent financiranja = ukupne obveze / kapital	0,93	10,42	9,59	4,86	3,4
Stupanj pokrivenosti I = kapital i rezerve / dugotrajna imovina	0,13	0,07	0,06	0,04	0,01
Stupanj pokrivenosti II = kapital i rezerve / dugoročne obveze	27,5	0,16	0,3	1,06	1,3
Faktor zaduženosti = ukupne obveze / neto dobit + amortizacija	15,17	15,27	12,37	6,84	2,91

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010.-2014.

Koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja odraz su strukture pasive i govore koliko je imovine pokriveno iz vlastitog, odnosno tuđeg kapitala. Oni zapravo ukazuju na odnos vlastitog i tuđeg kapitala. U promatranom razdoblju sva tri pokazatelja potvrđuju da Vodoopskrba d.o.o. Darda nije prezaduženo poduzeće.

Koeficijent zaduženosti trebao bi biti ispod standardne vrijednosti 0,5. Isti je ostvaren u promatranom razdoblju u rasponu od 0,11 do 0,54, osim u 2010. godini kada je bio više nego dvostruko veći.

Koeficijent vlastitog financiranja je bio višestruko manji 2010. godine u odnosu na 2009. godinu, da bi 2011. do 2013. godine vrijednost blago padala. Napokon 2014. godine dostignuta je vrijednost od 0,33 približivši se broju 0,5. Standardna vrijednost mora biti 0,5 i veća.

Koeficijent financiranja morao bi biti manji od jedan, odnosno obveze ne bi trebale biti veće od vlastitog kapitala. Navedeni kriterij je zadovoljen samo 2010. godine jer je već 2011. i 2012. godine dosegnuo prosječnu vrijednost 10, da bi se 2013. i 2014. godine smanjio na prosječnu vrijednost 4.

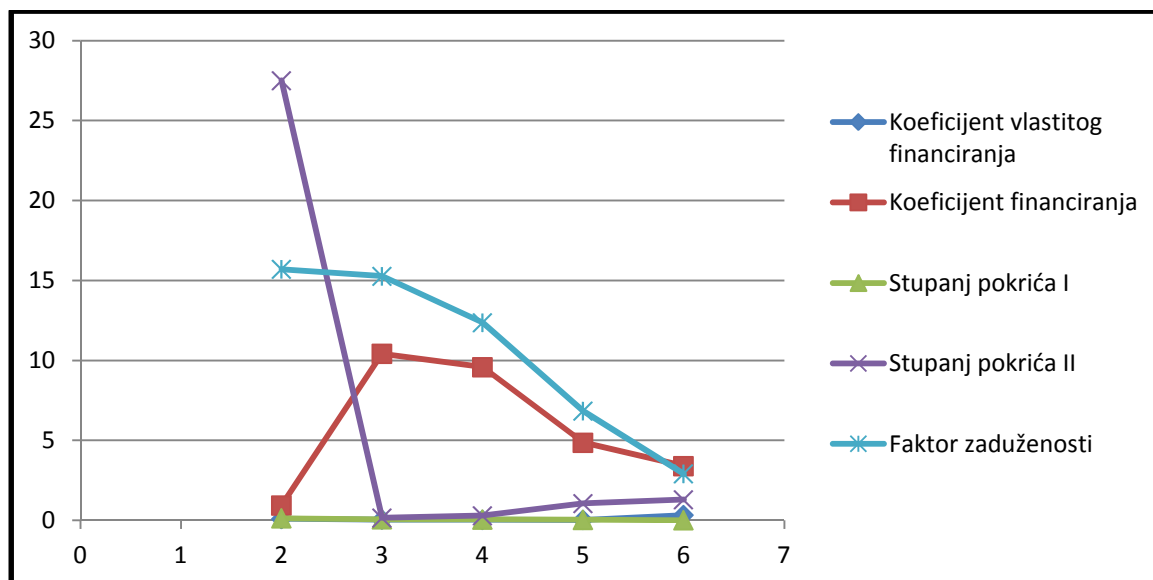
Stupanj pokrića I i II daju informacije o pokriću u dugotrajne imovine glavnicom, odnosno glavnicom uvećane za dugoročne obveze.

Stupanj pokrića I trebao bi biti 0,5 do minimalno 1 te je ovaj pokazatelj za Vodoopskrbu d.o.o. Darda višestruko povoljan. U prosjeku je ostvaren sa 0,06 u promatranom razdoblju.

Stupanj pokrića II trebao bi biti veći od jedan, odnosno minimalno 1,5, a Vodoopskrba d.o.o. Darda je u 2010. godini ostvarila pokazatelj 27,5. Tijekom 2011. i 2012. godine koeficijent II je bio višestruko ispod standardne vrijednosti, da bi u 2013. i 2014. jedva prešao brojku jedan. U prosjeku je ostvaren sa 6,06 u promatranom razdoblju.

Faktor zaduženosti pokazuje koliko je godina potrebno da se iz ostvarene dobiti uvećane za amortizaciju podmire ukupne obveze. Ovaj pokazatelj bi trebao biti manji od 3 do 5, Vodoopskrba d.o.o. Darda ostvarila je 2010. i 2011. godine prosječnu vrijednost više od 15. U narednim godinama vrijednost je pala, da bi 2014. godine ostvareno uklapanje u navedene vrijednosti. U prosjeku je ostvaren sa 10,5 u promatranom razdoblju.

Grafikon 8. pokazatelji zaduženosti poduzeća Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 16.

Rezultati provedene analize pokazatelja profitabilnosti prikazani su u tablici 17., a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 17. Pokazatelji profitabilnosti Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

PROFITABILNOST	2010	2011	2012	2013	2014
Neto profitna marža (ROS) = neto dobit + kamate / ukupni prihod	0,009	0,004	0,03	0,009	0,012
Bruto marža profita = bruto dobit + kamate / ukupni prihod	0,009	0,004	0,032	0,01	0,012
Neto rentabilnost imovine = neto dobit + kamate / uk. imovinu	0,002	0,0006	0,004	0,0008	0,0011
Bruto rentabilnost imovine = dobit prije poreza + kamate / ukupnu imovinu	0,002	0,0006	0,005	0,0009	0,0011
Rentabilnost vlastitog kapitala = neto dobit / vlastiti kapital (glavnica)	0,012	0,009	0,09	0,02	0,006

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010.-2014

Neto profitna marža koju je Vodoopskrba d.o.o. Darda ostvarila u promatranom razdoblju bila je minimalna i kretala se od 0,009 u 2010. godini do 0,012 u 2014. godini i svakako je trebala biti ve a. Prosjek ostvarene neto profitne marže iznosio je 0,013 ili 1,3% u promatranom razdoblju.

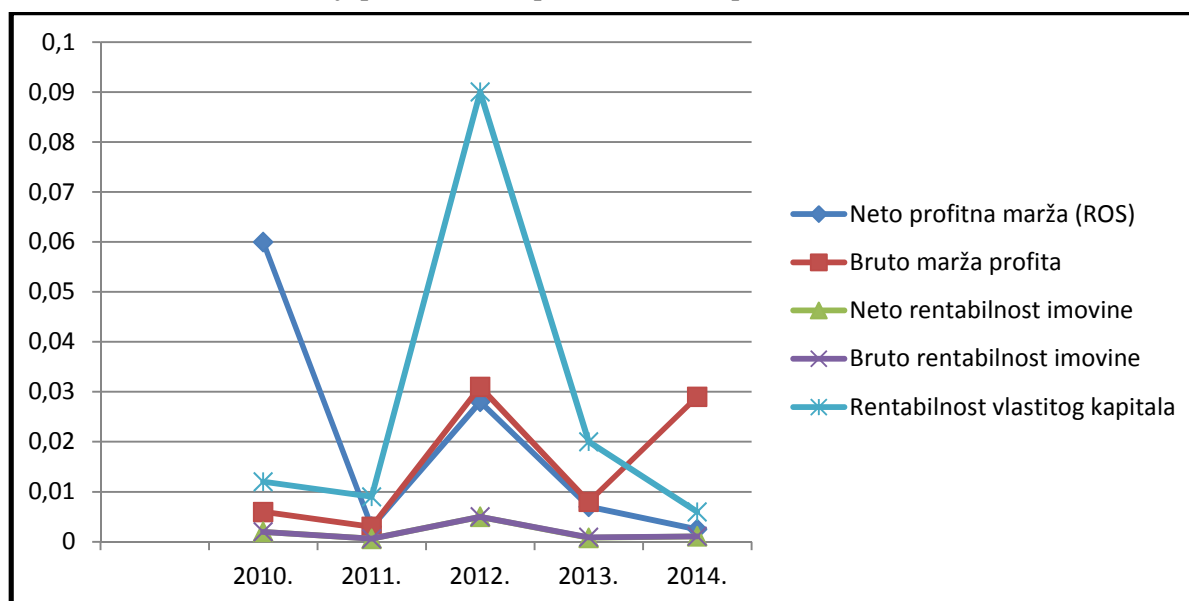
Bruto marža profita je tako er bila minimalna i kretala se od 0,006 u 2010. godini do 0,029 u 2014. godini, a trebala je biti ve a. Koeficijent povrata na imovinu je bio minimalan i kretao se od 0,001 u 2010.godini do 0,0002 u 2014. godini i trebao je biti ve i. Prosjek ostvarene bruto profitne marže iznosio je 0,015 ili 1,5% u promatranom razdoblju.

Neto rentabilnost imovine koju je Vodoopskrba d.o.o. ostvarila u promatranom razdoblju bila je minimalna i kretala se od 0,0006 u 2011. godini do 0,09 u 2012. godini, a trebala je biti ve a. Prosjek ostvarene neto rentabilnosti imovine iznosio je 0,002 ili 0,2% u promatranom razdoblju.

Bruto rentabilnost imovine koju je Vodoopskrba d.o.o. Darda ostvarila u promatranom razdoblju je bila minimalna i kretala se od 0,0006 u 2011. godini do 0,005 u 2012. godini, a trebala je biti ve a. Prosjek ostvarene bruto rentabilnosti imovine iznosio je 0,002 ili 0,2% u promatranom razdoblju.

Rentabilnost vlastitog kapitala tako er je bila minimalnih vrijednosti i kretala se od 0,06 u 2014. godini do 0,09 u 2012. godini i svakako je trebala biti ve a. Prosjek ostvarene rentabilnosti vlastitog kapitala iznosio je 0,03 ili 3% u promatranom razdoblju.

Grafikon 9. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 17.

Rezultati provedene analize pokazatelja ekonomičnosti prikazani su u tablici 18., a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 18. Pokazatelji ekonomičnosti Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

EKONOMI NOST	2010	2011	2012	2013	2014
Ekonomičnost ukupnog poslovanja = ukupni prihod / ukupni rashod	1	1	1,03	1,008	1
Ekonomičnost poslovne aktivnosti = poslovni prihod / poslovni rashod	0,98	0,99	1,014	0,997	1
Ekonomičnost financiranja = financijski prihod / financijski rashod	10,82	25,06	20,99	7,85	1

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010.-2014.

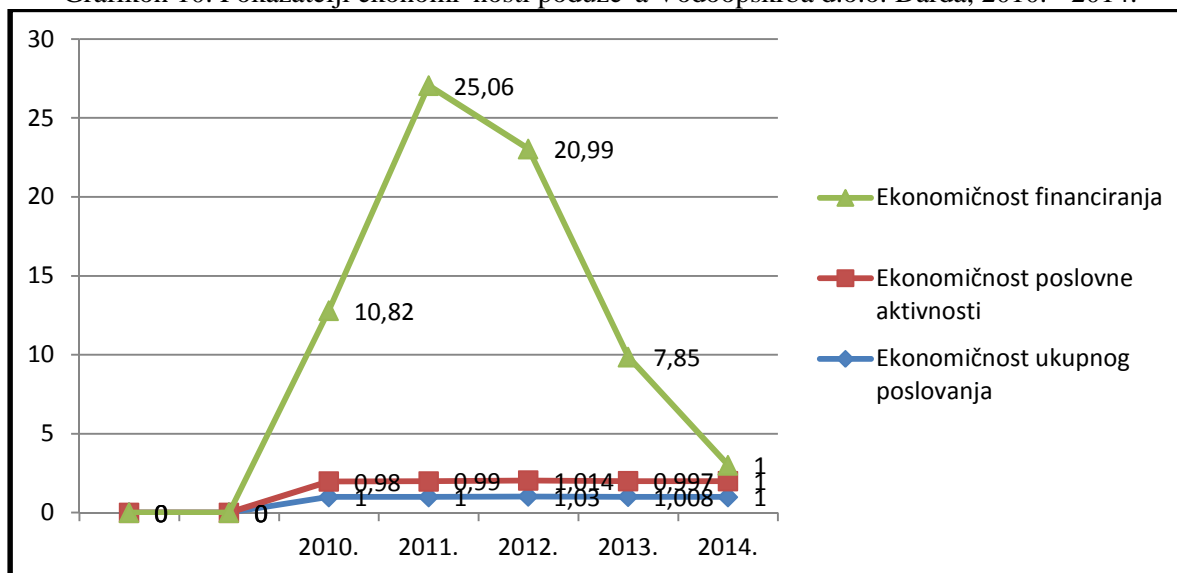
Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Koeficijent ekonomičnosti bi trebao biti veći od 1, a svakako da je bolje da koeficijent bude što veći broj.

Ekonomičnost poslovne aktivnosti za Vodoopskrbu d.o.o. Darda je najvažniji pokazatelj u ovoj skupini i kretao se od 0,98 u 2010. godini do 1,0 u 2014. godini. Bilo bi dobro da je bio veći.

Ekonomičnost financiranja je bila dobra do 2014. godine i prosječno je iznosila preko 16, da bi 2014. godine pala na 1,0.

Ekonomi nost ukupnog poslovanja bila je prosje no 1,0 kroz promatrano razdoblje, a bilo bi dobro da je bila ve a.

Grafikon 10. Pokazatelji ekonomi nosti poduze a Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 18.

Rezultati provedene analize pokazatelja ekonomi nosti prikazani su u tablici 19., a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 19. Pokazatelji aktivnosti poduze a Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2010	2011	2012	2013	2014
Koeficijent obrta ukupne imovine = uk. prihod / prosje nu ukupnu imovinu	0,2	0,22	0,17	0,1	0,09
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine = ukupni prihod / kratkotrajna imovina	0,64	1,07	0,86	0,82	0,9
Koeficijent obrta potraživanja = prihod od prodaje /prosje na potraživanja	1,92	2,12	1,47	0,91	0,67
Trajanje naplate potraživanja u danima = 365 / koeficijent obrta potraživanja	213	233,97	314,7	384,21	561,5

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Vodoopskrbe d.o.o. Darda, 2010.-2014

Pokazatelji aktivnosti ukazuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu iz kojih je mogu e izra unati prosje ne dane vezivanja sredstava. S gledišta sigurnosti i uspješnosti bolje je da je koeficijent obrta što ve i broj, odnosno da je vrijeme vezivanja ukupne i pojedina nih vrsta imovine što kra e.

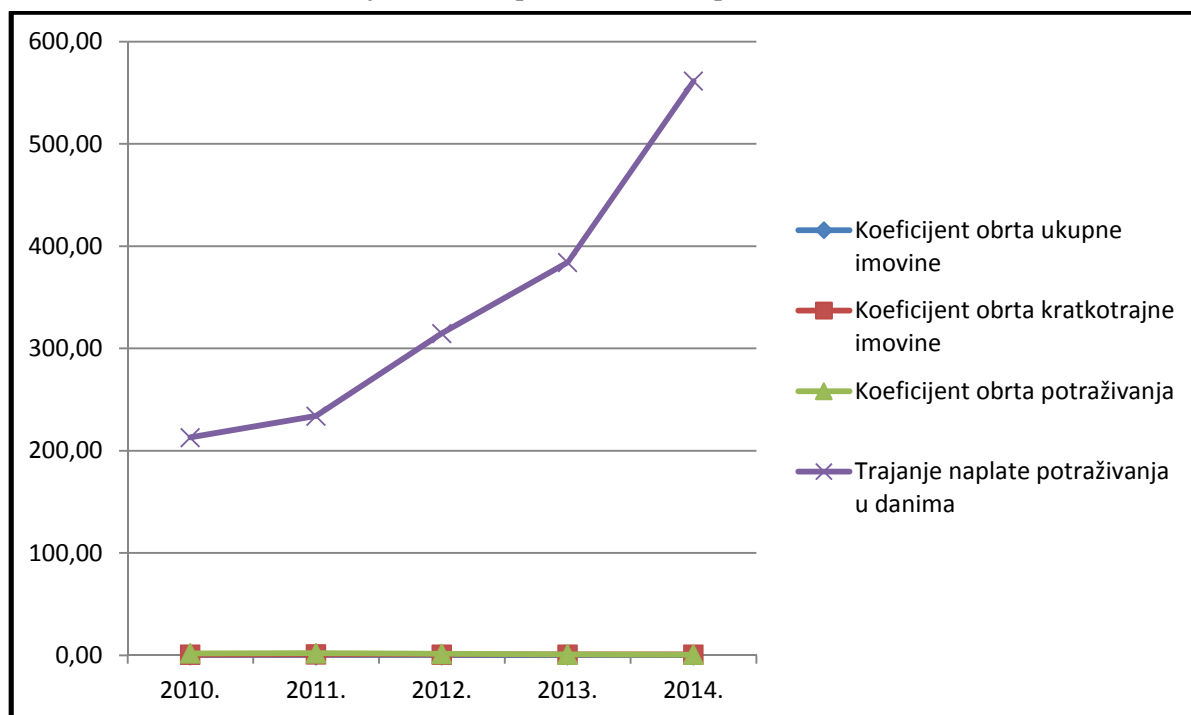
Koeficijent obrta ukupne imovine je višestruko ispod poželjnih vrijednosti koje bi trebale biti minimalno 1,0, a iznose 0,15 u prosjeku promatranog razdoblja.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine poželjno je da je ve i od 2. Vodoopskrba d.o.o. Darda od 2011.do 2014. godine ostvarivala je polovi nu vrijednost od potrebne, jedino je 2010. godine ostvarila nešto nižu vrijednost.

Koeficijent obrta potraživanja Vodoopskrba d.o.o. Darda ostvarivala je od 2010. do 2013. u prosje nom iznosu blizu 2, dok je 2013. i 2014. godine zabilježen skoro trostruki pad vrijednosti.

Trajanje naplate potraživanja u danima bilo je 213 dana u 2010. godini od kada se je pove avalo da biu 2014. godini dosegulo 561,5 dana.

Grafikon 11. Pokazatelji aktivnosti poduze a Vodoopskrba d.o.o. Darda, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 19.

4.2. Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir

Baranjski vodovod d.o.o. je komunalno poduzeće s osnovnom djelatnošću u vodoopskrbi i odvodnji. Osnovano je 2002. godine od strane grada Belog Manastira (50%) i pet općina: Eminac (10%), Draž (10%), Kneževi vinogradi (10%), Popovac (10%), Petlovac (10%). Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir upravlja s: 400 km. vodovodne mreže, 40 km sustava odvodnje, 3 vodovodna crpilišta, 2 uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (UPOVA) te vozni parkom cisterna za mobilni priključak. Upravlja sustavom odvodnje i opskrbe na području šest jedinica lokalne samouprave sa 28.000 stanovnika. Zaposleno je 68 zaposlenika koji su organizirani kroz tri osnovna područja rada: vodoopskrba, odvodnja, razvoj i unapređenje. Poduzeće je sa tendencijom stalne modernizacije, razvoja i unapređenja usluga i odnosa prema korisnicima. Poduzećem upravlja direktor kao jedini član uprave, a nadzire rad nadzorni odbor od devet članova. Konačne odluke donosi skupština.⁶⁵ Gradonačelnik i načelnici imenuju predstavnike jedinice lokalne samouprave u skupštinu poduzeća, u kojem ta jedinica ima udjel u vlasništvu, te mogu i oni osobno biti predstavnici iste. Gradonačelnik i načelnici kao predstavnici suvlasnika i suosnivača imenuju članove uprave i nadzornog odbora sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima i odredbama temeljnog akta kojim se osnovalo trgovačko društvo. Prilikom imenovanja predstavnika u tijela skupštine i nadzornog odbora, nemaju obvezu imenovati obrazovane i za stručne kadrove sa višom i visokom stručnom spremom.

4.2.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o.

Rezultati provedene horizontalne analize bilance Vodoopskrbe d.o.o. Darda prikazani su u tablici 20. i 20. (nastavak), a u nastavku su dana objašnjenja.

Dugotrajna imovina je u promatranom razdoblju od pet godina bilježila stalan rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježila je porast od 5,93% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljedećoj 2011. godini zabilježila je porast od 35,97%. Tijekom 2012. godine zabilježila je porast od 63,70%, dok je u 2013. godini bio porast od 71,86%. Rast vrijednosti dugotrajne imovine zabilježen je i 2014. godine i to sa 78,02% u odnosu na baznu godinu. Prosječan porast iznosio je 51,04% u promatranom razdoblju.

⁶⁵ www.baranjski-vodovod.hr, pristupljeno 07.12.2015.

Kratkotrajna imovina je u promatranom razdoblju od pet godina bilježila rast i pad vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježila je rast vrijednosti od 3,49% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježila je rast vrijednosti od 16,30%. Tijekom 2012. godine rast je bio 18,52%, dok 2013. godine nije bilo rasta(-19,17%) u odnosu na baznu godinu. Pad vrijednosti kratkotrajne imovine zabilježen je i u 2014. godine i to -44,74% u odnosu na baznu godinu. Prosje an pad iznosio je -1,65% u promatranom razdoblju.

Kapital i rezerve u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su uglavnom pad vrijednosti, osim 2013. godine kada je zabilježen manji porast u odnosu na baznu godinu. Tijekom 2010. godine zabilježili su pad od -11,87% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježili su pad od -3,30%. Tijekom 2012. godine zabilježili su porast od 7,77%, dok su u 2013. godini ponovo zabilježili pad od -10,90% u odnosu na baznu godinu. Pad vrijednosti od -28,50% u odnosu na baznu 2009. godinu zabilježili su i 2014. godine. Prosje an pad kapitala i rezervi iznosio je -21,16% u promatranom razdoblju.

Dugoro ne obveze u promatranom razdoblju od pet godina bilježile su uglavnom ve i rast, nego pad vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježile su pad od -42,58% u odnosu na baznu 2009. godinu. Sljede e 2011. godine zabilježile su rast od 19,19%. Tijekom 2012. godine zabilježile su veliki rast od 225,06%, dok su u 2013. godini zabilježile još ve i rast od 274,06 % u odnosu na baznu godinu. Pad vrijednosti ponovo su zabilježile 2014. godine (-42,90%) u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje an porast dugoro nih obveza iznosio je 86,56% u promatranom razdoblju.

Kratkoro ne obveze su u promatranom razdoblju od pet godina bilježila pad i rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježile su pad od -12,20% u odnosu na baznu 2009. Godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježile su rast od 12,85%. Tijekom 2012. godine zabilježile su rast od 41,79 %, dok su 2013.zabilježile manji pad od -12,14% u odnosu na baznu 2009. godinu. Pad kratkoro nih obveza nastavio se i u 2014. godini te je iznosio -27,76% u odnosu na baznu godinu. Prosje ni porast kratkoro nih obveza iznosio je 0,54% u odnosu na baznu godinu.

Tablica 20. Horizontalna analiza bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Pozicija	AOP	31.12.2009.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	2010.AP	2011.AP
AKTIVA									
A) Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital	1								
B) Dugotrajna imovina	2	81.542.510	86.375.596	110.668.923	133.486.341	140.136.442	145.164.726	4.833.086	29.126.413
Nematerijalna imovina	3	150.859						-150.859	-150.859
Materijalna imovina	4	81.391.651	86.375.596	110.668.923	133.486.341	140.136.442	145.164.726	4.983.945	29.277.272
C) Kratkotrajna imovina	5	11.908.840	13.850.204	14.388.968	14.114.628	9.625.566	6.580.318	1.941.364	2.480.128
Zalihe	6	1.177.955	1.103.420	773.749	722.469	934.882	804.842	-74.535	-404.206
Potraživanja	7	9.055.889	8.955.023	3.413.032	10.715.855	5.273.477	4.499.594	-100.866	-5.642.857
Kratkotrajna financijska imovina	8	0	0	0	30.241	18.708	46.586	0	0
Novac ubanci i blagajni	9	1.674.996	3.791.761	2.574.191	2.645.883	3.398.499	1.229.044	2.116.765	899.195
D) Plać. trošk. bud. razdoblja i nedospjeli plać. prihodi	11	0	0	0	701.697	95.268	59.692	0	0
UKUPNO AKTIVA	13	93.451.350	100.225.800	125.057.891	147.600.969	149.762.008	151.745.044	6.774.450	31.606.541
PASIVA									
A) Kapital i rezerve	14	4.677.568	4.122.410	4.523.019	5.041.166	4.167.884	3.344.356	-555.158	-154.549
Upisani kapital	15	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	0	0
Rezerve	16	0	0	0	0	0	0	0	0
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	17	8.691.304	4.657.568	4.102.410	4.503.019	5.021.186	4.147.883	-4.033.736	-4.588.894
Dobit poslovne godine	18	-4.033.736	-555.158	400.609	518.147	-873.282	-823.527	3.478.578	4.434.345
Gubitak poslovne godine	19	4.033.736	555.158	0	0	873.282	823.527	-3.478.578	-4.033.736
B) Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove	20	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Dugoročne obveze	21	5.774.304	3.315.598	6.882.433	18.770.098	21.597.748	3.296.906	-2.458.706	1.108.129
D) Kratkoročne obveze	22	10.522.604	9.239.268	11.874.727	14.919.730	9.244.883	7.601.730	-1.283.336	1.352.123
Obveze prema dobavljačima	23	7.893.337	5.564.605	4.792.031	4.395.146	1.545.885	512.802	-2.328.732	-3.101.306
Kratkoročne financijske obveze	24	1.085.063	2.948.464	6.260.977	9.963.338	6.957.530	6.120.701	1.863.401	5.175.914
Ostale financijske obveze	25	1.544.204	726.199	821.719	561.246	741.468	968.227	-818.005	-722.485
E) Odgođ. plać. troškova i prihod budućeg razdoblja	26	72.476.874	83.548.524	101.777.712	108.869.975	114.751.493	137.502.052	11.071.650	29.300.838
UKUPNA PASIVA	27	93.451.350	100.225.800	125.057.891	147.600.969	149.762.008	151.745.044	6.774.450	31.606.541

Tablica 20. (nastavak) Horizontalna analiza bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Pozicija	AOP	2012.AP	2013.AP	2014.AP	2010.RP	2011.RP	2012.RP	2013.RP	2014.RP
AKTIVA									
A) Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital	1								
B) Dugotrajna imovina	2	51.943.831	58.593.932	63.622.216	5,93%	35,72%	63,70%	71,86%	78,02%
Nematerijalna imovina	3	-150.859	-150.859	-150.859	-100,00%	-100,00%	-100,00%	-100,00%	-100,00%
Materijalna imovina	4	52.094.690	58.744.791	63.773.075	6,12%	35,97%	64,00%	72,18%	78,35%
C) Kratkotrajna imovina	5	2.205.788	-2.283.274	-5.328.522	16,30%	20,83%	18,52%	-19,17%	-44,74%
Zalihe	6	1.659.966	-243.073	-373.113	-6,33%	-34,31%	140,92%	-20,64%	-31,67%
Potraživanja	7	1.659.966	-3.782.412	-4.556.295	-1,11%	-62,31%	18,33%	-41,77%	-50,31%
Kratkotrajna financijska imovina	8	-30.241	18.708	-46.586	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Novac ubanci i blagajni	9	970.887	1.723.503	-445.952	126,37%	53,68%	57,96%	102,90%	-26,62%
D) Plać. trošk. bud. razdoblja i nedospjeli plać. prihodi	11	-701.697	-95.268	-59.692	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
UKUPNO AKTIVA	13	54.149.619	56.310.658	58.293.694	7,25%	33,82%	57,94%	60,26%	62,38%
PASIVA									
A) Kapital i rezerve	14	363.598	-509.684	-1.333.212	-11,87%	-3,30%	7,77%	-10,90%	-28,50%
Upisani kapital	15	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Rezerve	16	0	0	0					
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	17	-4.188.285	-3.670.118	-4.543.421	-46,41%	-52,80%	-48,19%	-42,23%	-52,28%
Dobit poslovne godine	18	4.551.883	3.160.454	3.210.209	-86,24%	-109,93%	-112,85%	-78,35%	-79,58%
Gubitak poslovne godine	19	-4.033.736	-3.160.454	-3.210.209	-86,24%	0,00%	0,00%	-78,35%	-79,58%
B) Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove	20	0	0	0					
C) Dugoročne obveze	21	12.995.794	15.823.444	-2.477.398	-42,58%	19,19%	225,06%	274,03%	-42,90%
D) Kratkoročne obveze	22	4.397.126	-1.277.721	-2.920.874	-12,20%	12,85%	41,79%	-12,14%	-27,76%
Obveze prema dobavljačima	23	-3.498.191	-6.347.452	-7.380.535	-29,50%	-39,29%	-44,32%	-80,42%	-93,50%
Kratkoročne financijske obveze	24	8.878.275	5.872.467	5.035.638	171,73%	477,02%	818,23%	541,21%	464,09%
Ostale financijske obveze	25	-982.958	-802.736	-575.977	-52,97%	-46,79%	-63,65%	-51,98%	-37,30%
E) Odgođ. plać. troškova i prihod budućeg razdoblja	26	36.393.101	65.025.178	-61.405.224	15,28%	40,43%	50,21%	89,72%	-84,72%
UKUPNA PASIVA	27	54149619	56.310.658	58.293.694	7,25%	33,82%	57,94%	60,26%	62,38%

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Rezultati provedene horizontalne analize ra una dobiti i gubitka Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir prikazani su u tablici 21. i 21. (nastavak), a u nastavku su dana objašnjenja.

Poslovni prihodi u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su rast vrijednosti u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježili su rast vrijednosti od 5,46% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježili su rast od 27,4%. Tijekom 2012. godine zabilježili su rast od 33,14%, dok su u 2013. godini zabilježili rast od 20,23% u odnosu na 2009. baznu godinu. Rast vrijednosti zabilježen je i 2014. godine i to u iznosu od 40,57% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje ni porast poslovnih prihoda iznosio je 25,26% u promatranom razdoblju.

Poslovni rashodi u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su pad i rast vrijednosti u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježili su pad vrijednosti od -17,8% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježili su pad od -7,44%, u odnosu na baznu godinu. Tijekom 2012. godine zabilježili su pad od -3,9%, dok su u 2013. godini zabilježili pad od -4,78% u odnosu na baznu 2009. godinu. Rast vrijednosti poslovnih rashoda zabilježen je 2014. godine i to 10,08% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje an pad poslovnih rashoda iznosio je -4,77% u promatranom razdoblju.

Financijski prihodi u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su pad vrijednosti u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježili su pad vrijednosti od -91,89% u odnosu na baznu godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježili su pad od -65,75% u odnosu na baznu godinu. Tijekom 2012. godine zabilježili su pad od -94,21%, dok su 2013. godine zabilježili pad od -91,97% u odnosu na baznu godinu. Pad vrijednosti financijskih prihoda nastavljen je i 2014. godine i to -25,95% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje an pad financijskih prihoda iznosio je -73,95% u promatranom razdoblju.

Financijski rashodi u promatranom razdoblju od pet godina bilježili su rast i pad vrijednosti u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježili su veliki rast od 228,11% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljede o j 2011. godini zabilježili su pad od -73,02% u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2012. godine zabilježili su pad od -80,23%, dok su 2013. godine zabilježili pad -89,16% u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosje an pad financijskih rashoda iznosio je -16,15% u promatranom razdoblju.

Izvanrednih prihoda nije bilo u promatranom razdoblju.

Izvanredni rashodi u promatranom razdoblju od pet godina zabilježili su pad vrijednosti u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježili su pad od -58,36% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljedećoj 2011. godini zabilježili su pad od -60,77% u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2012. godine zabilježili su pad od -81,51%, dok su 2013. godine zabilježili pad od -89,16% u odnosu na baznu 2009. godinu.

Dobit je u promatranom razdoblju od pet godina bilježila povećanje vrijednosti, ali i smanjenje vrijednosti tj. gubitak u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2010. godine zabilježeno je povećanje dobiti od 13,79% u odnosu na baznu 2009. godinu. U sljedećoj 2011. godini zabilježeno je smanjenje dobiti od -109,93% u odnosu na baznu 2009. godinu. Tijekom 2012. godine zabilježeno je smanjenje dobiti od -12,85%, dok je u 2013. godini zabilježeno povećanje dobiti od 21,65% u odnosu na baznu godinu. Tijekom 2014. godine ponovo je zabilježeno smanjenje dobiti (-79,58%) u odnosu na baznu 2009. godinu. Prosječno smanjenje dobiti iznosilo je -33,39% u promatranom razdoblju.

Tablica 21. Horizontalna analiza ra una dobiti i gubitka Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Pozicija	31.12.2009	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014	2010.	2011.
							AP	AP
PRIHODI								
A) Prihodi	11.317.444	10.824.916	14.745.511	15.354.694	14.259.733	16.490.417	-492.528	3.428.067
Prihodi od prodaje	8.114.836	8.333.789	11.078.102	10.536.037	9.647.728	10.361.754	218.953	2.963.266
Ostali poslovni prihodi	3.202.608	2.491.127	3.667.409	4.818.657	4.612.005	6.128.663	-711.481	464.801
B) FINANCIJSKI PRIHODI	74.301	6.023	25.450	4.304	5.968	55.017	-68.278	-48.851
C) IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	1.682.306	345.471	438.452	0	133.916	1.682.306	345.471
PRIHODI UKUPNO	11.865.480	12.513.245	15.116.432	15.797.450	14.265.701	16.679.350	647.765	3.250.952
D) RASHODI	15.735.182	12.332.927	14.485.718	15.159.286	15.082.942	17.336.136	-3.402.255	-1.249.464
Materijalni troškovi	4.543.672	3.601.112	5.374.625	4.541.334	3.717.430	3.866.840	-942.560	830.953
Troškovi osoblja	5.340.813	5.019.184	5.085.572	5.699.754	5.805.125	5.877.356	-321.629	-255.241
Amortizacija	2.736.430	2.779.298	3.287.254	4.044.097	4.053.408	6.548.399	42.868	550.824
Ostali troškovi	2.983.612	933.333	738.267	874.101	929.262	963.504	0	-2.245.345
Vrijednosno usklađivanje	130.655	0	0	0	577.718	80.037	-130.655	-130.655
E) FINANCIJSKI RASHODI	164.034	538.211	44.249	32.427	17.775	55.017	374.177	-119.785
Kamate, teč. razlike, dividende i sl. prihodi	0	0	0	0	0	0	0	0
F) IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	473.735	197.265	185.856	87.590	38.264	110.869	-276.470	-287.879
RASHODI UKUPNO	15.899.216	13.068.403	14.715.823	15.279.303	15.138.982	17.502.022	-2.830.813	-1.183.393
G) DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-4.033.736	555.158	400.609	518.147	-873.282	-823.527	4.588.894	4.434.345
Dobit prije oporezivanja	0	0	400.609	518.147	0	0	0	400.609
Porez na dobit	0	0	0	0	0	0	0	0
Gubitak prije oporezivanja	4.033.736	555.158	0	0	873.282	823.527	-3.478.578	-4.033.736
H) DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-4.033.736	-555.158	400.609	518.147	-873.282	-823.527	3.478.578	4.434.345
Dobit razdoblja	0	0	400.609	518.147	0	0	0	400.609
Gubitak razdoblja	4.033.736	555.158	0	0	873.282	823.527	-3.478.578	-4.033.736

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Tablica 21. (nastavak) Horizontalna analiza ra una dobiti i gubitka Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Pozicija	2012.	2013.	2014.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
	AP	AP	AP	RP	RP	RP	RP	RP
PRIHODI								
A) Prihodi	4.037.250	2.942.289	5.172.973	-4,35%	30,29%	35,67%	26,00%	45,71%
Prihodi od prodaje	2.421.201	1.532.892	2.246.918	2,70%	36,52%	29,84%	18,89%	27,69%
Ostali poslovni prihodi	1.616.049	1.409.397	2.926.055	-22,22%	14,51%	50,46%	44,01%	91,36%
B) FINANCIJSKI PRIHODI	-69.997	-68.333	-19.284	-91,89%	-65,75%	-94,21%	-91,97%	-25,95%
C) IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	438.452	0	133.916	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
PRIHODI UKUPNO	3.931.970	2.400.221	4.813.870	5,46%	27,40%	33,14%	20,23%	40,57%
D) RASHODI	-575.896	-652.240	1.600.954	-21,62%	-7,94%	-3,66%	-4,15%	10,17%
Materijalni troškovi	-2.338	-826.242	-676.832	-20,74%	18,29%	-0,05%	-18,18%	85,10%
Troškovi osoblja	358.941	464.312	536.543	-6,02%	-4,78%	6,72%	8,69%	110,05%
Amortizacija	1.307.667	1.316.978	3.811.969	1,57%	20,13%	47,79%	48,13%	139,30%
Ostali troškovi	-2.109.511	-2.054.350	-2.020.108	0,00%	-75,26%	-70,70%	-68,85%	-67,71%
Vrijednosno usklađivanje	-130.655	447.063	-50.618	0,00%	0,00%	0,00%	342,17%	-38,74%
E) FINANCIJSKI RASHODI	-131.607	-146.259	-109.017	228,11%	-73,02%	-80,23%	-89,16%	-66,46%
Kamate, teč. razlike, dividende i sl. prihodi	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
F) IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	-386.145	-435.471	-362.866	-58,36%	-60,77%	-81,51%	-91,92%	-76,60%
RASHODI UKUPNO	-619.913	-760.234	1.602.806	-17,80%	-7,44%	-3,90%	-4,78%	10,08%
G) DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	4.551.883	3.160.454	3.210.209	-113,76%	-109,93%	-112,85%	-78,35%	-79,58%
Dobit prije oporezivanja	518.147	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Porez na dobit	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Gubitak prije oporezivanja	-4.033.736	-3.160.454	-3.210.209	-86,24%	-100,00%	-100,00%	21,65%	-79,58%
H) DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	4.551.883	3.160.454	3.210.209	13,76%	-109,93%	-12,85%	21,65%	-79,58%
Dobit razdoblja	518.147	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Gubitak razdoblja	-4.033.736	-3.160.454	-3.210.209	-86,24%	0,00%	0,00%	-78,35%	-79,58%

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

4.2.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir

Rezultati provedene vertikalne analize bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir prikazani su u tablici 22, a u nastavku su dana objašnjenja.

Dugotrajna imovina je u promatranom razdoblju zabilježila stalan rast u razdoblju od pet godina. Tijekom 2010. godine zabilježila je porast od 86,18%. U sljede o j 2011. godini zabilježila je rast vrijednosti od 88,05%. Tijekom 2012. godine zabilježila je rast od 90,44%, dok je u 2013. godini rast bio 93,57%. Rast vrijednosti dugotrajne imovine zabilježen je i 2014. godine i to 95,66%. Prosje an porast dugotrajne imovine iznosio je 90,87% u promatranom razdoblju.

Kratkotrajna imovina bilježila je manji, ali stalan rast u promatranom razdoblju od pet godina. Tijekom 2010. godine zabilježila je porast od 13,82%. U sljede o j 2011. godini zabilježila je rast od 11,51%. Tijekom 2012. godine zabilježila je rast od 9,56%, dok je 2013. godine rast bio 6,43%. Rast vrijednosti zabilježen je i 2014. godine i to 4,34% u odnosu na baznu godinu. Prosje an porast iznosio je 9,13% u promatranom razdoblju.

Pla ni troškovi budu eg razdoblja i nedospjeli pla ni prihodi u promatranom razdoblju od pet godina imali su minimalan porast. Tijekom 2010. i 2011. godine nisu bile zabilježene aktivnosti po pitanju pla nih troškova budu eg razdoblja. Tijekom 2012. godine zabilježili su rast od 0,48%, dok su 2013. godine zabilježili rast od 0,06%. Minimalan rast vrijednosti zabilježen je i 2014. godine i to 0,04%. Prosje an porast iznosio je 0,12% u promatranom razdoblju.

Kapital i rezerve su u promatranom razdoblju od pet godina imali minimalan, ali stalan rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježen je porast vrijednosti od 4,11%. U sljede o j 2011. godini zabilježen je rast od 3,41%. Tijekom 2012. godine zabilježen je rast od 3,41%, dok je u 2013. godini zabilježen rast od 2,78%. Rast vrijednosti zabilježen je i 2014. godine i to 2,2%. Prosje an porast iznosio je 3,22% u promatranom razdoblju.

Tablica 22. Vertikalna analiza bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	Udjel u uk. aktiv/pasivi 2010.	Udjel u uk. aktiv/pasivi 2011.	Udjel u uk. aktiv/pasivi 2012.	Udjel u uk. aktiv/pasivi 2013.	Udjel u uk. aktiv/pasivi 2014.
AKTIVA										
A) Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital										
B) Dugotrajna imovina	86.375.596	110.668.923	133.486.341	140.136.442	145.164.726	86,18%	88,49%	90,44%	93,57%	95,66%
Nematerijalna imovina										
Materijalna imovina	86.375.596	110.668.923	133.486.341	140.136.442	145.164.726	86,18%	88,49%	90,44%	93,57%	95,66%
C) Kratkotrajna imovina	13.850.204	14.388.968	14.114.628	9.625.566	6.580.318	13,82%	11,51%	9,56%	6,43%	4,34%
Zalihe	1.103.420	773.749	722.469	934.882	804.842	1,10%	0,62%	0,49%	0,62%	0,53%
Potraživanja	8.955.023	3.413.032	10.715.855	5.273.477	4.499.594	8,93%	2,73%	7,26%	3,52%	2,97%
Kratkotrajna financijska imovina	0	0	30.241	18.708	46.586	0,00%	0,00%	0,02%	0,01%	0,03%
Novac ubanci i blagajni	3.791.761	2.574.191	2.645.883	3.398.499	1.229.044	3,78%	2,06%	1,79%	2,27%	0,81%
D) Plać. trošk. bud. razdoblja i nedospjeli plać. prihodi	0	0	701.697	95.268	59.692	0,00%	0,00%	0,48%	0,06%	0,04%
E) Gubitak iznad visine kapitala	0	0	0	0	0					
UKUPNO AKTIVA	100.225.800	125.057.891	147.600.969	149.762.008	151.745.044	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
PASIVA										
A) Kapital i rezerve	4.122.410	4.523.019	5.041.166	4.167.884	3.344.356	4,11%	3,62%	3,41%	2,78%	2,20%
Upisani kapital	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	0,02%	0,02%	0,01%	0,01%	0,01%
Rezerve	0	0	0	0	0					
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	4.657.568	4.102.410	4.503.019	5.021.186	4.147.883	4,65%	3,28%	3,05%	3,35%	2,73%
Dobit poslovne godine	-555.158	400.609	518.147	-873.282	-823.527	-0,55%	0,32%	0,35%	-0,58%	-0,54%
Gubitak poslovne godine	555.158	0	0	873.282	823.527	0,55%	0,00%	0,00%	0,58%	0,54%
B) Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove	0	0	0	0	0					
C) Dugoročne obveze	3.315.598	6.882.433	18.770.098	21.597.748	3.296.906	3,31%	5,50%	12,69%	14,42%	2,17%
D) Kratkoročne obveze	9.239.268	11.874.727	14.919.730	9.244.883	7.601.730	9,22%	9,50%	10,09%	6,17%	5,01%
Obveze prema dobavljačima	5.564.605	4.792.031	4.395.146	1.545.885	512.802	5,55%	3,83%	2,97%	1,03%	0,34%
Kratkoročne financijske obveze	2.948.464	6.260.977	9.963.338	6.957.530	6.120.701	2,94%	5,01%	6,74%	4,65%	4,03%
Ostale financijske obveze	726.199	821.719	561.246	741.468	968.227	0,72%	0,66%	0,38%	0,50%	0,64%
E) Odgođ. plać. troškova i prihod budućeg razdoblja	83.548.524	101.777.712	108.869.975	114.751.493	137.502.052	83,36%	81,38%	73,63%	76,62%	90,61%
UKUPNO PASIVA	100.225.800	125.057.891	147.869.975	149.762.008	151.745.044	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Dugoro ne obveze su u promatranom razdoblju od pet godina bilježile manji, ali stalan porast vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježile su porast od 3,31%. U sljede o j 2011. godini zabilježile su rast od 5,5%. Tijekom 2012. godine zabilježile su rast od 12,69%, dok su 2013. godine zabilježile rast od 14,42%. Rast vrijednosti zabilježile su i 2014. godine i to 2,17%. Prosje an porast vrijednosti iznosio je 7,62% u promatranom razdoblju.

Kratkoro ne obveze su u promatranom razdoblju od pet godina zabilježile manji, ali stalan porast vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježile su porast od 9,22%. U sljede o j 2011. godini zabilježile su rast od 9,5%. Tijekom 2011. godine zabilježile su rast od 10,09%, dok su 2013. godine zabilježile rast od 6,17%. Rast vrijednosti zabilježile su i 2014. godine i to 5,01%. Prosje an porast vrijednosti iznosio je 8% u promatranom razdoblju.

Odgo eno pla anje troškova i prihod budu eg razdoblja su u promatranom razdoblju od pet godina zabilježili ve i i stalan rast vrijednosti. Tijekom 2010. godine zabilježen je rast odgo enog pla anja troškova od 83,66%. U sljede o j 2011. godini zabilježen je rast od 81,38%. Tijekom 2012. godine zabilježen je rast od 73,63%, dok je 2013. godine zabilježen rast od 76,62%. Rast vrijednosti zabilježen je i 2014. godine i to 90,61%. Prosje an porast vrijednosti iznosio je 81,18% u promatranom razdoblju.

Rezultati provedene vertikalne analize ra una dobiti i gubitka Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir prikazani su u tablici 23, a u nastavku su dana objašnjenja.

Prihodi su uglavnom bilježili rast u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine prihodi od prodaje su zabilježili rast od 76,99% i ostali prihodi od 23,01%. Sljede e 2011. godine prihodi od prodaje su zabilježili rast od 75,13% i ostali prihodi od 24,09%. Tijekom 2012. godine prihodi od prodaje su zabilježili rast od 68,62% i ostali prihodi od 31,4%, dok su u 2013. godini zabilježili rast od 67,66% i ostali prihodi od 32,3%. Tijekom 2014. godine prihodi od prodaje su zabilježili rast od 62,34% i ostali prihodi od 37,2%. U prosjeku su prihodi od prodaje zabilježili rast od 75,15%, a ostali prihodi rast od 29,6% u promatranom razdoblju.

Financijski prihodi su bilježili posebno minimalni rast u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine financijski prihodi su zabilježili rast od 0,06%. U sljede o j 2011. godini su zabilježili rast od 0,17%. Tijekom 2012. godine su zabilježili rast od 0,03%, dok su 2013.

godine zabilježili rast od 0,04%. Tijekom 2014 . godine su zabilježili rast od 0,33%. U prosjeku su iznosili 0,12%.

Rashodi su uglavnom bilježili rast u promatranom razdoblju. Najve i rashodi odnosili su se na materijalne troškove, troškove osoblja i amortizacije. Tijekom 2010. godine navedeni troškovi su zabilježili rast od 92,44%. U sljede o j 2011. godini su zabilježili rast od 94,9%. Tijekom 2012. godine su zabilježili rast od 94,24%, dok su 2013. godine zabilježili rast od 95,21%. Tijekom 2014. godine su zabilježili rast od 98,8%. U prosjeku su iznosili 95,12% .

Financijski rashodi su bilježeni i bili minimalni u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine su zabilježili rast od 4,97%. U sljede o j 2011. godini zabilježili su rast od 0,3%. Tijekom 2012. godine su zabilježili rast od 0,21%, dok 2013. godine nisu zabilježeni tj. istih nema. Tijekom 2014. godine su zabilježili rast od 0,33%. U prosjeku su iznosili 1,12%.

Izvanredni - ostali prihodi su bilježeni u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine su zabilježili rast od 15,54%. U sljede o j 2011. godini su zabilježili rast od minimalnih 2,34%. Tijekom 2012. godine su zabilježili rast od 2,86%, dok ih 2013. godine nije bilo. Tijekom 2014. godine su zabilježili rast od 0,81%. U prosjeku su iznosili 4,31%.

Izvanredni - ostali rashodi su bilježeni u promatranom razdoblju. Tijekom 2010. godine su zabilježili rast od 1,82%. U sljede o j 2011. godini su zabilježili rast od 1,26%. Tijekom 2012. godine su zabilježili rast od 0,57%, dok su u 2013. godini zabilježili rast od 0,27%. Tijekom 2014. godine su zabilježili rast od 0,67%. U prosjeku su iznosili 0,92%.

Dobit prije oporezivanja se bilježila samo za dvije godine u promatranom razdoblju. Tijekom 2011. godine zabilježena je dobit od 3,62%, dok je 2012. godine zabilježena dobit od 3,37%. Gubitak prije oporezivanja zabilježen je 2010. godine sa -5,13%, zatim 2013. godine sa -6,12%, te 2014. godine sa -4,99%.

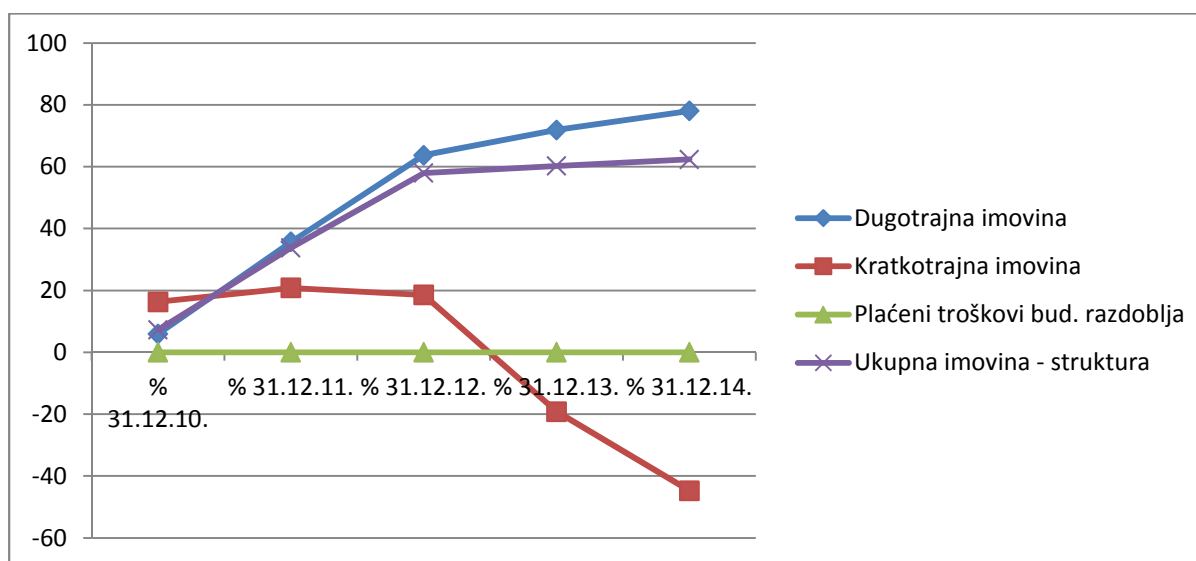
Dobit razdoblja ostvarena je u promatranom razdoblju od dvije godine. Tijekom 2011. godine zabilježila se u iznosu od 2,72%, dok se 2012 zabilježila u iznosu od 3,37%. Gubitak razdoblja zabilježen je 2010. godine u iznosu od 5,13%, zatim 2013. godine u iznosu od 6,12% i 2014. godine u iznosu od 4,99%.

Tablica 23. Struktura imovine Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Struktura aktive	% 31.12.10.	% 31.12.11.	% 31.12.12.	% 31.12.13.	% 31.12.14.
Dugotrajna imovina	5,93	35,72	63,7	71,86	78,02
Kratkotrajna imovina	16,3	20,83	18,52	-19,17	-44,74
Plaćeni troškovi bud. razdoblja	0	0	0	0	0
Ukupna imovina - struktura	7,25	33,82	57,94	60,26	62,38

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. – 2014.

Grafikon 12. Struktura imovine Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

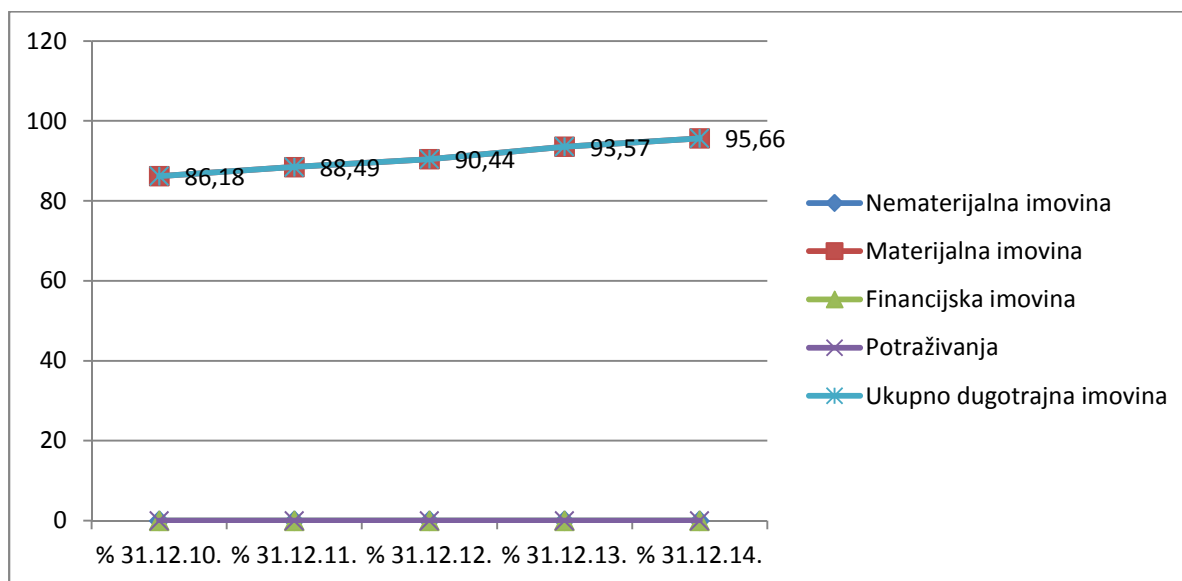
Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 24.

Tablica 24. Razrada strukture imovine Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Struktura aktive	% 31.12.10.	% 31.12.11.	% 31.12.12.	% 31.12.13.	% 31.12.14.
Nematerijalna imovina	0	0	0	0	0
Materijalna imovina	86,18	88,49	90,44	93,57	95,66
Financijska imovina	0	0	0	0	0
Potraživanja	0	0	0	0	0
Ukupno dugotrajna imovina	86,18	88,49	90,44	93,57	95,66
Zalihe	1,1	0,62	0,49	0,62	0,53
Potraživanja	8,93	2,73	7,26	3,52	2,97
Kratkotrajna financijska imovina	0	0	0,02	0,01	0,03
Novac na računu i blagajni	3,78	2,06	1,79	2,27	0,81
Ukupno kratkotrajna imovina	13,82	11,51	9,56	6,43	4,34
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	83,36	81,38	73,63	76,62	90,61
SVEUKUPNO IMOVINA	100	100	100	100	100

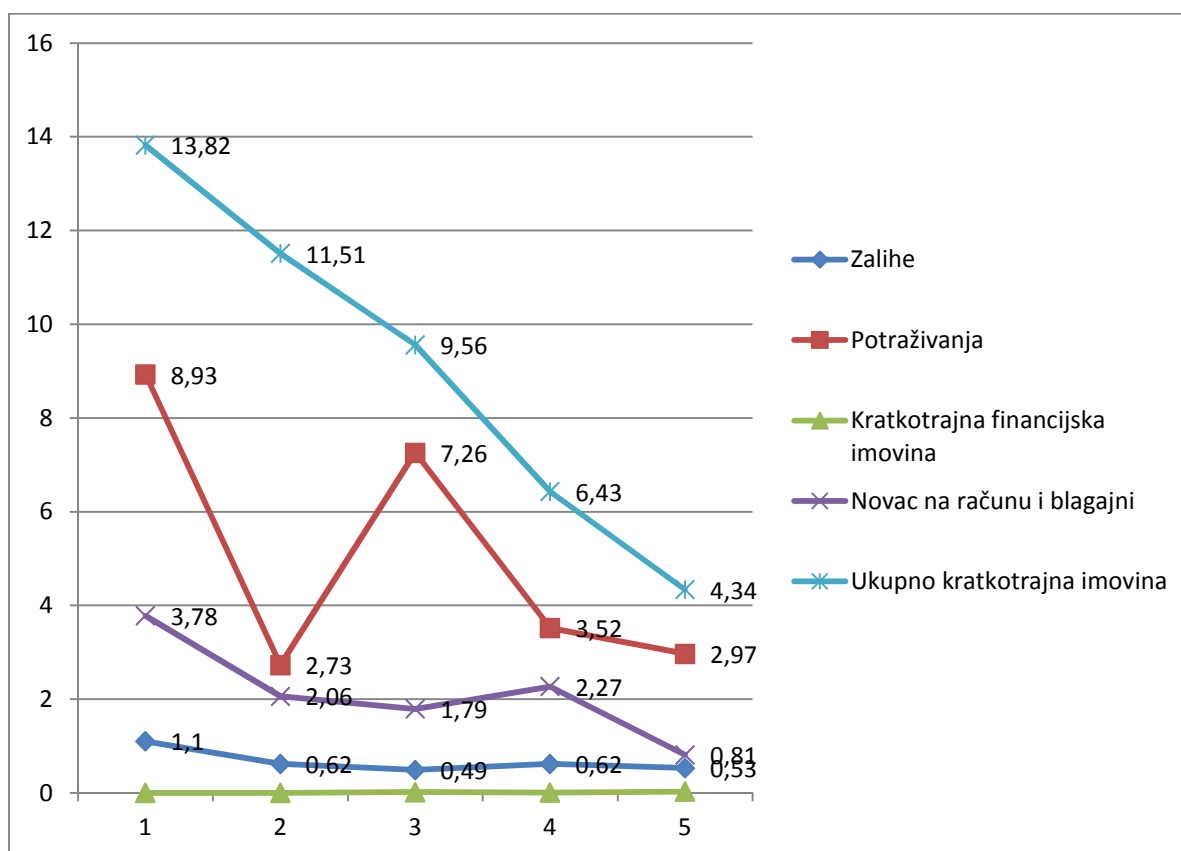
Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. – 2014.

Grafikon 13. Udjel dugotrajne imovine u ukupnoj imovini Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 25.

Grafikon 14. Udjel kratkotrajne imovine u ukupnoj imovini Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 25.

Tablica 25. Vertikalna analiza ra una dobiti i gubitka Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Pozicija	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
	AP	AP	AP	AP	AP	RP	RP	RP	RP	RP
PRIHODI										
A) Prihodi	10.824.916	14.745.511	15.354.694	14.259.733	16.490.417	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Prihodi od prodaje	8.333.789	11.078.102	10.536.037	9.647.728	10.361.754	76,99%	75,13%	68,62%	67,66%	62,84%
Ostali poslovni prihodi	2.491.127	3.667.409	4.818.657	4.612.005	6.128.663	23,01%	24,87%	31,38%	32,34%	37,16%
B) FINANCIJSKI PRIHODI	6.023	25.450	4.304	5.968	55.017	0,06%	0,17%	0,03%	0,04%	0,33%
C) IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	1.682.306	345.471	438.452	0	133.916	15,54%	2,34%	2,86%	0,00%	0,81%
PRIHODI UKUPNO	12.513.245	15.116.432	15.797.450	14.265.701	16.679.350	115,60%	102,52%	102,88%	100,04%	101,15%
D) RASHODI	12.332.927	14.485.718	15.159.286	15.082.942	17.336.136	100,00%	100,00%	100,00%	105,77%	105,13%
Materijalni troškovi	3.601.112	5.374.625	4.541.334	3.717.430	3.866.840	29,20%	37,10%	29,96%	26,07%	23,45%
Troškovi osoblja	5.019.184	5.085.572	5.699.754	5.805.125	5.877.356	40,70%	35,11%	37,60%	40,71%	35,64%
Amortizacija	2.779.298	3.287.254	4.044.097	4.053.408	6.548.399	22,54%	22,69%	26,68%	28,43%	39,71%
Ostali troškovi	933.333	738.267	874.101	929.262	963.504	7,57%	5,10%	5,77%	6,52%	5,84%
Vrijednosno usklađivanje	0	0	0	577.718	80.037	0,00%	0,00%	0,00%	4,05%	0,49%
E) FINANCIJSKI RASHODI	538.211	44.249	32.427	17.775	55.017	4,97%	0,30%	0,21%	0,00%	0,33%
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi										
F) IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	197.265	185.856	87.590	38.264	110.869	1,82%	1,26%	0,57%	0,27%	0,67%
RASHODI UKUPNO	13.068.403	14.715.823	15.279.303	15.138.982	17.502.022	106,79%	101,56%	100,78%	106,17%	106,13%
G) DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-555.158	400.609	518.147	-873.282	-823.527	-5,13%	3,62%	3,37%	-6,12%	-4,99%
Dobit prije oporezivanja	0	400.609	518.147	0	0	0,00%	10,92%	3,37%	0,00%	0,00%
Porez na dobit	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Gubitak prije oporezivanja	555.158	0	0	873.282	823.527	5,13%	0,00%	0,00%	6,12%	4,99%
H) DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-555.158	400.609	518.147	-873.282	-823.527	-5,13%	2,72%	3,37%	-6,12%	-4,99%
Dobit razdoblja	0	400.609	518.147	0	0	0,00%	2,72%	3,37%	0,00%	0,00%
Gubitak razdoblja	555.158	0	0	873.282	823.527	5,13%	0,00%	0,00%	6,12%	4,99%

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

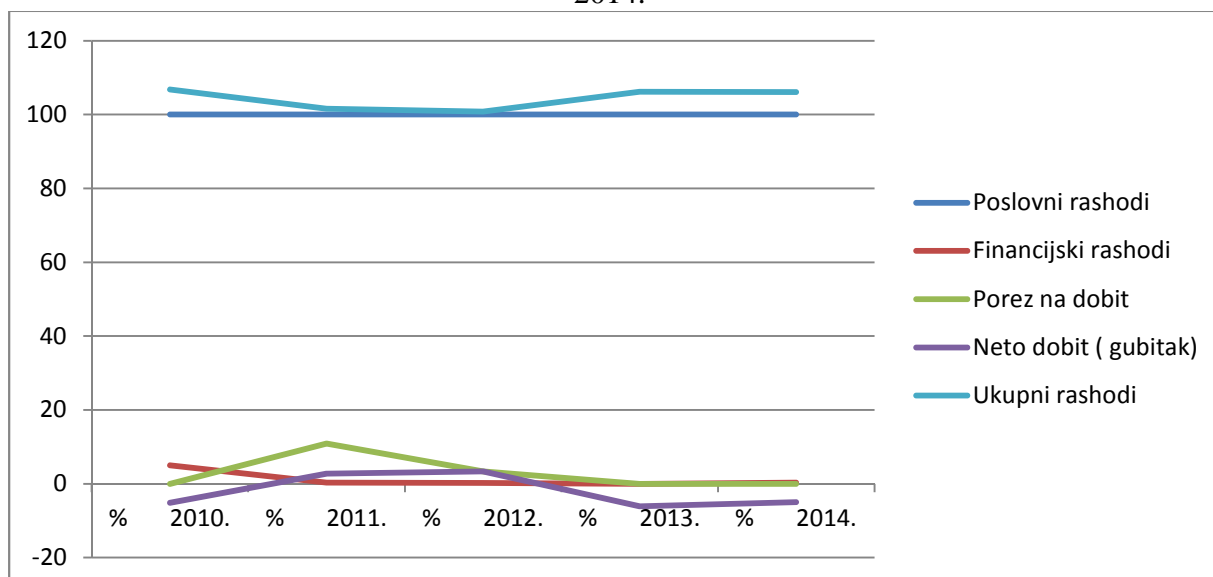
Rezultati provedene vertikalne analize ra una dobiti i gubitka Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir prikazani su u tablici 25, a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 26. Struktura ukupnog rashoda Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Struktura ukupnog rashoda	% 2010.	% 2011.	% 2012.	% 2013.	% 2014.
Poslovni rashodi	100	100	100	100	100
Financijski rashodi	4,97	0,3	0,21	0	0,33
Porez na dobit	0	10,92	3,37	0	0
Neto dobit (gubitak)	-5,13	2,72	3,37	-6,12	-4,99
Ukupni rashodi	106,79	101,56	100,78	106,17	106,13

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. – 2014.

Grafikon 15. Struktura ukupnog rashoda Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

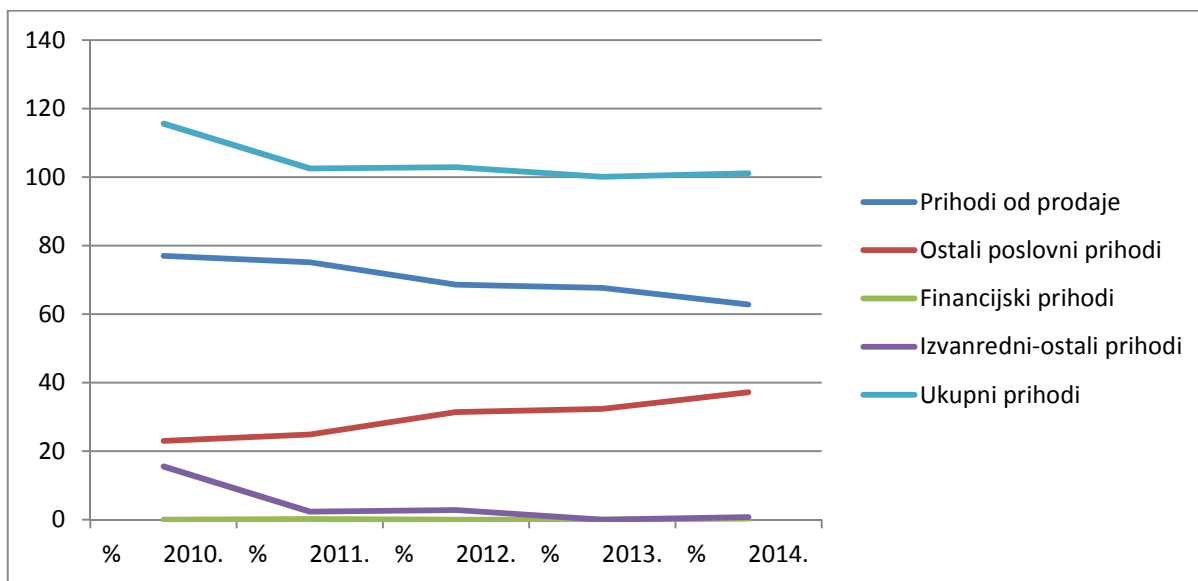
Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 26.

Tablica 27. Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Struktura ukupnog prihoda	% 2010.	% 2011.	% 2012.	% 2013.	% 2014.
Prihodi od prodaje	76,99	75,13	68,62	67,66	62,84
Ostali poslovni prihodi	23,01	24,87	31,38	32,34	37,16
Financijski prihodi	0,06	0,17	0,03	0,04	0,33
Izvanredni-ostali prihodi	15,54	2,34	2,86	0	0,81
Ukupni prihodi	115,6	102,51	102,89	100,04	101,14

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. – 2014.

Grafikon 16 . Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 27.

4.2.3. Analiza osnovnih pokazatelja poslovanja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za

Rezultati provedene analize pokazatelja likvidnosti prikazani su u tablici 28., a u nastavku su dana objašnjenja

Tablica 28. Pokazatelji likvidnosti Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010 - 2014.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Trenutna likvidnost	0,41	0,21	0,14	0,36	0,16
Tekuća likvidnost	1,5	1,21	0,95	1,04	0,86
Ubrzana likvidnost	1,38	1,15	0,9	0,94	0,76
Financijska stabilnost	26,05	9,7	5,6	5,43	21,85

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. B. Manastir, 2010. – 2014.

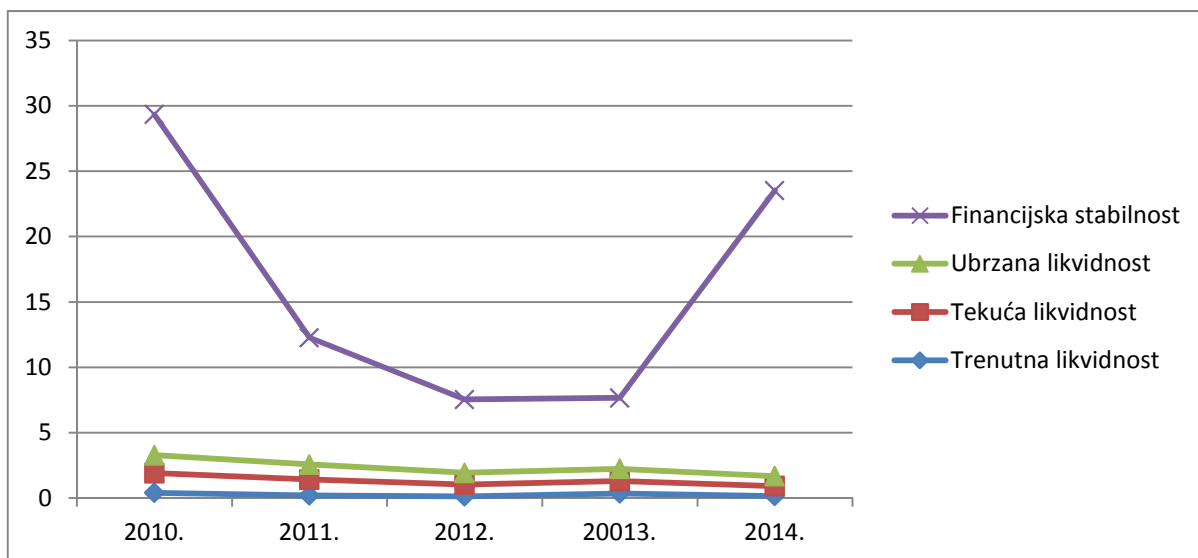
Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje kolika je pokrivenost kratkoro nih obveza likvidnom kratkotrajnom imovinom, odnosno nov anim sredstvima. Baranjski vodovod d.o.o. poželjnu vrijednost od 0,1 je ispunio, jer je zabilježio koeficijent u rasponu od 0,14 do najviše 0,41 u promatranom razdoblju. Prosje na vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario u promatranom razdoblju iznosila je 0,19 ili 19%.

Koeficijent teku e likvidnosti predstavlja ocjenu likvidnosti i solventnosti i ne bi tebao biti ispod 2 što zna i da kratkotrajna imovina mora biti dva puta ve a od kratkoro nih obveza. Navedeni koeficijent Baranjski vodovod d.o.o. nije ispunio jer je ostvario vrijednosti od 0,76 do najviše 1,5 u promatranom razdoblju. Prosje na vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario iznosi 1,12, u promatranom razdoblju.

Koeficijent ubrzane likvidnosti Baranjski vodovod d.o.o. je ispunio 2010. godine s 1,38 i 2011. godine s vrijednosti od 1,15, ali ostatak promatranog razdoblja potrebnu vrijednost 1 nije zabilježio. Ovo zna i da Baranjski vodovod d.o.o. u promatranom razdoblju od 2012. do 2014. godine nije zabilježio potrebnu vrijednost 1, nije imao dovoljno brzo unov ive imovine niti minimalno, koliko ima kratkoro nih obveza. Prosje na vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario iznosila je 1,03 u promatranom razdoblju.

Koeficijent financijske stabilnosti trebao bi biti imanji od 1 jer poduze e mora dio svoje kratkotrajne imovine financirati iz kvalitetnih dugoro nih izvora, odnosno iz radnog kapitala. Baranjski vodovod d.o.o. zabilježio je vrijednosti od najmanje 2,43 do 26,05 u promatranom razdoblju jer nema radnog kapitala. To zna i da je dio svoje dugotrajne imovine financirao iz kratkoro nih izvora, što je za posljedicu imalo smanjenu i ugroženu likvidnost i financijsku stabilnost. Prosje na vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario iznosila je 13,72 u promatranom razdoblju.

Grafikon 17. Pokazatelji likvidnosti Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 28.

Rezultati provedene analize pokazatelja zaduženosti prikazani su u tablici 29, a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 29. Pokazatelji zaduženosti Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Koeficijent zaduženosti	0,13	0,15	0,29	0,2	0,07
Koeficijent vlastitog financiranja	0,04	0,04	0,03	0,2	0,02
Koeficijent financiranja	3,05	4,15	6,68	7,4	0,07
Stupanj pokrića I	0,05	0,04	0,004	0,03	0,02
Stupanj pokrića II	1,24	0,66	0,27	0,19	1,01
Faktor zaduženosti	4,41	5,09	7,38	7,6	1,66

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. – 2014.

Koeficijent zaduženosti pokazuje koliki udjel sredstava su osigurali vjerovnici i do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno koliko je imovine nabavljeno zaduživanjem. Poželjna vrijednost ovog pokazatelja trebala bi biti 0,5 i manje. Baranjski vodovod d.o.o. zabilježio je vrijednosti od 0,07 do 0,29, te na taj način ispunio postavljeni kriterij. Prosječna vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario iznosila je 0,16 u promatranom razdoblju.

Koeficijent vlastitog financiranja prikazuje udjel vlastitih sredstava u ukupnoj imovini poduzeća a te je poželjna što veća vrijednost. Najveća vrijednost ovog pokazatelja iznosila je 2013. godine 0,2, što znači da je vlastiti kapital predstavljao 20% vrijednosti ukupne imovine. Najmanji koeficijent vlastitog financiranja zabilježen je 2014. godine i to 0,02, odnosno svega 2% vrijednosti ukupne imovine. Prosječna vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario iznosila je 0,66 u promatranom razdoblju. Na temelju koeficijenta zaduženosti i koeficijenta vlastitog financiranja može se zaključiti da je Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir bilo srednje zaduženo poduzeće.

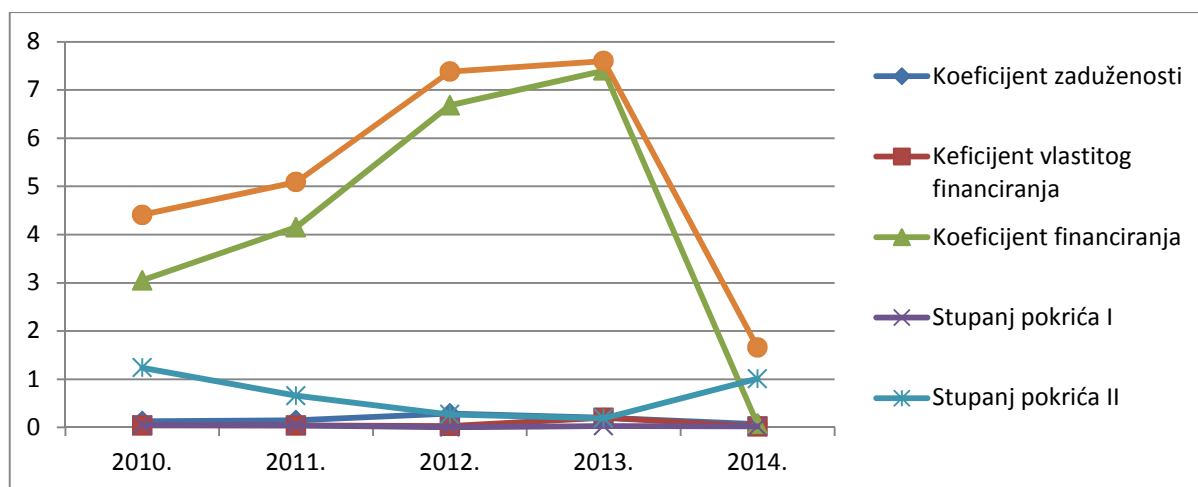
Koeficijent financiranja prikazuje udjel tuđih sredstava u ukupnoj imovini poduzeća a te je poželjna što manja vrijednost pokazatelja. Najveća vrijednost ovog pokazatelja zabilježena je 2013. godine i to 7,4, što znači da je tuđi kapital 7,4 puta veći od vlastitog kapitala i u tom omjeru sudjeluje u financiranju. Najmanji koeficijent zabilježen je 2014. godine i to 0,07 ili 7% ukupne imovine. Prosječna vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir ostvario iznosila je 4,27 u promatranom razdoblju.

Stupanj pokriva I trebao bi biti 0,5 do minimalno jedan te je ovaj pokazatelj za Baranjski vodovod d.o.o. višestruko povoljan. Pokazatelj je 2012. godine zabilježio najmanju vrijednost od 0,004, a 2010. godine najvišu od 0,05 što je višestruko manje od 0,5 do 1,0 kao poželjne vrijednosti. Prosječna vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir ostvario iznosila je 0,028 u promatranom razdoblju.

Stupanj pokriva II trebao bi biti veći od jedan, odnosno 1,5 minimalno. Dio dugoročnih izvora zbog održavanja likvidnosti mora biti iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine. Baranjski vodovod d.o.o. je najviše u vrijednost ovog pokazatelja zabilježio 2010. godine i to 1,24 te 1,01 2014. godine. Najmanja zabilježena vrijednost ovog pokazatelja bila je 0,19 u 2013. godini. Ovo znači da se 2011., 2012. i 2013. godine nisu mogla koristiti sredstva iz dugoročnih izvora za financiranje kratkotrajne imovine. Prosječna vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir ostvario iznosila je 0,67 u promatranom razdoblju.

Faktor zaduženosti pokazuje koliko je godina potrebno da se iz ostvarene zadržane dobiti uvećane za amortizaciju podmire ukupne obveze. Ovaj pokazatelj bi trebao biti manji od 3 do 5. Ovdje se radi samo o indikatoru zaduženosti jer se iz zadržane dobiti i amortizacije ne mogu podmiriti obveze. Baranjski vodovod d.o.o. je samo 2010. godine s vrijednosti 4,41 i 2014. godine s vrijednosti 1,66 ispunio poželjne vrijednosti. Ostale godine u promatranom razdoblju zabilježio je veće vrijednosti, a najviše je bila 7,6 u 2013. godini. Prosječna vrijednost koju je Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir ostvario iznosila je 5,23 u promatranom razdoblju.

Grafikon 18. Pokazatelji zaduženosti Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 29.

Rezultati provedene analize pokazatelja profitabilnosti prikazani su u tablici 30, a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 30. Pokazatelji profitabilnosti baranjski vodovod d.o.o. B.Manastir, 2010. - 2014.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Neto profitna marža (ROS)	-0,051	0,03	0,03	-0,06	-0,05
Bruto profitna marža	-0,051	0,03	0,03	-0,06	-0,05
Neto rentabilnost imovine	-0,06	0,003	0,004	-0,007	-0,005
Bruto rentabilnost imovine	-0,06	0,003	0,004	-0,007	-0,005
Rentabilnost vlastitog kapitala	-0,14	0,09	0,1	-0,21	-0,25

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. – 2014.

Neto profitna marža pokazuje koliko jedinica neto dobiti ostaje poduze u od jedne jedinice ostvarenog prihoda. Baranjski vodovod d.o.o. najbolje rezultate je ostvario u 2011. (0,03) i 2012. godini, što zna i da je u navedenim godinama mogao 3% dobitka raspodjeliti po slobodnoj volji. Prosjek pokazatelja ostvaren je s -0,1 u promatranom razdoblju.

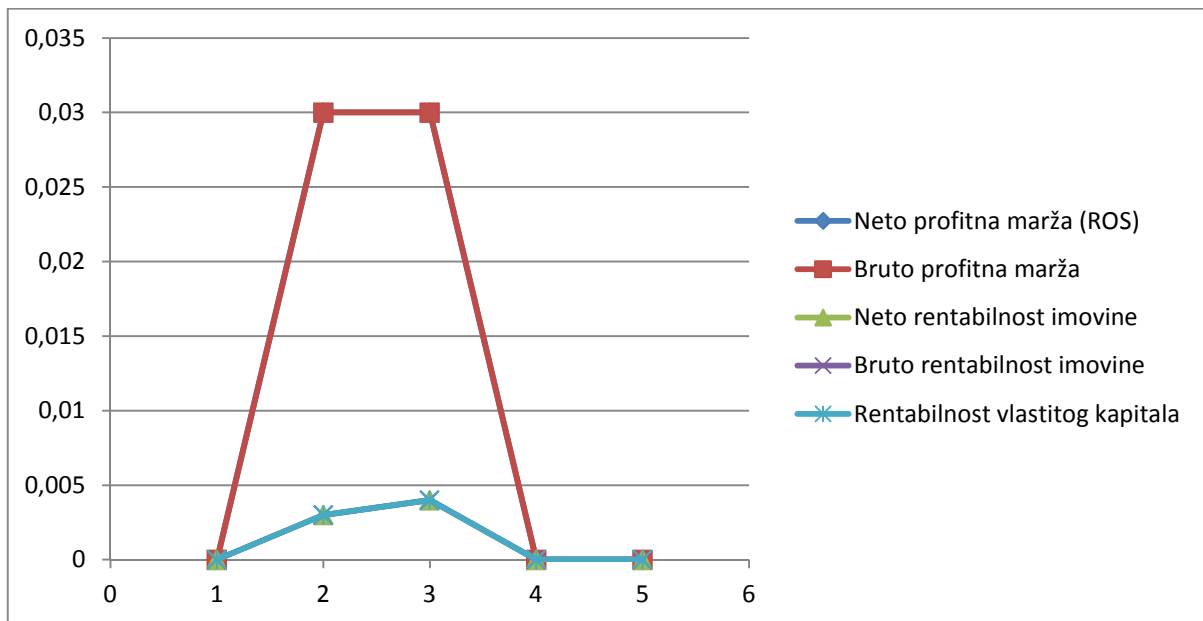
Bruto profitna marža nakon pokri a proizvodnih troškova poduze u Baranjski vodovod d.o.o. ostalo je u 2011. i 2012. godini 0,03 prihoda od prodaje za pokri e troškova uprave i prodaje, troškova financiranja te dobitka. Prosjek pokazatelja ostvaren je s -0,1 u promatranom razdoblju.

Neto rentabilnost imovine koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario u promatranom razdoblju kretala se od 0,003 u 2011. godini do 0,004 u 2012. godini, a trebala je biti ve a. Prosjek ostvarene neto rentabilnosti imovine iznosio je -0,07 ili -7% u promatranom razdoblju.

Bruto rentabilnost imovine koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario u u promatranom razdoblju bila je minimalna i iznosila je 0,003 u 2011. godini te 0,004 u 2012. godini, a trebala je biti ve a. Prosjek ostvarene bruto rentabilnosti imovine u promatranom razdoblju iznosio je -0,07 ili -7%.

Rentabilnost vlastitog kapitala koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario u promatranom razdoblju bila je minimalna i iznosila je 0,09 u 2011. godini te 0,1 u 2012. godini, a trebala je biti puno ve a. Prosjek ostvarene rentabilnosti vlastitog kapitala u promatranom razdoblju iznosio je -0,41 ili -41%.

Grafikon 19. Pokazatelji profitabilnosti Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 30

Rezultati provedene analize pokazatelja ekonomičnosti prikazane su u tablici 31, a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 31. Pokazatelji ekonomičnosti Baranjski vodovod d. o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	0,96	1,03	1,03	0,94	0,95
Ekonomičnost poslovne aktivnosti	0,88	1,02	1,01	0,94	0,98
Ekonomičnost financiranja	1	0,58	0,13	0,34	0,98
Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	15,54	2,34	2,86	0	0,81

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. – 2014.

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Koeficijent ekonomičnosti bi trebao biti veći od jedan, svakako da je bolje da koeficijent bude što veći broj.

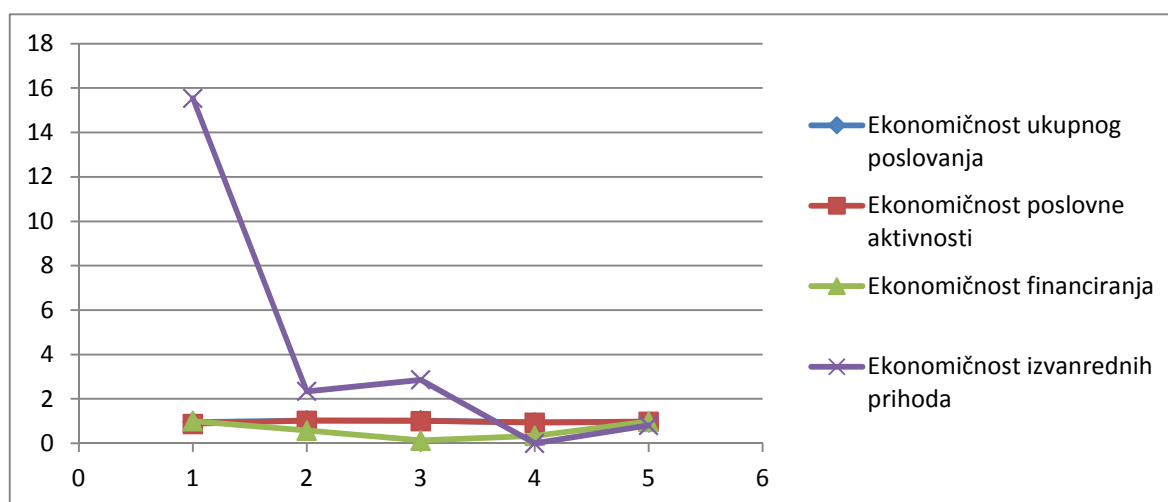
Ekonomičnost poslovne aktivnosti za Baranjski vodovod d.o.o. najvažniji je pokazatelj u ovoj skupini i kretao se od 0,88 u 2010. godini do najviše 1,02 u 2011. godini. Bilo bi dobro da je bio i veći. Prosječno je iznosio 0,98 u promatranom razdoblju, što kazuje da su prihodi bili manji od rashoda te je poduzeće ostvarivalo gubitke.

Ekonomi nost financiranja koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario iznosila je od niskih 0,13 u 2012. godini do najviše 1 u 2010. godini. Prosje no je iznosila 0,6 u promatranom razdoblju, što kazuje da su financijski rashodi premašili iznos financijskih prihoda.

Ekonomi nost ukupnog poslovanja koju je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario iznosila je od 0,94 u 2013. godini do najviše 1,03 u 2011.i 2012. godini. Prosje no je iznosila 0,98 kroz promatrano razdoblje, što kazuje da su prihodi bili manji od rashoda te je poduze e ostvarivalo gubitke.

Ekonomi nost izvrednih aktivnosti koje je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario iznosila je 0 u 2013. godini te 15,54 u 2010. godini. Prosje no je iznosila 4,31 kroz promatrano razdoblje, što kazuje da su izvanredni prihodi bili ve i od od izvanrednih rashoda

Grafikon 20. Pokazatelji ekonomi nosti Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice 31.

Rezultati provedene analize pokazatelja aktivnosti prikazane su u tablici 32, a u nastavku su dana objašnjenja.

Tablica 32. Pokazatelji aktivnosti Baranjski vodovod d. o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,12	0,13	0,12	0,1	0,11
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	0,9	1,05	0,84	1,48	2,53
Koeficijent obrta potraživanja	0,92	1,1	0,1	1,2	2,12
Trajanje naplate potraživanja u danima	493	365	372,45	186,45	158,7

Izvor: autor na temelju godišnjih financijskih izvještaja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. – 2014.

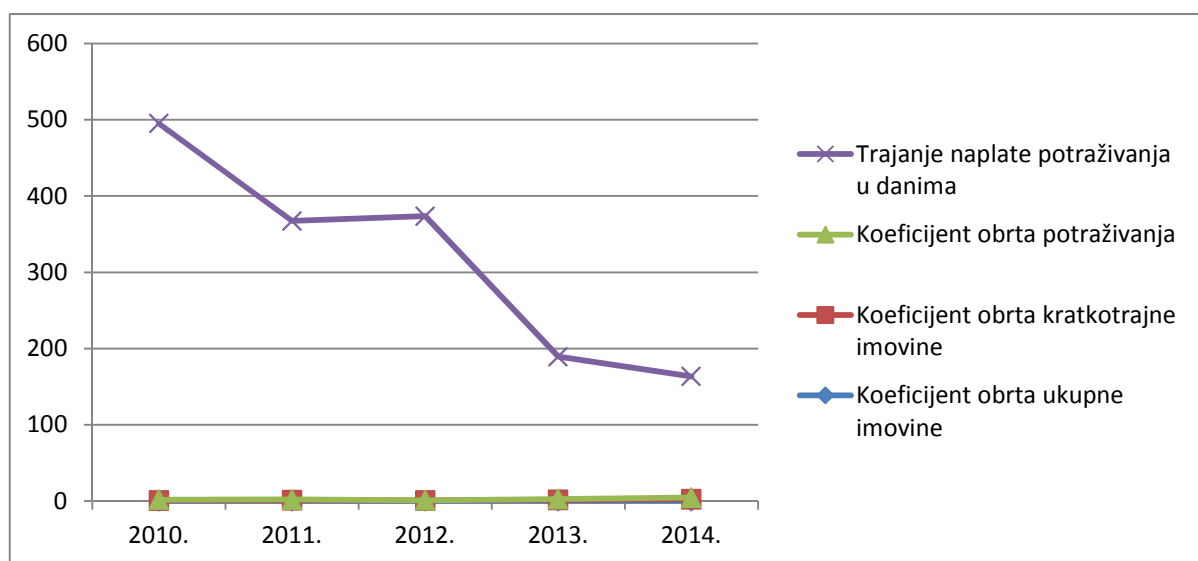
Koeficijenti obrta ukupne imovine koje je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario bili su vrlo niski i iznosili su od 0,1 u 2012. godini do 0,13 u 2011. godini, što upućuje na dugo razdoblje vezivanja imovine. Oni prikazuju uinkovitost uporabe ukupne imovine u ostvarivanju prihoda te je poželjna njihova što veća vrijednost. U promatranom razdoblju svaka kuna imovine je u prosjeku ostvarila svega 0,12 kuna prihoda.

Koeficijenti obrta kratkotrajne imovine koje je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario su vrlo niski i iznosili su od 0,84 u 2012. godini do 2,53 u 2014. godini, što upućuje na dugo razdoblje vezivanja imovine. Oni prikazuju uinkovitost uporabe kratkotrajne imovine u ostvarivanju prihoda te je tako i poželjna njihova što veća vrijednost. Svaka kuna kratkotrajne imovine u prosjeku je ostvarila 1,36 kuna kroz promatrano razdoblje.

Koeficijenti obrta potraživanja koje je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario iznosili su od 0,92 u 2010. godini do najviše 2,12 u 2014. godini i trebali su biti veći. Oni pokazuju koliko novih jedinica prodaje se može ostvariti jednom kunom uloženom u potraživanje. Svaka kuna uložena u potraživanje u prosjeku je ostvarila 1,09 kuna u promatranom razdoblju.

Trajanje naplate potraživanja u danima je bilo vrlo visoko i iznosilo je od čak 493 dana u 2010. godini do 158,7 u 2014. godini. Baranjski vodovod d.o.o. prosječno je naplativao potraživanja u roku od 315 dana u promatranom razdoblju.

Grafikon 21. Pokazatelji aktivnosti Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, 2010. - 2014.

Izvor: konstrukcija autora na temelju podataka iz tablice

5. MEĐUSOBNA USPOREDBA ANALIZIRANIH PODATAKA NAVEDENIH PODUZEĆA

5.1. Usporedba podataka dobivenih horizontalnom analizom Vodoopskrbe d.o.o. Darda i Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.

Rezultate horizontalne analize bilance Vodoopskrbe d.o.o. Darda uspoređeni su s rezultatima horizontalne analize bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Dugotrajna imovina Vodoopskrbe d.o.o. Darda je u prosjeku ostvarila porast od 154,04% koji je veći od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 103%. Kratkotrajna imovina je u prosjeku ostvarila porast od 154% i bila je veća od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 104,65%. Ukupno je aktiva u prosjeku ostvarila porast od 144,26% i veća je od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 99,93%. Kapital i rezerve su u prosjeku ostvarili porast od 8,62% i veći su bili od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 17,97%. Dugoročne obveze su u prosjeku ostvarile porast od 2436,8% i veće su bile od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 2350,24%. Kratkoročne obveze su u prosjeku ostvarile porast od 98,4% i bile su veće od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 97,9%. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja su u prosjeku ostvarili porast od 131,71% i bili su veći od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 109,53%. Pasiva je ukupno u prosjeku ostvarila porast od 165,4% i veća je od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 120,61%. Dugoročne obveze su u prosjeku zabilježile enorman rast zbog male vrijednosti u baznoj godini, ali su višestruko pokrivena dugotrajnom imovinom i nisu predstavljale ugrozu pozitivnom poslovanju Vodoopskrbe d.o.o.

Rezultati horizontalne analize rauna dobiti i gubitka Vodoopskrbe d.o.o. Darda uspoređeni su s rezultatima horizontalne analize rauna dobiti i gubitka Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Prihodi Vodoopskrbe d.o.o. Darda su u prosjeku ostvarili porast od 50% i bili su veći od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 24%. Financijski prihodi su prosjeku ostvarili rast od 3,43% i bili su veći od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 77,38%. Prihodi su ukupno u prosjeku ostvarili porast od 49,37% i bili su veći od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 22,65%. Rashodi su u prosjeku ostvarili porast od 47,65% i bili su veći od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 52,65%. Iako su rashodi rasli, rasli su i prihodi te su bili veći od rashoda. Financijski rashodi su u prosjeku ostvarili porast od 50% i bili su veći

od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 66,2%. Izvanredni rashodi nisu zabilježeni za Vodooskrbu, dok je prosjek za Baranjski vodovod d.o.o. bio -74%.

Vodoopskrba d.o.o. Darda u promatranom razdoblju od pet godina (2010.– 2014.) bilježila je uglavnom veći i relativni pomak ili rast vrijednosti. Vodoopskrba d.o.o. Darda je imala u prosjeku veći i značajniji rast od Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir. Također prema idealnoj strukturi Vodoopskrba d.o.o. Darda ima povoljniju strukturu aktive i pasive u odnosu na Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.

5.2. Usporedba podataka dobivenih vertikalnom analizom Vodoopskrbe d.o.o. Darda i Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.

Rezultati vertikalne analize bilance Vodoopskrbe d.o.o. Darda uspoređeni su s rezultatima vertikalne analize bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Vodoopskrba d.o.o. Darda u promatranom razdoblju od pet godina (2010.– 2014.) bilježila je uglavnom veći i relativni pomak ili rast vrijednosti svih promatranih stavki. Dugotrajna imovina je u prosjeku ostvarila porast od 85% i bila je manja od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 5,8%. Kratkotrajna imovina je u prosjeku ostvarila porast od 14,82% i bila je veća od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 5,69%. Kapital i rezerve su u prosjeku ostvarili porast od 5,82% i bili su veći od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 2,62%. Dugoročne obveze su u prosjeku ostvarile porast od 12,04% i bile su veće od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 4,42%. Kratkoročne obveze su u prosjeku ostvarile porast od 17% i bile su veće od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 9%. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja su u prosjeku ostvarili porast od 66% i bili su manji od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 15%.

Rezultati vertikalne analize računa dobiti i gubitka Vodoopskrbe d.o.o. Darda uspoređeni su s rezultatima vertikalne analize bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Vodoopskrba d.o.o. Darda u promatranom razdoblju od pet godina (2010.– 2014.) bilježila je uglavnom veći i relativni pomak ili rast vrijednosti gotovo svih promatranih stavki. Prihodi od prodaje su u prosjeku ostvareni sa 66,24% te su bili veći od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 6,74%. Ostali poslovni prihodi su u prosjeku ostvareni sa 33,76% i bili su veći od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 4%. Financijski prihodi su u prosjeku ostvareni sa 1,6% i bili

su ve i od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 1,48%. Ukupni prihodi su u prosjeku ostvareni sa 101,6% i bili su manji od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 2,86%. Ukupni rashodi su u prosjeku ostvareni sa 100,33% te su bili manji od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 6,13%. Financijski rashodi su u prosjeku ostvareni s 0,32% i bili su manji od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,84%. Izvanredni rashodi nisu zabilježeni za Vodooskrbu d.o.o., dok je prosjek Baranjskog vodovoda d.o.o. bio 0,92%. Dobit ili (gubitak) su u prosjeku iznosili 1,08% i bili su ve i od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o. za 3% jer je isti ostvario prosje ni gubitak od 2,03% u promatranom razdoblju.

Vodooskrba d.o.o. Darda u promatranom razdoblju od pet godina (2010.– 2014.) bilježila je uglavnom ve i relativni pomak ili rast vrijednosti promatranih stavki. Tako er je imala bolju i poželjniju strukturu aktive i pasive. Cijelo promatrano razdoblje poslovala je s dobiti.

5.3. Usporedba izračunatih osnovnih pokazatelja Vodooskrbe d.o.o. Darda i Baranjskog vodovoda d.o.o.

Rezultati usporedbe osnovnih pokazatelja likvidnosti Vodooskrbe d.o.o. Darda uspore eni su s pokazateljima likvidnosti za Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Vodooskrba d.o.o. Darda u promatranom razdoblju od pet godina (2010.– 2014.) bilježila je u prosjeku sli ne, ali slabije rezultate likvidnosti od Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir.

Koeficijent trenutne likvidnosti Vodooskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 0,24 te je bio manji od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,02 koji je ostvaren s vrijednosti od 0,26. Navedena poduze a premašila su poželjnu vrijednost od 0,1.

Koeficijent teku e likvidnosti Vodooskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 0,96, te je bio manji od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,14 koji je ostvaren s vrijednosti od 1,1. Navedena poduze a nisu ostvarila o ekivanu vrijednost 2,0 i više, što zna i da kratkotrajna imovina nije pokrivala kratkoro ne obveze s dvostruko ve om vrijednosti.

Koeficijent ubrzane likvidnosti Vodooskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 1,12 te je bio ve i od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,1 koji je ostvaren s 1,02.

Navedena poduzeća su jedva premašila poželjnu vrijednost 1,0, što kazuje da su imala dovoljno brzo unovjive imovine da pokriju kratkoročne obveze.

Koeficijent financijske stabilnosti Vodoopskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 8,17 te je bio manji od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. koji je ostvaren s 13,72. Navedena poduzeća su višestruko premašila ekvivalentnu vrijednost manje od 1,0. To znači da poduzeća nisu imala radnog kapitala te da su dio svoje dugotrajne imovine financirala iz kratkoročnih izvora.

Navedena poduzeća su mogla imati manjih problema s likvidnosti, odnosno Baranjski vodovod d.o.o. veći u odnosu na Vodoopskrbu d.o.o. jer su pokazatelji istoga nepovoljniji.

Rezultati usporedbe osnovnih pokazatelja zaduženosti Vodoopskrbe d.o.o. Darda uspoređeni su s pokazateljima zaduženosti za Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Vodoopskrba d.o.o. Darda u promatranom razdoblju od pet godina (2010.– 2014.) bilježila je u prosjeku bolje rezultate zaduženosti nego Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.

Koeficijent pokazatelja zaduženosti Vodoopskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 0,47 te je bio veći od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,31 koji je ostvaren s 0,16. Navedena poduzeća nisu dosegla ekvivalentnu vrijednost od 0,5, iako je Vodoopskrba d.o.o. Darda to gotovo (0,03) i ostvarila.

Koeficijent vlastitog financiranja Vodoopskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 0,11 te je bio veći od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,04 koji je ostvaren s 0,07%. Navedena poduzeća nisu dosegla poželjnu vrijednost od 0,5 i više.

Koeficijent financiranja Vodoopskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 5,84 te je veći od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 1,57 koji je ostvaren s 4,27. Navedena poduzeća su višestruko premašila definiranu vrijednost manje od 1.

Stupanj pokrivenosti Vodoopskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 0,14 te je veći od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,11 koji je ostvaren s 0,03. Navedena poduzeća nisu višestruko ostvarila propisanu vrijednost od 0,5 i više.

Stupanj pokrivenosti II Vodoopskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 6,06 te je bio veći od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 5,39 koji je ostvaren s 0,67. Vodoopskrba d.o.o. Darda je višestruko ostvarila ekvivalentnu vrijednost veću od 1,0, dok Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir nije ostvario ekvivalentno.

Navedena poduzeća su bila manje do srednje zadužena i nisu imala dovoljno vlastitog kapitala te su koristila tuđu. Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku je ostvarila bolje rezultate pokazatelja zaduženosti od prosjeka Baranjskog vodovoda d.o.o.

Rezultati usporedbe osnovnih pokazatelja profitabilnosti Vodoopskrbe d.o.o. Darda uspoređeni su s pokazateljima profitabilnosti za Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Vodoopskrba d.o.o. Darda u promatranom razdoblju od pet godina (2010.– 2014.) bilježila je u prosjeku slične rezultate profitabilnosti kao i Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.

Koeficijent neto profitne marže Vodoopskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 0,02 te je bio veći od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,044 koji je ostvaren s -0,024. Navedeni pokazatelj pokazuje koliko jedinica neto dobiti ostaje poduzeću u odjedne jedinice ostvarenog prihoda. Vodoopskrba d.o.o. Darda dosegla je u prosjeku veću vrijednost promatranog pokazatelja u odnosu na Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.

Koeficijent bruto marže profita Vodoopskrbe d.o.o. Darda u prosjeku je ostvaren s 0,02 te je bio veći od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,044 koji je ostvaren s -0,024. Navedeni pokazatelj objašnjava koliko jedinica ostaje nakon pokrivenosti troškova proizvodnje od prodaje za pokrivenost troškova uprave i prodaje, troškova financiranja te dobitka. Vodoopskrba d.o.o. Darda dosegla je u prosjeku veću vrijednost promatranog pokazatelja u odnosu na Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.

Neto rentabilnost imovine pokazuje produktivnost ukupne imovine poslije poreza i poželjna je što veća vrijednost. Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku je ostvarila vrijednost pokazatelja 0,02 koja je bila veća od prosjeka pokazatelja Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,044, a koji je ostvaren s -0,024. Navedeni pokazatelj pokazuje da je stopa povrata na ukupnu imovinu Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku ostvarila s 2% u promatranom razdoblju.

Bruto rentabilnost imovine pokazuje produktivnost ukupne imovine prije poreza i poželjna je što veća vrijednost. Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku je ostvarila s 0,02, te je bila veća od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,044 koji je ostvaren s -0,024. Navedeni pokazatelj pokazuje da je stopu povrata na ukupnu imovinu Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku ostvarila s 2% u promatranom razdoblju.

Rentabilnost vlastitog kapitala pokazuje koliko novih jedinica dobitka poduzeće ostvaruje na 100 jedinica vlastitog kapitala. Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku je ostvarila s 0,03, što je više od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,62 koji je ostvaren s -0,41. Navedeni pokazatelj pokazuje da je Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku ostvarila s 3%, dok je Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir u tri godine iskazao gubitke u promatranom razdoblju.

Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku minimalno zadovoljava pokazatelje profitabilnosti i ostvaruje minimalnu dobit u promatranom razdoblju, u odnosu na Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir koji je u tri godine iskazao gubitke.

Rezultati usporedbe osnovnih pokazatelja ekonomičnosti Vodoopskrbe d.o.o. Darda uspoređeni su s pokazateljima ekonomičnosti za Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Vodoopskrba d.o.o. Darda u promatranom razdoblju od pet godina (2010. - 2014.) bilježila je u prosjeku bolje rezultate profitabilnosti od Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir.

Ekonomičnost poslovne aktivnosti ukazuje na odnos prihoda i rashoda prodaje i zahtjeva minimalnu vrijednost 1 i što veća vrijednost pokazatelja. Vodoopskrba d.o.o. Darda ostvarila je u prosjeku s 1,0, a Baranjski vodovod d.o.o. s 0,96 u promatranom razdoblju. Ovaj rezultat znači da su prihodi poslovnih aktivnosti Baranjskog vodovoda d.o.o. bili manji od rashoda te da je ostvarivao gubitke.

Ekonomičnost financiranja prikazuje odnos između prihoda i rashoda i zahtjeva minimalnu vrijednost 1 i što veća vrijednost pokazatelja. Vodoopskrba d.o.o. Darda ostvarila ga je u prosjeku sa 13,14, a Baranjski vodovod d.o.o. s 0,61 u promatranom razdoblju. Vodoopskrba d.o.o. Darda ostvarila je višestruko veće financijske prihode od financijskih rashoda, a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir ostvario je veće financijske rashode u odnosu na

finacijske prihode. Ovaj pokazatelj nije toliko značajan jer financijski prihodi u ukupnim prihodima sudjeluju u manjem postotku.

Ekonomičnost ukupnog poslovanja prikazuje odnos između prihoda i rashoda i zahtjeva minimalnu vrijednost i što veća u vrijednost pokazatelja. Vodoopskrba d.o.o. Darda ostvarila je u prosjeku s 1,008, a Baranjski vodovod d.o.o. s 0,98 u promatranom razdoblju. Baranjski vodovod d.o.o. zbog niže vrijednosti pokazatelja ostvario je 2010., 2013. i 2014. godine gubitke, od 0,94 u 2013. godini do najviše 1,03 u 2011. i 2012. godini. Ekonomičnost je prosječno iznosila 0,98 kroz promatrano razdoblje, što kazuje da su prihodi bili manji od rashoda te da je poduzeće ostvarivalo gubitke.

Poželjno je da ekonomičnost izvanrednih aktivnosti ima vrijednost minimalno 1 i više. Vodoopskrba d.o.o. Darda nije ostvarila niti prihode niti rashode od izvanrednih aktivnosti, dok je Baranjski vodovod d.o.o. ostvario navedeni pokazatelj u prosjeku s 4,31 u promatranom razdoblju. Ostvarena prosječna vrijednost znači i da su izvanredni prihodi bili veći i od izvanrednih rashoda u promatranom razdoblju.

Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku je minimalno zadovoljavala pokazatelje ekonomičnosti i ostvarivala minimalnu dobit u promatranom razdoblju, u odnosu na Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir koji je u tri godine iskazao gubitke.

Rezultati usporedbe osnovnih pokazatelja aktivnosti Vodoopskrbe d.o.o. Darda uspoređeni su s pokazateljima aktivnosti Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Vodoopskrba d.o.o. Darda u promatranom razdoblju od pet godina (2010.– 2014.) bilježila je u prosjeku slične rezultate aktivnosti kao i Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir.

Koeficijent obrta ukupne imovine prikazuje učinkovitost obrta ukupne imovine u ostvarenju prihoda te je poželjna vrijednost 1 i veća. Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku ga je ostvarila s 0,16 te je bio veći i od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,04 koji je ostvaren s 0,12. u promatranom razdoblju. Navedena poduzeća su bila ispod poželjne vrijednosti pokazatelja.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine prikazuje učinkovitost uporabe kratkotrajne imovine poželjna je vrijednost 2 i veća. Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku ga je ostvarila s 0,88 te

je bio manji od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,48 koji je ostvaren sa 1,36. u promatranom razdoblju. To znači da je cirkulacija imovine bila usporena i da je jedna kuna imovine u prosjeku donosila Vodoopskrbi d.o.o. Darda 0,88 kuna prihoda, a Baranjskom vodovodu d.o.o. Beli Manastir 1,36 kuna prihoda.

Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko se novih jedinica prodaje može ostvariti jednom kunom uloženom u potraživanje. Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku ga je ostvarila s 1,42 te je bio veći od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 0,33 koji je ostvaren s 1,09 u promatranom razdoblju. To znači da je Vodoopskrba d.o.o. Darda potraživanja u prosjeku 1,42 puta pretvorila u prihode, a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir 1,09 puta.

Poželjno je da trajanje naplate potraživanja u danima bude što kraće. Vodoopskrba d.o.o. Darda u prosjeku ga je ostvarila s 341,5 dana te je bilo duže od prosjeka koeficijenta Baranjskog vodovoda d.o.o. za 26,43, koji je ostvaren s 315,07 u promatranom razdoblju.

Naavedena poduzeća nisu niti polovino zadovoljavala promatrane pokazatelje u promatranom razdoblju.

Pokazatelji sigurnosti poslovanja govore o likvidnosti, financijskoj stabilnosti i zaduženosti. Prosječna vrijednost tekuće likvidnosti od 1 tek polovino zadovoljavaju promatrana poduzeća. Neki pokazatelji mogu upućivati na to da je potrebno povećati ulaganje u neki od oblika kratkotrajne imovine ili da neki oblik kratkoročnih obveza treba reducirati.

Pokazatelji zaduženosti upućuju da je poduzeće manje rizično jer je manje zaduženo te ne mora plaćati velike kamate. Veća vrijednost pokazatelja financiranja odnosno pokazatelja odnosa duga i glavnice mogla bi izazvati poteškoće u vraćanju kamata i posuđenih sredstava.

Pokazatelji uspješnosti poslovanja govore o aktivnosti i učinkovitosti poslovanja. Koeficijenti obrtaja ukupne i kratkotrajne imovine pokazuju da poduzeća manje uspješno koriste navedenu imovinu u stvaranju prihoda.

Pokazatelji ekonomičnosti ukazuju da je poduzeće Vodoopskrba d.o.o. Darda ostvarivalo dobit, dok je Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir ostvarivao dobit, ali i gubitak u promatranom razdoblju.

Analiza profitabilnosti poslovanja poduzeća svrstava se u najvažnije dijelove financijske analize. Povrat na ukupnu imovinu upućuje da je Vodoopskrba d.o.o. Darda manje adekvatno raspolagala imovinom u odnosu na Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir, ali je ipak ostvarivala dobit. Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir je uspješnije raspolagao imovinom u odnosu na Vodoopskrbu d.o.o. Darda, ali je iskazivao i gubitke. Iz navedenog se može zaključiti da Vodoopskrba d.o.o. Darda i pored negativnih pokazatelja sigurnosti pozitivno posluje i ostvaruje dobit, a time i pretpostavku za sigurnost poslovanja.

6. ZAKLJUČAK

O značaju vode, vodopskrbe i odvodnje slikovito govori članak UN-a „Waters“ povodom Svjetskog dana voda. Tema Svjetskog dana voda 2016. godine, je „Voda i radna mjesta“. "Voda je ključna za preživljavanje, okoliš i gospodarstvo, a pošten rad može donijeti prihode i otvoriti put društveno - gospodarskom napretku. Danas gotovo polovica od 1,5 milijarde radnika na svijetu radi u sektorima povezanim s vodom, a gotovo sva radna mjesta ovise o vodi i onima koji osiguravaju njezinu sigurnu isporuku."⁶⁶

Financijske informacije predstavljaju rezultat poslovanja poduzeća izražen u novcu. Glavni izvor informacija o poslovanju poduzeća su financijski izvještaji. Financijski izvještaji, kao konačni proizvodi financijskog računa unovodstva, pokazali su financijske i druge poslovne događaje i transakcija, sistematizirane u karakteristične skupine, prema njihovim obilježjima. Bilanca i račun dobiti i gubitka sa svojim elementima su dva temeljna financijska izvještaja, koji su korišteni u horizontalnoj i vertikalnoj analizi, te analizi putem pokazatelja Vodoopskrbe d.o.o. Darda i Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir u razdoblju od 2010. do 2014. godine.

Analizom podataka iz bilance Vodoopskrbe d.o.o. Darda vidljiv je trend stalnog porasta vrijednosti dugotrajne imovine, ista je uvećana gotovo četiri puta. Kratkotrajna imovina uvećana je skoro dva i pol puta u promatranom razdoblju. Navedeni trend se odrazio na povećanje aktive za skoro četiri puta. Kapital i rezerve, iako su imali trend blagog porasta, bitno su zaostajali za rastom dugotrajne i kratkotrajne imovine. Dugotrajne obveze bile su višestruko manje od dugotrajne imovine. Kratkoročne obveze su posljednje tri godine bile veće od kratkotrajne imovine u prosjeku 26% te su uspješno servisirane. Dobit je ostvarena u svim godinama, iako je bila minimalna. Iz analize računa dobiti i gubitka vidljiv je trend uvećanja prihoda, ali i rashoda.

Analizom bilance Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir vidljiv je trend stalnog porasta vrijednosti dugotrajne imovine, ista je skoro udvostručena. Kratkotrajna imovina je smanjena i zamalo prepolovljena u promatranom razdoblju. Navedeni trend se tako odrazio na povećanje aktive za više od pola bazne vrijednosti. Kapital i rezerve su se smanjile za

⁶⁶UN Water, Voda i vjeka - snaga i znanje, Hrvatska vodoprivreda, Zagreb, XXIV, 2016., broj 214, str.14

tre inu. Dugoro ne obveze su smanjene skoro za polovinu i 44 puta su bile manje od dugotrajne imovine. Kratkoro ne obveze su smanjene za skoro tre inu i ve e su bile za 14% od kratkotrajne imovine. Analizom ra una dobiti i gubitka vidljiv je trend uve anja prihoda, kao i rashoda. Dobit je ostvarena u 2011. i 2012. godini, a u ostalim godinama promatranog razdoblja ostvareni su manji gubici.

Iz strukturne analize bilance Vodoopskrbe d.o.o. Darda vidljivo je da je omjer dugotrajne i kratkotrajne imovine 86% prema 14%. U pasivi najve u stavku inila su odgo ena pla anja troškova i prihod budu eg razdoblja u prosjeku 67,53%, dugoro ne obveze 12,05%, kratkoro ne obveze 16,20%, a kapital i rezerve svega 5,82%. Idealan omjer bi bio 50% kapital i rezerve, 25% dugoro ne obveze i 25% kratkoro ne obveze. Strukturnom analizom ra una dobiti i gubitka utvr eno je da su prihodi bili ve i od rashoda u promatranom razdoblju. Rezultat je bio iskazivanje dobiti u promatranom razdoblju. Zaklju uje se da je Vodoopskrba d.o.o. sigurno i uspješno poslovala, iskazuju i minimalnu dobit.

Strukturnom analizom bilance Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastiru tvr eno je da je omjer dugotrajne i kratkotrajne imovine bio 91% prema 9%. U pasivi najve u stavku inila su odgo ena pla anja troškova i prihodi budu eg razdoblja u prosjeku 81%, dugoro ne obveze 7,6%, kratkoro ne obveze 8%, a kapital i rezerve svega 3%. Struktura pasive je znatno narušena i daleko od idealne, kao i aktive. Strukturnom analizom ra una dobiti i gubitka vidljivo je da su prihodi ve inom manji od rashoda u promatranom razdoblju. Rezultat je iskazivanje dobiti u 2011. i 2012. godini i iskazivanje gubitka u 2010., 2013. i 2104. godini u promatranom razdoblju.

Analizom podataka putem pokazatelja vidljivo je da Vodoopskrba d.o.o. Darda ima prosje no sli ne, ali bolje ostvarene pokazatelje likvidnosti u odnosu na Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir. Oba poduze a zadovoljavaju kriterije trenutne i ubrzane likvidnosti, teku u likvidnost polovi no, a financijsku stabilnost višestruko ne zadovoljavaju. Iako ovi rezultati upu uju na mogu e probleme likvidnosti, isti nisu zabilježeni. Pokazatelji zaduženosti za oba poduze a su ve im dijelom bili nepovoljni, ali se ipak radi o manje zaduženim poduze ima. Pokazatelji profitabilnosti pokazuju da je Vodoopskrba d.o.o. Darda prosje no ostvarila bolje rezultate od Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir, što zna i da je kontinuirano ostvarivala dobit, dok Baranjski vodovod d.o.o. nije. Pokazatelji ekonomi nosti pokazuju da je Vodoopskrba d.o.o. Darda prosje noo stvarila bolje rezultate

od Baranjskog vodovoda d.o.o. Beli Manastir, što zna i da je imala nešto veće prihode od rashoda. Pokazatelji aktivnosti pokazuju da je Vodoopskrba d.o.o. Darda prosječno i polovično zadovoljila navedene pokazatelje kao i Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir s nešto manjim vrijednostima.

Analizirani financijski izvještaji navedenih poduzeća u promatranom razdoblju, koje je bilo obilježeno krizom i recesijom pokazali su da je Vodoopskrba d.o.o. Darda uspješno poslovala s dobiti, a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir malo manje uspješno s dobiti, ali u nekim godinama i gubitkom. Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir nije poduzeće predstavlja, iako je u promatranom razdoblju ostvarilo u prosjeku veće gubitke od dobiti, ali svakako mora povećati prihode nad rashodima, ili smanjiti rashode u odnosu na prihode raznim korektivnim mjerama koje stoje na raspolaganju menadžmentu.

LITERATURA:

Knjige:

1. Belak, V.: Analiza poslovne uspješnosti, RRIF, Zagreb, 2014.
2. Para, B.: Poduzetni ko ra unovodstvo i financijsko izvještavanje, Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti "Baltazar Adam Kr eli ", Zapreši , 2013.
3. Vinkovi, Kravaica, A.; Ribari, Aidone, E.; Kriva i, D.: Abeceda ra unovodstva u teoriji i praksi, Veleu ilište u Rijeci, Veleu ilište u Karlovcu, Rijeka-Karlovac, 2007.
4. Vidu i, Lj.: Financijski menadžment, V. izdanje, RRIF, Zagreb, 2006.
5. Vuki evi, M. i dr.: Financijski menadžment u MS ekscelu, Golden marketing – Tehni kaknjiga, Zagreb, 2010.
6. Žager, K. i dr.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008.

Izvori s interneta:

7. Biljan-August, M., Pivac, S., Štambuk, A.: www.oliver.efri.hr/statist/biljan-pivac-stambuk-u2-3vremenski.pdf, pristupljeno 02.02.2016.
8. <http://sudreg.pravosudje.hr/registar/>, pristupljeno 14.10.2015.
9. <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/SudregAction.doc>, pristupljeno 14.10.2015.
10. www.poslovni-info.eu/sadrzaj/menadzment/swot-analiza/, pristupljeno 03.05.2016.
11. [www.zakon.hr/z/118/zakon o ra unovodstvu](http://www.zakon.hr/z/118/zakon-o-ra-unovodstvu), pristupljeno 15.11.2015.
12. [www.vodoopskrba d.o.o. Darda](http://www.vodoopskrba.d.o.o.Darda), pristupljeno 21.11.2015.
13. www.baranjski-vodovod.hr, pristupljeno 07.12.2015.

Informativno-stru ni asopis Hrvatska vodoprivreda

14. UN Water, Voda i ovjek-snaga i znanje, Hrvatska vodoprivreda, Zagreb, XXIV, 2016., broj 214

POPIS TABLICA

Tablica 1., Pokazatelji likvidnosti	17
Tablica 2., Pokazatelji zaduženosti	18
Tablica 3., Pokazatelji profitabilnosti	19
Tablica 4., Pokazatelji ekonomičnosti	20
Tablica 5., Pokazatelji aktivnosti	21
Tablica 6., Horizontalna analiza bilance Vodoopskrba d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	25
Tablica 6., nastavak, Horizontalna analiza bilance Vodoopskrba d.o.o. Darda za razdoblje 2010.-2014.	26
Tablica 7., Horizontalna analiza rauna dobiti i gubitka Vodoopskrba d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	28
Tablica 7., nastavak, Horizontalna analiza rauna dobiti i gubitka Vodoopskrba d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	29
Tablica 8., Vertikalna analiza bilance Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	33
Tablica 9., Struktura imovine Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	34
Tablica 10., Razrada strukture imovine Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	34
Tablica 11., Struktura pasive Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	35
Tablica 12., Vertikalna analiza rauna dobiti i gubitka Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	38
Tablica 13., Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	39
Tablica 14., Struktura ukupnog prihoda s gledišta raspodjele Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	39
Tablica 15., Pokazatelji likvidnosti poduzeća Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	40
Tablica 16., Pokazatelji zaduženosti poduzeća Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	42
Tablica 17., Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	44

Tablica 18., Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća a Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	45
Tablica 19., Pokazatelji aktivnosti poduzeća a Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014	46
Tablica 20., Horizontalna analiza bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	50
Tablica 20., nastavak, Horizontalna analiza bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	51
Tablica 21., Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir razdoblje 2010. - 2014.	54
Tablica 21., nastavak, Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir razdoblje 2010. - 2014.	55
Tablica 22., Vertikalna analiza bilance Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. -2014.	57
Tablica 23., Struktura imovine Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	60
Tablica 24., Razrada strukture imovine Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	60
Tablica 25., Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	62
Tablica 26., Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	63
Tablica 27., Struktura ukupnog prihoda s gledišta raspodjele Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	63
Tablica 28., Pokazatelji likvidnosti poduzeća a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	64
Tablica 29., Pokazatelji zaduženosti poduzeća a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	66
Tablica 30., Pokazatelji profitabilnosti poduzeća a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	68
Tablica 31., Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	69
Tablica 32., Pokazatelji aktivnosti poduzeća a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014	70

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1., Struktura imovine Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	34
Grafikon 2., Udjel dugotrajne imovine u ukupnoj imovini Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010.- 2014.	35
Grafikon 3., Udjel kratkotrajne imovine u ukupnoj imovini Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	35
Grafikon 4., Struktura pasive Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	36
Grafikon 5., Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	39
Grafikon 6., Struktura prihoda, s gledišta raspodjele, te utvr enog rezultata Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	40
Grafikon 7., Pokazatelji likvidnosti poduze a Vodoopskrba d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	41
Grafikon 8., Pokazatelji zaduženosti poduze a Vodoopskrba d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	43
Grafikon 9., Pokazatelji profitabilnosti poduze a Vodoopskrba d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	45
Grafikon 10., Pokazatelji ekonomi nosti poduze a Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	46
Grafikon 11., Pokazatelji aktivnosti poduze a Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	47
Grafikon 12., Struktura imovine Vodoopskrbe d.o.o. Darda za razdoblje 2010. - 2014.	60
Grafikon 13., Udjel dugotrajne imovine u ukupnoj imovini Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir 2010. - 2014.	61
Grafikon 14.,Udjel kratkotrajne imovine u ukupnoj imovini Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir 2010. - 2014.	61
Grafikon 15.,Struktura ukupnog rashoda Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir 2010.- 2014.	63
Grafikon 16., Struktura ukupnog prihoda s obzirom na izvore stjecanja Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	64
Grafikon 17., Pokazatelji likvidnosti poduze a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	65

Grafikon 18., Pokazatelji zaduženosti poduze aBaranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	67
Grafikon 19., Pokazatelji profitabilnosti poduze aBaranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	69
Grafikon 20., Pokazatelji ekonomičnosti poduze a Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014.	70
Grafikon 21., Pokazatelji aktivnosti poduze aBaranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir za razdoblje 2010. - 2014	71